

İspanyadaki vaziyetin Fransada bir buhran tevliğ etmesinden endişe ediliyor

İngiliz, Fransız kabineleri dün İspanyol meselesini görüştüler

Fransız Parlamentosu bugün toplanıyor, müzakerelerin iki gün süreceği ve Fransanın ademi müdahale siyasetine devam etmek veyahud Pirene hududunu tekrar açmak şıklarından hangisinin tercih edileceğine dair bir karar verilecektir.

Londrada nümayişler Halk, ispanyaya silâh gönderiniz, diye bağırdı

Muhalefet lideri binbaşı Atli İspanya meselesi hakkında Çemberlayne bir mektub göndererek Avam Kamarasının derhal içtima davet edilmesini talep etti

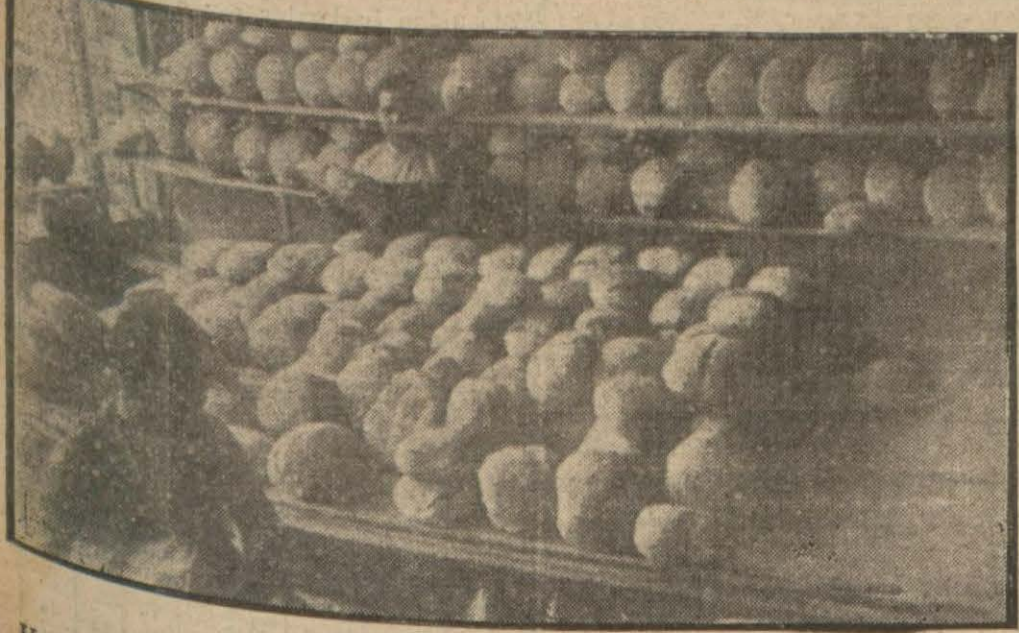

Fransız parlamentosunda başvekil Daladye ve nazırlar müzakereleri takib ederlerken

Paris 18 (Husul) — Bu sabah cüm - nevrede Lord Halifaks ile yaptığı görüş- meler hakkında verdiği izahata dinlemiştir. (Devamı 11 inci sayfada)

Belediye ucuz ekmek fırınları açacak

Frıncıların ucuz ekmek çıkarmak istememeleri yüzünden cezri harekete mecburiyet hissediliyor

İstanbul fırınlarından birinin dahili

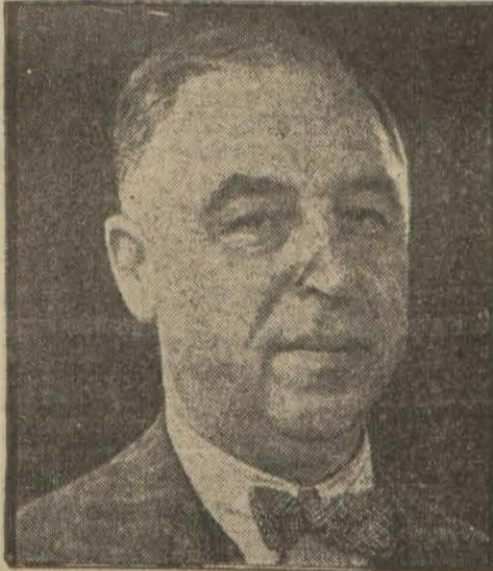
Halka ucuz ekmek yedirmek için yeni mek nümunesinin tahlil raporu tahlilha- geyinde vücade getirilen ikinci nevi ek- (Devamı 11 inci sayfada)

Mütakaidlerin maaşları

Ankara 18 (Husul) — Maliye Vekili mütakaidlerin maaşları hakkında Halli Mentegenin sual takirine önümüzdeki günlerde Mecliste cevap verecektir. (Devamı 11 inci sayfada)

Üniversitenin müşterek derdleri

Talebe ile görüşen Rektör intibalarını anlatıyor

Rektör Cemil Bilsel (Yazısı 11 inci sayfada)

Balkanlarda altın kaçakçılığı yapan bir şebeke yakalandı

Bulgaristandan gelen haberlere göre Sofyada külçe halinde altın kaçakçılığı (Devamı 11 inci sayfada)

İspanya harbine bitmiş nazarile bakabilir miyiz?

Frankocular son tarruzlarında hükümetçilerin müdafaa hatlarını nasıl yardılar, netice nereye doğru gidiyor?

YAZAN

General H. Emir Erkillet
Bugün 9 uncu sayfamızda

Çeko - Slovakya da komünist aleyhtarı pakta giriyor mu?

Kont Cianonun Belgrad seyahatini bir Macar - Yugoslav dostluk paktı takib edecek

Orta Avrupa memleketleri Nazırlarının seyahatleri sıklaştı, Çek Hariciye Nazırı da Berline gidiyor

Berlin 18 (Husul) — Orta Avrupa memleketleri arasında diplomatik ziyaretler birbirini takib etmektedir.

Macaristan hariciye nazırından sonra, şimdi de Çeko - Slovakya hariciye nazırı Şvalkovskinin Berline geleceği bildirilmektedir.

Cumartesi günü buraya muvasalatı beklenen Şvalkovskinin, Fon Ribentrop ve diğer Nazi erkânile mühim müzakerelerde bulunacağı anlaşılmaktadır. Bu müzakerelerin, son defa Rütentyada cereyan eden hudud hâdiselerile alakadar olacağı tahmin edilmektedir.

Şvalkovskinin ziyareti münasebetiyle, Çeko - Slovakyanın da komünist aleyhtar pakta iltihakı meselesinin görüşülmesi muhtemeldir.

Çeko - Slovak hariciye nazırının bu ziyaretini müteakib, Polonya hariciye nazırı Bek'in son ziyaretini iade etmek üzere, Fon Ribentrop bu ayın 26 sında Varşovaya gidecektir.

Yugoslavya - Macaristan Diğer taraftan İtalya hariciye nazırı

Ribbentrop

Kont Ciano da Yugoslavyaya muvasalat etmiş bulunmaktadır.

Kont Ciano ile Yugoslav başvekil Stoyadinoviç arasında yapılacak olan müzakerelere hususî bir ehemmiyet verilmektedir. Bu müzakerelerin bir (Devamı 11 inci sayfada)

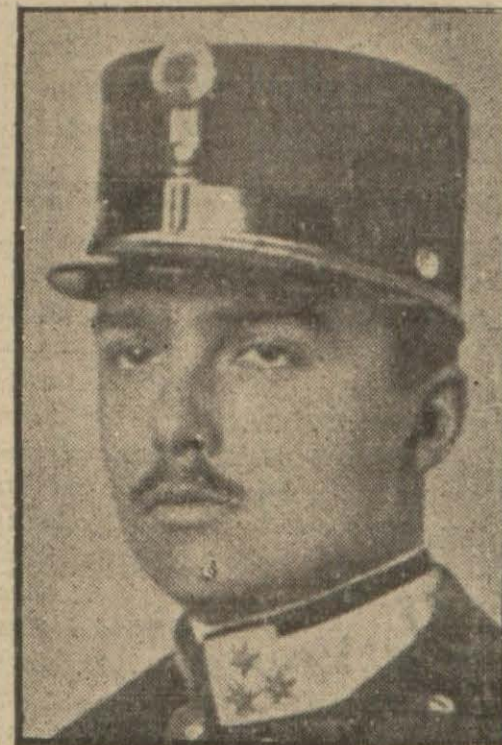
Sürmenede iki zengin demir madenine raslandı

Yapılan tetkik sonunda mütehassıslar damarın çok ucuza işletileceğini söylüyorlar

Trabzon (Husul) — Maden tetkik enstitüsü mühendisleri tarafından yapılan araştırma neticesinde Trabzonun Sürmene kazasının Aksu köyünde ve sahile beş kilometre uzaklıkta gayet zengin demir madenleri iki damar halinde bulunmuştur. Yapılan tetkik sonunda bu madenin gayet ucuza işletilebileceği anlaşılmış ve idari makamlar da bu işle meşgul olmağa başlamışlardır.

Arşidük Otto Avusturya Başvekili olmak istemiş

Avrupa gazeteleri Avusturyanın sonuncu Başvekili Şuşniç ile Arşidük Otto arasında teati edilen tarihî iki vesikayı nesrediyorlar

Arşidük Otto

Avrupa gazeteleri son hafta içinde iki tane tarihî vesika nesrettiler, öyle iki vesika ki, mezardan gelmiş iki sese de benzetilebilir

Şuşniç

Bu vesikalardan birincisi sabık Avusturya sultanat ailesinin sonuncu mürnesili Otto von Habsburgun imzasını taşı- (Devamı 11 inci sayfada)

Hergün

Dil meselesi

Yazan: Muhittin Birgen

Türkçe, tekâmül tarhinin büyük bir istihale merhalesini geçir - mekle meşguldür. Bundan otuz sene ev - vel, gazeteci olarak, ilk cümlelerimi kâğıd üzerine korken, bugünkünden büsbütün başka bir dil yazıyordum. Bugün o dili tekrar yazacak olsam, gençler çince zan - edebilirler. Nitekim, Maarif Vekâleti - nin şubelerinden birinin kanunî ünvanı olan «Ertik Teknik direktörlüğü» sözünü, günün birinde sokakta, manasını anlamak üzere, fakir bir adam, bana gösterdiği zaman da, ben bunun karşısında uzun uz - zun düşündükten sonra:

— Direktörlüğü sen anlarsın. Fransız - ca olduğu için Teknik kelimesini de ben anlıyorum. Fakat, Ertik türkçe olduğu için bunu anlayamadım!

Cevabımı vermiştim. Adamcağuzun hay - retle yüzüme bakan gözleri hâlâ haya - limdedir!

Falih Atay, bize bir tasfiyeden bahse - diyor ve dilde istikrar istiyor. Eğer is - tediği tasfiye yeni bir dil encümeni ku - rup, yahud mevcuda yeniden bir başka talimat verip yeni bir tasfiye faaliyetine geçmek ise buna dört elle mâni olma - ya çalışmalıyız. Hayır, böyle değil de, dilde tabii bir tasfiyenin tahakkuku için, bazı esas noktaları tutup işi biraz da millete ve zamana bırakmak, gayet tabii ola - rak buna taraftar olmamak kabil de - ğildir. İstikrar bahsine gelince, hen Türk dilinin yakın bir zamanda istikrar bula - bileceğine kani değilim. Bu istikrarın ta - hakkuku, bir hayli zamana ve kültür sa - hasında müsbet, devamlı ve geniş bir ça - lışmaya bağlı olacaktır.

★

Benim bugün yazdığım dil otuz sene evvel yazdığım dile nazaran çok sadedir, çok temizdir. O kadar sadedir ki ben bu dile Bakü Üniversitesinde ders verdim ve talebem beni mükemmelen arladı; di - li hiç yadırgamadıktan başka, Türkiye türkçesinin Azerî türkçesinden daha Türk olduğuna kanaat getirdi. Benden otuz se - ne sonra Türklere makale yazacak olan muharrirler «muharrir» kelimesinin a - rabca olduğundan bile belki haberdar ol - muyacaklar ve bugünkü dile nisbetle çok daha temiz ve herkes tarafından tamam anlaşılabir bir dil yazacaklar. Şu halde, ye - niden bir tasfiye hareketine girmeyelim ve işi biraz da halka ve millete bırak - lim. Kelimeyi Halk, İş, İlim ve Edebiyyat köş - etsin; yahud, düzeltsin, temizlesin, türkleştirsin. Biz yalnız bu hareketi ko - laylaştırmayı düşünelim.

Bu da gayet basittir. Dil encümeni, Türk dilinin muhtelif devirlerine, muhtelif meselelerine ve muhtelif hâdiselere dair derin ve hakikî ilim tettebülleri yapın ve bunu herkese neşretsin. Mek - teplerde de basit bir prensip tesbit ede - lim ve Falih Atayın düşündüğü gibi, Ziya Gökalp'ın türkçe hakkındaki prens - siplerini mekteplerde türkçenini süz - geci haline getirelim.

Bunu yaptıktan sonra da bir müddet işi kendi haline terk edelim. Dilde bugün göze çarpan anarşi bir yandan durulsun. Bazıları akademiden bahsediyorlar. A - man Yarabbi, bizim neslimizin edebiyat ve ilim adamlarıyla akademi yapılamaz! Ne sun'î dil, ne de sun'î akademi, ne de sun'î akademi aristokrasisi! İş biraz da halka bırakalım.

Dilleri alimler yapmazlar, dilin sahibi, halktır. Biz istediğimiz kadar Kondüktör diyelim, halk ona Kondöktör diyecektir. Eğer alimler dile yapmaya kadir olsalar - dı Esperanto bugün dünyaya hâkim bir hale gelmiş bulunurdu. Halbuki, zavallı Esperanto, unutulup gitti bile!

★

Hülâsa edeyim: Dilin yeniden encü - menler tarafından konulacak kaideler ve kanunlarla tasfiyesine gitmiyelim. İlim usurlarımızın bugünkü evsafına göre yeni bir anarşi çıkarabiliriz. Yalnız Ziya Gökalp'ın prensipleri içinde mekteb - lerde bir süzgeç tesis edelim ve biraz du - rahım.

Muhittin Birgen

Resimli Makale:

İnsan istediğini bulur

Bir insanın dünyada temenni edebileceği en büyük ha - zine, yerinde bir nikbinlik, her şeyin iyi tarafını bula - bilme kudreti, en büyük felâket te muhiti daima kara gör - memelidir.

Mes'udum, deyiniz, mes'ud olursunuz, zira saadet kuşu kendisini çağırınların başına konar, kendinizi bedbaht farzediniz, sizi mes'ud yapacak hiç bir kuvvet yoktur. İn - san daima istediğini bulur.

SÖZ ARASINDA

13 ler klübü Azaları Toplanamadılar

Londradaki 13 ler klübü, ayın 13 üne tesadüf eden ve İngilizce meş'um adde - diten Cum'a günü, fevkalâde içtimamı ya pamamıştır. Sebebini soran gazetecilere klübün 13 üncü azası ve kâtibi şöyle de - miştir:

— Reisimiz, hasta idi. Yoklamaya git - tim. Meğerse o gün merdivenden düş -erek bacağı kırmış. Bittabi aza ta - mam olamayınca, içtima da yapılamadı..

Resimde, klübün yasalarına göre, e - vinde bir şemsiye altında şarabını içen 13 ler reisini görüyorsunuz.

Günde 20 saat uyuyan ihtiyar

93 yaşlarında bir İngiliz, bundan 18 sene evvel ayağını kırmış ve hastane - ye kaldırılmıştır. Orada tedavi edilir - ken, garib bir huy peyda etmiş, ve o zamandanberi de günde 20 saat uyu - maya başlamıştır. Yemek zamanların - da muntazaman uyanan ihtiyar, ye - meklerini yedikten, ilâçlarını içtikten sonra tek bir kelime söylemeden göz - lerini kapamakta, deliksiz uyumakta - dır.

Hergün bir fıkra Paltonun içindekini gördün mü?

Viyanadan gayet şık bir palto alıp İstanbula gelen bir dostu bir gün Çallıya rastgelmişti. Çallının arka - sında olâukça eski bir palto vardı. Dostu:

— Bak Çallı, dedi. Palto dediğin bu benim arkamdaki gibi olur.

Çallı paltosunun düğmelerini çö - zerken söylüyordu.

— Hele şu paltonun düğmelerini bir çözeyim.

Çallı paltosunun düğmelerini çö - müştü:

— Şuraya bak; dedi, paltonun için - değini gördün mi; buna adam derler!

Buz üstüne oturan Yüzücü kız

Biz, bu sene daha pek öyle kış gör - medik. Fakat Amerikada kar tipilerin - den yollar kapanıyor, nakliyat duru - yor. Avrupa müthiş soğuklardan şikâ - yetci, buna rağmen bu Kopenhaglı sporcu genç kız, o ısırcı soğuklarda denize girmeden, resimde hayretle gör - düğümüz gibi, önce, buz üstüne otura - rak keyif çatmaktadır.

İngilterenin En ağır Çocukları

Son günlerde doğan bu ikizler İngilte - renin en ağır çocukları olarak telâkki e - dilmektedirler. Biri kız, diğeri oğlandır. Kız, oğlandan daha ağır gelmektedir. Her ikisinin mecmu sikleti 14 kilodur.

Londra üniversitesinde "şiiir kürsüsü"

Londra üniversitesinde bir «şiiir kür - süsü» ihdas edilmesi hususunda, rektör - lüğe teklif yapılmıştır. Bu teklifi yapan İngilterenin tanınmış simalarından Mis - ter Edward Cecildir. «Bu suretle, yir - minci asır İngiliz edebiyatında şiiire ha - kiki bir kıymet, lâyük olduğu mevki ve - rilmiş olur» demektedir.

Keman konseri ile panığı durduran san'atkâr

İngiliz keman san'atkârlarından Mis - ter Kler, Londradan Yeni Zelandaya gitmekte olan bir İngiliz gemisinde çı - kan yangın neticesinde, panığe uğra - yan yolcuları teskin etmek için, hemen bir keman konseri vermeğe başlamış, yolcular da konseri dinlemeğe koyu - larak heyecanları yatışmıştır.

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Dün acele bir iş için otomobil ile Yeşilköye gidiyorduk, belediyemizin yeni bir huzla çalışma hareketine şahid ol - duk, hoşumuza gitti:

Topkapıdan çıkılır çıkılmaz asfalt yolun başladığı nokta - da bir yıl evvel iki tane küçük çukur açılmıştı, üzerinden aylar geçtikçe, çukurların sayısı beşi, onu, yirmiyi buldu, derken yolun beş yüz metrelik bir kısmı hele yağmurlu gün - lerde göl haline almaya başladı.

Dün gördük, çukurların etrafına malzeme yığılmış, bi - rer birer kapatılmasına girişilmiş, akşam matbaaya dön - düğümüz zaman öğrendik ki, teşebbüs bizim sandığımızdan da esastır. Filhakika belediye tâ Küçükçekmeceye kadar yolun ufak tefek bütün çukurlarını tamir ettirmeye karar vermiş ve masrafı beş yüz lira tahmin ederek işi eksiltmeye koymuş, memnuniyetimiz büsbütün arttı.

Asfalt yol telsiz istasyonunu geçtikten sonra sola saparak

adi şose halinde Yeşilköye gider. Yolun daha yapılah üze - rinden üç sene geçmemiş olan bu kısmı da bugün çukur içindedir; ümid ederiz ki o da yapılacaktır.

★

Şimdi pek iyi hatırlıyoruz, daha geçen yıl Son Posta yol - nun gerek başlangıç noktasından, gerek Yeşilköy kısmından bahsederken:

— Yol bozulmaya başladı, bozukluk şimdiki halde iki üç çukurla, şosenin bir kaç noktasında kırma taşların ka - barmış olmasına münhasırdır, belki elli liraya tamir edile - bilir, fakat üzerinden bir yıl geçerse tamir masrafı on misli artar, demistik, anlaşılın tahminimiz fazlasıyla çık - mak üzeredir.

Fakat biz bu vaziyette zararın neresinden dönülürse kâr olduğuna inanıyoruz, ey okuyucu sen:

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Sözün Kıyası

Naşid hasta imiş!

E. Talu

Bizim gazetede, gerek mevzu ve gerek yazılış tarzile cezib rö - portajlar yaparak okuyucuların sevgisi - ni celbeden genç arkadaşım Nusret Safa Caşkun'un halk san'atkârı Naşidle vuku - bulan mülâkatını okuyunca yürüğim: «Cız!» etti.

Naşid hasta imiş! Vakiâ, verilen iza - hata bakılırsa, hastalık mühim bir şey değil: Sevimli san'atkârın, senelerce mu - hitine neşe dağıtmak için, sahnede di - dinmesinden ileri gelen bir tansiyon faz - lahğı.. ve bunun da neticesi olarak, gö - zünde ufak bir arıza..

Yüz binlerle yurddaşın candan duygularına tercüman olarak, kıymetli artisti - mize âcil şifa temenni eder, ve kendisini çarçabuk ayakta ve vazife başında göre - ceğimizi umarım.

Bu itibarla, yürüğümü hüznlendiren, onun sıhhati ile alakadar herhangi bir endişe değildir. Ben, o mülâkatın beyetî mecmuasından tüten umumî inkisar ha - vasından müteessir oldum.

Ben, şahsan kendim, Naşidi severim ve ona karşı minnettarım. Yakın bir mazi - nin en elemli günlerinde, hayata ve is - tikbale karşı incancımı ve güvencimi tak - viye edenlerden, ağır ve karanlık yükü altında ezilmek üzere bulunduğum gam - mı, ye'si dağıtanlardan biri de o olmuştum. Senelerce, şişşirin simasıle, zarif nüke - telerile, en müşkülpeşend yabancı mü - tehasşisleri bile meclûb eden san'atkâ - rane «mimik» i ile, Türk camiasının he - men her bucağına neşe ve neşat saçtı.

Parisin meşhur rejisörü Antuvan, An - karadaki tiyatro mektebinin mütehasşis profesörü Alman B. Ebert, Naşid için «hakikî san'atkâr» vasfını kullanmaktan çekinmemişlerdir.

İşte bu ayarda bir artistin, sağdan soldan vukubulan yardım vâdlerine ra - ğmen, hâlâ başına bir evciğez çatamamış olmak ızdırabından kurtulamadığını öğ - renmekle hem üzüldüm, hem de halk he - sabına hicab duydum.

Biz, fitraten nankör değilizdir. Lâkin, her nedense bilmem, sahne artistlerini hakir görmek an'anesini bir türlü iç - mizden söküp atamadık. Vakit vakit biz - kan ağlatanlara, bitip tükenmiyen elem - lere sürükliyenlere son derece cömerd davrandığımız halde, güldürüp gönlü - müz ferahlandıranlardan en ufak şük - ranımızı bile ifadeden kaçınılmışızdır.

Geçen sene Naşide bir jübile yapıldı idi. Bunun, umulan maddî neticeyi ver - memiş olması bu iddiamın en yeni bir delilidir.

Halbuki, biraz düşüncecek, işin felsefe - sini yürütecek olursak, Naşid, ve onun gibiler, nazarımızda bugün ısgal ettikle - ri mevkiin kat kat fevkine çıkmaya hak kazanmışlardır.

Beşeriyeti ağlatmak daima kolaydır. Güç olan, onu güldürmek, gamını dağı - tımak, ona ızdırabını velev bir an için ta - nutturmaktır.

Naşid bunu yapmıştır. Hem de ne bü - yük bir muvaffakiyetle!

Birazlık kültürü olmuş olsa, Koklen avarında bir artist olacağı Antuvan'ın şehadetile sabit olan Naşidin, terbiyeli ve mütevazı ifadesinden, yarının endişe - sile, o emsalsiz neşesini maazallah kay - betmek üzere bulunduğunu anladım.

Fransızlar Koklene, Pariste bir heykel diktiler..

Biz, Naşide, üç dört odalı bir ev çatıl - masından başka bir şey dilemiyoruz.

(Devamı 11 inci sayfa)

TAKVİM

İKİNCİKANUN

Rumî sene 1354	19	Arabi sene 1357
2 incikanun 6	Resmî sene 1939	Kasım 75

PERŞEMBE

GÜNEŞ	Zilkade	İMSAK
S. D.	S. D.	S. D.
7 20	6 58	12 29
2 1	28	

Oglo	İkinci	Akşam	Yata
D. D.	S. D.	S. D.	S. D.
Z. 12 25	14 56	17 10	18 46
E. 7 16	9 46	12 —	1 56

TELGRAF HABERLERİ

Beden terbiyesi istişare heyeti dün de toplandı

Mekteblilerin klüplerde çalışıp çalışmamları meselesi mevzuubahs edilmedi

Ankara 18 (Hususî) — Beden terbiyesi merkez istişare heyeti bugün Halk Kurumu merkezinde General Cemil Tahirî'nin başkanlığında toplanarak öğleye kadar ve öğleden sonra da akşam saat beş buçuğa kadar mesaisinde devam etmiş ve ruznamede federasyon raporları diye yazılı olan maddelerden atletizm, kayakçılık, eskrim, bisiklet, futbol, güreş, tenis, basketbolün vaziyetini gösterir raporları dinlemiştir. Heyet mesaisine devam edecektir. Bazı gazetelerin haber verdikleri gibi mekteblilerin klüplerde çalışıp çalışmamları meselesi mevzuubahs edilmedi.

Suriye kabinesi nihayet istifa etti mi?

Dün Şamda yeniden nümayişler oldu, halk Vezirlikler binası önünde: "Çekilin artık!," diye bağırdı

Adana 18 (Hususî) — Suriyede vaziyet bugün güne karışmaktadır. Bu akşam şehrimize gelen haberlerde Şamda yeni nümayişler olduğu, halkın Vezirlikler binası önünde: «Çekilin artık!» diye haykırarak bildirilmekte. Bu ayaklanma hareketi müşkülâtla bastırılmıştır. Geç vakit Başvekîl Cemil Mardamın

İngilterede Cumhuriyetçi İrlanda ordusu mensublarının tethiş hareketleri

Londrada nazırlara hususî muhafızlar terfik edildi, Mançisterde bir bomba daha patladı

Londra, 18 (A.A.) — Zabıta, Manchesterde patlayıcı maddeleri hâml yedi kişiyi tevkif etmiştir. Müsellâh polis memurları, Manchester sokaklarında devriye gezmektedirler.

Coleshill - Warwicjshure'de bir elektrik kulesi hasara uğramış ve kulenin pek yakınında patlamış bir bomba bulunmuştur. Emniyeti umumiye taharri memurları, Londrada üç İrlandalı tevkif etmişlerdir. Nazırlara hususî muhafızlar terfik edilmiştir. Macdonald, nereye giderse beraberinde iki sivil memur bulunmaktadırlar.

İrlandada
Dublin 18 (A.A.) — İrlanda kabinesi

Şuşniğ serbest bırakılmış

Londra 18 (Hususî) — «Eksçenî Telegraph» ajansının Berlin'den aldığı bir habere göre Alman hükümeti, eski Avusturya başvekîli Şuşniği mahkemeye vermektен vazgeçmiş ve kendisini serbest bırakmıştır.

Şuşniğ, karısıyla birlikte bir villada ikamet edecektir.

Balkan antantı Bankacılarının Toplantısı

Belgrad 18 (A.A.) — Balkan devletleri ihraç bankaları guvernörlerinin ilk toplantısı dün Yugoslavya millî bankası guvernörü Radosavideviçin başkanlığında yapılmıştır. Toplantıya B. Kemal Zaim Sunel, Lapedetu ve Cuderos'un başkanlıklarındaki Türk, Rumun ve Yunan heyetleri iştirak etmiştir.

İkinci toplantı bugün saat 17. de yapılmaktadır.

Dünkü celse den sonra heyet reisleri başvekîl ve hariciye nazırı Stoyadinoviç tarafından kabul edilmişlerdir.

Dün akşam maliye nazırı Letitza minafirler şerefine bir ziyafet vermiştir.

Yeni baremin son şekli

Ankara 18 (Hususî) — Barem projelerinin bütçe encümeninde aldıkları son şekle göre azami maaş 600 lira olarak tesbit edilmiştir. Hususî vaziyeti olan mütehassıslara Heyet Vekile kararı ile yüz lira daha verilebilecektir. Mükteseb hakların tasfiyesi ve bareme uydurulması işinin iki buçuk yılda yapılması düşünülmüş, böyle tesviye sureti formülü bulunmuştur.

Milletler Cemiyeti dün gizli bir toplantı yaptı, Çin meselesi görüşüldü

Cenevre 18 (Hususî) — Milletler Cemiyeti konseyi bugün saat 16 da hafif bir toplantı yapmıştır.

İngiliz, Fransız, Sovyet ve Çin mümessillerinin iştirakile yapılmış olan bu toplantıda, Çin mümessilli Veling-ton - Ku'nun hazırlamış olduğu bir karar sureti müzakere edilmiştir.

Bu karar suretinde dört talep ileri sürülmektedir.

1 — Japon maliyalarına karşı boykot yapılması.

2 — Cemiyete aza devletler tarafından Japonya'ya yapılan silâh, tayyare ve harb levazımı ihracatına ambargo konulması.

3 — Çine, harb malzemesi ve diğer esliha göndermek suretile yardım yapılması.

4 — Amerika da dahil olmak üzere, alınacak bir tedbirlerin tatbikine memur bir komitenin teşkil edilmesi.

Konsey, bu hususta henüz hiç bir karar vermemiştir. Zecri tedbirlere müaid olan ambargo ve boykotun, herhangi müsbet bir netice verebileceği şüpheli görülmektedir.

Çinde harbin ikinci safhası

Londra 18 (A.A.) — Çin siyasi azasından olup İngiltereye gelen profesör Çang Peng Şun, Press Association'a yaptığı beyanatta Çinde hâlen beheri 10 bin askerden müteşekkil 240 fırka mevcut olduğunu ve bunlarla harbin «ikinci safhası» hazırlanmakta olduğunu söylemiştir.

Almanyadan satın alınan vapurlar meselesi

Muhtelit komisyon Etrüsk vapurunda tetkikat yapacak

Almanyadan satın alınan vapurlar meselesini tetkik etmek üzere hükümetin emriyle şehrimizde kurulan Deniz Ticareti Hukuku profesörü Mazhar Nedim Göknül ile, Millî Müdafaa Vekâleti Göknül heyeti fenniye reisleri Ahmed, inşaiye mühendisi Ar ve Deniz Ticareti fen heyeti reisi Hayriden müteşekkil muhtelit komisyon dün öğleden evvel ve öğleden sonra iki toplantı yaparak çalışmalarına devam etmiştir.

Heyet, Etrüsk vapurunun şartnameye uygun olup olmadığını ve tesellüm şeklini tetkik etmektedir. Tahkikatın tekemmülü için Etrüsk seferden alıkonmuş ve havuza alınmıştır.

Malûm olduğu üzere Etrüsk vapuru tesellüm edildikten sonra daha ilk seferinde matlûb sürati temin edememiş ve sürati 5 mile kadar düşmüştü. Sonraları vapur havuza alınarak esaslı bir tetkikten geçirilmiş, bundan sonra eski sefer üzerine yakın bir sürat temin edilmiştir.

Etrüsk vapurunun son zamanlarda gene süratinin düşmekte olduğu söylenmektedir.

Gemiyi inşa eden Alman tezgâhlarının büyük vapurlar yapabilecek bir kudrete malik olmadığı ve Etrüskteki teknik intizamsızlığın bundan ileri geldiği ileri sürülmektedir.

Muhtelit komisyon, ilk olarak malûmatlarına müracaat eden Etrüsk vapuru birinci ve ikinci süvarileri ile başmakistin ifadelerini tetkik etmektedir. Heyet Etrüskü gezerek vapurda esaslı tetkikler yapacaktır.

Adana havalisinde Bir haydudluk

Adana 18 (Hususî) — Adananın Kılıse köyünde Habib çiftliği dört silâhlı maskeli haydudun taarruzuna maruz kalmıştır.

İşkenceler yapan haydudlar nakid, mücevherat ve eşya olarak 4 bin lira kıymetli soygunculuk yaptıktan sonra kaçmışlardır. Haydudlar şiddetle takip edilmektedirler.

Beden Terbiyesi istişare heyeti

Beden terbiyesi istişare heyetinin Başvekîl Celâl Bayralın huzurunda evvelki gün ilk toplantısını yaptığını yazmıştık. Yukarıdaki resimler Başvekîlimizi ve istişare heyetini toplantı halinde göstermektedir.

Bir hava faciası: 31 kişi öldü

Port-Darwin 18 (A.A.) — Guinea Airway idaresine mensub bir tayyare, Katherina'dan Adelaide'e doğru uçarken Katherina-Piver civarında yere düşmüş ve içinde bulunan 31 kişi ölmüştür.

Yeni gümrük Müfettiş muavinleri

Ankara 18 (Hususî) — Gümrük müfettiş muavinliği imtihanında muvafak olanlar şunlardır:

Ziraat Bankası merkez memurlarından Oralbi, Maliye varidat kontrolörlerinden Reşad Bayramiçli, Gümrük Vekâleti memurlarından Hayri Köker.

Seyhan barajı

Adana 18 (Hususî) — Seyhan barajı inşaatını iki buçuk milyon liraya üzerine alan grup mümessilleri Adana'ya gelmek üzeredir.

İstasyondan baraja demir yolile şose yapılmaktadır.

Memurin kanunu

Ankara 18 (Hususî) — Memurin kanununu değiştiren proje Mecliste Encümenle müzakere edilmektedir.

Siyaset ALEMİNDE

● Eger Fransa ademi müdahale siyasetinden ayrılrsa idi...

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Fransız meclisi tarihi günlerinden birini daha yaşamak arifesindedir. Ve bu tarihi günün ferdasında Fransız kabinesi mevkîni muhafaza edebilir ise, bunu, bir miktar kabine başkanının talâkatine, bir hayli de Fransız yurddaşının hissi selimine borçlu olacaktır. Davanın mahiyeti mlûmdur. Franko kuvvetleri Katalonya muntakasında taarruz geçtikleri zaman, bu taarruzun muvaffakiyetli bir surette inkişafı, bazı endişeler doğurmaktan hali kalmadı. Tehikeye giren hükümetçi İspanyol cephesini kurtarmak için müfrit solcular bilhassa Fransada faaliyete geçtiler. Şimdiye kadar Katalonyadan mühim miktarda silâh yardımı gören Madrid cephesinin de fena bir akibete uğrayabileceği mülahazasile Fransız hududunun açığını, ademi müdahale siyasetinin teki ve hükümetçi İspanyanın kurtarılması lehinde azami propogandaya başladılar. Hükümetçi İspanya başvekîl Negronin bu hususta acil yardım istiyen Negracaatının de büyük tesiri oldu. Binnetice komünist ve siyonistlerin teşebbüsü ile Fransız meclisinde şayanı dikkat bir münakaşa açıldı. Fransız siyaseti haricininin başında bulunan Bonne İspanyol işlerine müdahale edilmemesi taaraftardır. Bay Bonne'nin fikirlerine mamen müzahir bulunan başvekîl Daladye de böyle bir müdahalenin behemehal bir Avrupa yarbine dölcer olacağı kanaatinde. Bundan dolayı komünist ve sosyalist tezinin muvaffak olmaması için her iki devlet adamı, kuvvetlerinin bütün imkânlarını sarfederek bugüne kadar takip edilmiş olan harici politikanın değiştirilmesini temin etmeye uğraşacaklardır. Çünkü bunun aksi vaziyet, İtalyan kuvvetlerinin de İspanya işlerine müdahalesini icab edeceği bedihidir. İtalyanın böyle bir müdahalesi ise Berlin - Roma mühverinin harekete gelmesini icab edecektir. Hadisatın ondan sonra alacağı seyri ise Allaha başka kimse tayin ve tahmin edemez. Zaten İspanya işlerine müdahale bahsinde hariciye nazırı Bonnenin sarımsal bir inad ile muhalif kalacağını bilen Fransız sosyalist ve komünistleri, bu zatın değiştirilmesi için Daladyeyi iknaa çalışmış, hatâta üniformaya iğlemüllerin olmamasına rağmen, hariciye tahminleri başvekîlin kendisi tarafından deruhde edilerek Fransız millî müdafaaasının başına bir general getirilmesine bile muvafakat göstermişlerdi. Fakat Fransız sol partilerinin Bonne kadar kendisini sevdiklerini bilen Daladye böyle bir manevraya kendisini kaptırmadı. Ademi müdahale siyasetinden ayrılmamanın bir felâket olacağını ve Münih fedakârlıklarına hiç bir suretle izah edemeyeceğini bildiğinden, bütün bu kurtizanlıklara red cevabı verdi. Böylece de, Avrupa sulhunu muhakkak bir tehlikenen kurtardı. Amma diyeceksiniz ki mütemadiren önüne pusu kurlan bu sulhü kurtarmak için alınan tedbirler her zaman semere vermez ya! Bir gün gelir, bunun aksi de olabilir! Bu hususta hakkımız vardır. Fakat sulh denilen şey öyle bir nesnedir ki bugünkü şartlar içinde onu kurtarabilmek mümkün olduğu müddetçe kurtarmaya çalışmak lazımdır. İmkânsızlık karşısında ise her şey durur ve susar. O zaman da tecelli ne ise o hükmünü gösterir.

Selim Ragıp Emeç

Moskova radyosunda Türkiye için konser

Moskova 18 (A.A.) — Voks cemiyeti 20 Kânunusani Cuma günü Türkiye için yerli saat 21 de bir konser verecektir. Konser, 1744 metre Moskova, 1060 metre Tiflis, 309 metre Odesa, 349 metre Sero po. radyo istasyonlarında neşredilecektir.

Ölüm cezası

Ankara 18 (Hususî) — Gaziantepin Dohra köyünden Ali Karanın ölüm cezasına çarptırılması hakkındaki mazbata Meclis ruznamesine alınmıştır.

Ziraat Vekili dün süt işle meşgul oldu

Sütler muayyen yerlerde toplanacak, Ziraat Kurumunun teşkilâtı tarafından sağılacak ve Salıpazarında yapılacak takimden sonra tevzi olunacak

Şehrimize gelen Ziraat Vekili Faik Kurdoğlu dün sabahattan itibaren Vekâleti alâkadar eden işler etrafında tetkiklere başlamıştır. Ziraat Vekili süt işini İstanbulda esaslı bir şekle bağlamak için şehrimize gelmiş bulunmaktadır. Dün Devlet Ziraat Kurumu İstanbul şubesinde Ziraat Vekilinin reisliği altında bir toplantı yapılmış, halka temiz ve ucuz süt tedarik için görüşülmüştür. Toplantıda İstanbul vali ve belediye reisi Lütfi Kırdar da bulunmuştur.

Türkiyede süt satışları Devlet Ziraat Kurumunun meydana getireceği teşkilâtla idare olunacaktır. Kurum, ilk tecrübe olmak üzere Ankaranın süt işlerini eline almış bulunmaktadır. Ankarada vücutte getirilen satış şubeleri sayesinde şehir temiz süt içirilmektedir. Sün veren hay-

vanlar Ziraat Kurumunun emri altında bulunan Ankaradaki Devlet çiftliğinde toplanmaktadır. Kurum, ikinci teşkilâtını İstanbulda vücutte getirecektir. Mürakabe işleri belediyeye bırakılacaktır. Dünkü toplantıda kurumun İstanbul şubesi müdürü süt satışı hakkında Ziraat Vekili Faik Kurdoğluna lâzım gelen izahatı vermiş, bu hususta İstanbul vali ve belediye reisi Lütfi Kırdardan da malûmat alınmıştır.

Kurum, İstanbulda takım işleri için bir fabrika yapmak istemektedir. Sütler, muayyen yerlerde toplanacak hayvanlardan gene kurumun vücutte getireceği teşkilâtla sağılacak, fabrikada takım olunacak, satış yerlerine tevzi edilecektir. Fabrikanın Salıpazarında yapılması şehrin coğrafi bakımından muvafık görülmektedir.

Adaların suyu Deniz Bank tarafından temin edilecek

Adalara iyi su verilmesi için İstanbul belediyesi tarafından tetkikler yapıldığını yazmıştık. Denizbank neşriyat müdürü Hamdi Emin, Adaları güzelleştirme cemiyeti reisi Emin Âli, sular idaresi müdürü Ziya dün vali ve belediye reisi Lütfi Kırdarın belediyeodasında toplanmışlardır. Adaya iki yüz bin lira harcamak suretile getirilecek suyu Denizbank üzerine almıştır. Anadolu sahilinden Denizbankın su tanklarına doldurulacak olan su, Büyükdada getirilecek, evvelce inşa edilmiş olan ve fakat metruk duran depo temizlendikten sonra içine doldurulacaktır. Adada su şebekesi yapılacak, depodan mahallelere tevziat yapılacaktır. Yapılan tetkiklere göre suyun metre mikabı Ada halkına 40 kuruşa verilecektir.

Bir kunduracı sevgisine mukabele etmeyen kadını yaralayıp kaçtı

Evvelki gece Beyoğlunda Said adında bir kendisine yüz vermiyen bir kadını bıçakla yaralayıp kaçmıştır.

Beyoğlunda kunduracılık yapan Said, epey bir müddettenberi Vedia adında bir kadını tanımıştır. Saidin Vediaya karşı pek fazla olan alâkasına Vedia mukabele etmemiştir. Said, sevdiği kadını kendisine karşı olan bu lâkaydisini hissetmekle beraber ona karşı olan alâkası gittikçe artmış ve mütemadiyen birlikte yaşamayı teklif etmiştir. İlk zamanlarda Vedia Saidin tekliflerine avutmak maksadile müsaid cevaplar ve ümidler vermiş, fakat bilâhare reddetmeğe başlamıştır. Evvelki akşam Vedia ile tekrar buluşan Said, ayn. teklifi tazelenmiş ve bu defa ısrarla kat'i bir söz istemiştir. Bunun üzerine tekrar red cevabı alan Said bıçağını çekerek Vedianın üzerine atılmış ve onu kalçasından yaralamıştır. Yaralı tedavi altına alınmış, vak'ayı müteakib kaçan Said zabita tarafından aranmağa başlanmıştır.

Yumurta fiyatları yükseldi

Yumurta fiyatları son günlerde yükselmeğe başlamıştır. Evvelce 30 liraya satılmakta olan sandıklar şimdi 32 liraya yükselmiştir.

Yumurta fiyatlarının yükselmesinin sebebi Avrupadaki yumurta stoklarının azalması ve piyasaya az yumurta gelmekte olmasıdır.

ŞEHİR TİYATROSU
Tepetabaşı Dram akşam 8. 20,30
HAYDUTLAR
İstiklal caddesi Komedi
Akşam 8. 20,30
OĞLUMUZ

Hataydan gelen yabancı mallardan gümrük resmi alınacak

Hatay menşe şahadetnamesile gelen yabancı mallar azamî gümrük tarifesine tâbi tutulacaklar

Son zamanlarda Hataydan gelen meyve ve sebze ürünlerinin ambalajında başka memleketler isimleri görülmesi üzerine Gümrükler İdaresi tarafından tahkikata başlandığını yazmıştık. Gümrükler İdaresi bu husustaki tahkikatını ikmal etmiş ve Hatay menşe şahadetnamesile gelen bu meyvaları, Hatay malı olarak kabul etmiyerek ancak azamî tarife üzerinden gümrük resmi tahsil edildikten sonra sahiplerine verilmesini kararlaştırmıştır. İdare 30-40 sandık miktarında olan bu meyvaların gümrüğünün önüne geçmek üzere soğuk hava antreposuna nakletmiştir.

Bu mallar sahibi tarafından azamî tarife üzerinden gümrük resmi verilmek üzere gümrükten çıkarılmadığı veya mahalline iade olunmadığı takdirde Gümrükler İdaresi tarafından satılacaktır.

Diğer taraftan, Hatay menseli mahsulât ve mamulâtın sureti ihracına dair Hatay hükümeti tarafından hazırlanan nizamname şehrimizdeki alâkadar makamlara tebliğ edilmiştir.

Bu nizamnameye göre Hatay hududları içinden çıkan ve menşeleri nebatî, hayvanî ve madenî olup doğrudan doğruya istihsal edilen veya herhangi bir suretle manipülasyon gören iptidai maddelerle yarı mamul veya

mamul madde ve eşyaların Hatay hududlarından memleketimize ihracı için kaymakam ve belediye reislerinden tasdikli beyannameler üzerine Hey'eti Vekilinin Antakya ve İskenderiye'de memur ettiği komisyonlar tarafından verilmiş menşe şahadetnamesinin bulunması lâzım gelmektedir.

Nizamnameye aykırı hareket edenler Maliye, İktisad ve Gümrük Vekâletlerince muayyen bir müddet için idarece mahkeme kararile yüz liradan bir liraya kadar para cezasına çarptırılacaklardır.

Nizamname ile beraber Hatay yarı mamulât ve mamulâtının bir listesi alâkadarlara göndermiştir.

Bir lâstik fabrikası kuruluyor

Memleketimizde lâstik kalos ve lâstik mamulâtı fabrikaları son zamanlarda iyi işler yapmaktadırlar. Kışık erkek ve kadın iskarpinlerinin altlarına konulan kauçuk tabanlar dayanıklı ve kullanışlı oldukları için çok kullanılmaktadır. Lâstik sarfiyatının bu suretle artması üzerine şehrimizdeki ayakbaşı kooperatifi bir lâstik fabrikası kurmağa karar vermişler ve faaliyete geçmişlerdir.

Dün şehri kesif bir sis kapladı

Dün öğleden sonra limanı kesif bir sis tabakası kaplamıştır.

Sis saat 15 den sonra başlamış ve bilhassa Kadıköy, Haydarpaşa açıklarında kesafet peyda etmiştir. Bu yüzden saat 15,30 dan sonra Kadıköy, Haydarpaşa, Adalar hattı vapurları muntazam sefer yapamamışlardır.

Sis deha ziyade Haydarpaşa, Kadıköy önlerinde toplandı için Boğaziçi seferlerinde bir intizamsızlık olmamış ve şirket vapurları mutad seferlerini vaktinde yapabilmişlerdir.

Saat 17,30 dan sonra sis şehre doğru yayılmağa başlamış ve saat 19 da tamamen açılmıştır. Bu saatten sonra vapurlar tekrar muntazaman seferlerini yapmışlardır.

Dış piyasalara bir haftada yapılan ihracat

Ticaret ve Sanayi Odası İkincikânunun ikinci haftası içinde İstanbuldan muhtelif memleketlere ihraç olunan mallara aid bir istatistik hazırlamıştır.

Bu istatistiğe göre Kânunusaninin ikinci haftası içinde memleketimizden Belçikaya 100 bin, Fransaya 10 bin liralık kûspe, Kanadaya 50 bin liralık kuşyemi, Filistin 41,498 liralık tuzlu balık, Fransaya 12 bin liralık tiftik, Almanya 26 bin liralık pestil, Londra 94 bin liralık kepek, Amerikaya 38 bin liralık keçi derisi, 10 bin liralık fındık, İtalyaya 5 bin liralık yumurta ve diğer memleketlere 120 bin lira kıymetinde muhtelif mahsul ihraç olunmuştur.

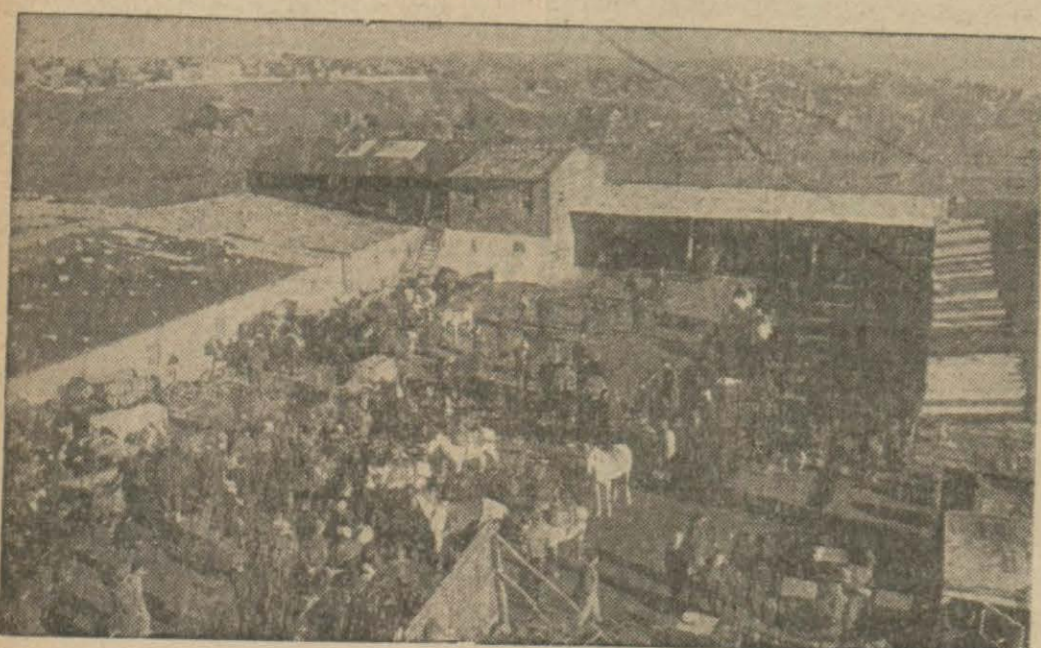
Bir Belediye Sarayı yapılacak

Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kırdar Belediye işlerini tetkik ettiği esnada Belediyeye bağlı dairelerin başka başka binalarda bulunduğunu görmüş, bu şeklin işleri gerilettiğini tesbit etmiştir. İlerî şehir plânında işaret edilen yeni Belediye binasının bir an evvel inşası için teşebbüslere geçilmiştir.

Adliye, Belediye ve Vilâyet binaları Sultanahmedde yanyana yapılacaktır. Fakat adliye binasının yerindeki eski eserlerin tarihi olduğu iddia olduğundan inşaat durmuştur. Şimdiye kadar yapılan teşebbüslerde bu binaların Sultanahmedde inşa olunması imkânları temin olunamamıştır. Belediye Reisliği yeni belediye binası için başka tarafta yer aramaktadır. Münasib bir yer bulunduğu takdirde adliye, belediye ve vilâyet binalarını istibade edecek kadar saha istimal oluncaktır. Yeni belediye binasına kat'i zaruret hasıl olduğundan Hazirana kadar bu iş halledilene kadar Hükümetin Hariranda İstanbul belediyesine yapacağı yardımla belediye binasının inşasına geçilecektir. Belediye binasının yerini tesbit etmek üzere bir komisyon kurulacaktır.

Kazaların belediye binaları da ihtiyacı karşılayacak derecede değildir. Belediye reisliği kazalardan bu husustaki ihtiyaçlarını sormuştur. Kazalar, mıntakalarında belediye binası olmağa elverişli yerleri tesbit edecek, belediyeye bildirecektir. Şehircilik mütehassısı Prostun tasvibinden sonra kazalarda da belediye binaları yapılacaktır. Kazaların belediye işlerini kaymakamlar tedvir ettiklerinden bu binalarda kaza teşkilâtı da bulunacaktır.

Atpazarı Topçulara kaldırıldı

Atpazarının yeni yeri

Fatihteki Atpazarı Topçulara kaldırılmıştır. Mayıs ayında shırlar bu mntakadan kâmilen kalkmış olacaktır. Metrük dükkânlardan istifade olunması için burada bir pazar kurulması istenmektedir.

BU AKŞAM İPEK Sinemasında

4 NAMUS BEKÇİSİ

Ayrıca Fox Dünya havadisleri. Numaralı koltukların erkenden alınması rica olunur. Telefon: 44289

BABALARININ NAMUS VE ŞEREFİNİ, KENDİ AŞK VE HAYATLARINI KURTARMAYA ÇALIŞAN 4 GENCİN MÜTHİŞ VE HEYECANLI BAHANELERLE DOLU MUAZZAM MACERALARI

(Fransızca Sözlü)
LORETTA YOUNG
RICHARD GREN
GEORGE SANDERS
REGINALD DENNY

TAKSİM SINEMASI

Sayın müşterilerini memnun etmek emelyle hiçbir fedakârlıktan çekinmiyerek

Büyük komik **FERNANDEL**'in en son temsili

AŞK MAHKÖMÜ

son derece neş'eli ve eğlenceli filmi YARIN AKŞAMDAN itibaren gösterilecektir. GUATEMALA da, BUENOS - AIRES'de NORMANDIYA VAPURUNDA ve Meksika Kovboyları arasında çevrilen bu filmin diğer sahne arkadaşı MONA GOYA ve Argentinin meşhur FLORIDA ORKESTRASI

Bu akşam SAKARYA Sinemasında

MATA - HARRİ ve MARTHE RICHARD'a lâyık emsalsiz bir film.

AŞK DANI DAHA KUVVETLİ

Fransızca sözlü şaheseri başlıyor. Baş rolde : Günün en fazla muvaffak olan Çekoslovak Yıldızı

LIDA BAAROVA

Bu film yalnız bir casusluk filmi değil, aynı zamanda kuvvetli ve büyük bir aşk filmidir. İlaveten: PARAMUNT JURNAL

Bugün matineelerde:

AŞKA TAPAN KADIN

filminin son seansları

Bu gün İZMİR'de ELHAMRA'da Senenin en büyük muvaffakiyeti

MARKOPOLO TÜRK-ÇE SÖZLÜ
NUN MÜTHİŞ
MACERALARI LÜ

Halil Kâmil Film Stüdyosu müdüriyetinden:

Film artist olarak yetiştirilmek üzere iyi tahsil görmüş bayanlar ücretle angaje edileceğinden talip olanların 31/1/939 tarihine kadar her gün 11 ile 13 arasında Şişli'de Büyükdere caddesi 401 numarada Stüdyo Rejisörüne müracaat etmeleri

MEMLEKET HABERLERİ

Balıkesir ve Aydında şehir yolları yapılıyor

Balıkesirde geniş ve çok güzel bir cadde ile bir meydan açılıyor. Aydın'ın temizliğine de ehemmiyet veriliyor

Balıkesir ve Aydın yollarını gösteren iki resim

Balıkesir (Hususî) — İstimlak muamelesi bitirilen Anafartalar caddesinin tanzimi işine hararetle devam edilmektedir. Havalının yağmurlu gitmesinden dolayı on gün kadar evvel yolda çamur epeyce güçleşmişti. Buna rağmen faaliyet durdurulmuyarak işin bir an evvel bitirilmesi cihetine gidilmiştir. Son günlerde havalının tekrar açılması faaliyete daha fazla bir hız vermektedir. Bu suretle caddeye parke döşenmesi işi bitmiş gibidir. Caddenin eski belediye alanından Parlunmuş, ancak Partiden Kolorduya kadarki kısmı kalmıştır.

Caddenin genişliği 16 metredir. Yaya kaldırımlar 3 metre 25'er santimdir. Nakil vasıtaları için de dokuz metre yol bırakılmıştır.

Eskiden çok dar olan ve bu yüzden halkın ana yola inmesini mucib olan güçlük bu suretle ortadan kaldırılmıştır.

Eski belediye meydanının büyük bir kısmı bir çok dükkanlar yıkılmak suretiyle yazın açılmıştır.

Şimdiki halde burada Hacıali adası adıyla anılan ada kalmıştır. Yakında bu dükkanlar da tamamile yıkılacak, bu saha da meydana ilhak edilecektir.

Çayderesi kanalizasyonunun ilkmaline aid faaliyet de devam etmektedir. Hergün elliden fazla amele çalıştırılmak suretiyle işin bir an evvel bitirmesine çalışılmaktadır.

Şehrin hapishanesine bir hamam inşasına başlanmıştır. Bu hamam hapishanenin mühim bir ihtiyacını karşılayacaktır.

Aydından yazılıyor: Şehrimizin imarı ve noksanlarının tamamlanması için çalışılmaktadır. İlk iş olarak şehir sokaklarının ıslahına başlanmıştır. Evvelce yol işlerinde kullanılan tanzifat arabalarının yalnız şehrin temizliği ile mesgul olması kararlaştırılmıştır.

Yollar için yapılacak yeni arabaların Hastane caddesinden başlayarak henüz döşemesi yapılmıyan şehir sokaklarına kum ve çakıl çekecektir. Bu yolların tesviyeleri hemen yapılacaktır.

Bundan başka Topyatağı yolu ile Hayvan pazarı yolunun kaldırım inşası kararlaştırılmış, keşfi yaptırılmıştır.

Aydında Park karşısındaki tamam-

lanmamış parti binasının inşaatının tadilen inşası 14163 lira keşif bedelin-den %8,75 kıran müteahhidine ihale olunmuştur.

Bu bina parti ve gençlik kurumuna tahsis olunacaktır.

Aydın belediyesi fırınların temizliğine mücadeleye başlamıştır. Belediye reisi heigün fırınları bizzat teftiş ederek temizlik ve sinek mücadelesi için alınan tedbirleri takip ve kontrol etmektedir.

İzmirde bir talebe denizde boğulmak üzere olan bir kadını kurtardı

İzmir (Hususî) — Fatma adında bir işçi kadın sabahleyin Birinci Kordon rıhtımın takiben çalıştığı mağazaya giderken ayağının kaymasıyla denize düşmüştür. Lise talebesinden Refik namında bir genç, hâdiseyi görünce hemen denize atılmış ve boğulmak üzere bulunan kadını kurtarmıştır.

Bozdoğanın büyük bir ihtiyacı

Bozdoğan'dan yazılıyor: Kazada devlet dairelerinin gayri sıhhi yerlerde ve ayrı ayrı olması hem memurların sağlığını ve hem de halkın işlerinin görülmesini güçleştirmektedir. Öğrendiğimize göre Adliye Vekâleti Adliye binası ve cezaevi yapılması için tahsisat ayırmış, yalnız arsanın temini cihetini C. M. U.ne vermiştir. Belediye de imar planı yapılmadığı için bedelsiz arsa veremeyeceğini bildirmiştir.

Kanaatımızca, plânın tanzimine ve tabrike geçişine epeyce zamana ihtiyaç olduğu için belediyenin tarım satış kooperatifleri birliği binasına olduğu gibi halkın en müteakıf bulunduğu ilk okul civarında bir arsayı emre hazır bulundurması ve C. M. U.ne yardım etmesi lâzımdır. Diğer taraftan devlet daireleri ve kaymakam evi yapılması için de teşebbüse geçilmiştir. Çok mübrem ve hayati bir ehemmiyet taşıyan hükümet konağının bir arada ve bütün daireleri için alacak şekilde inşası beklenmektedir.

Çeşmede deniz ortasında define aranıyor

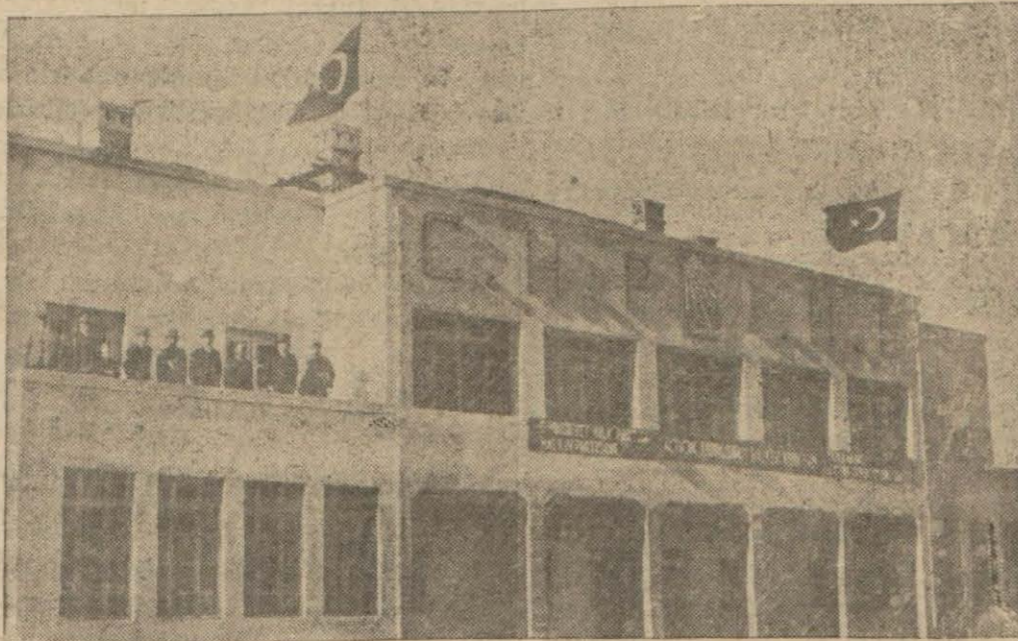
Asırlarca evvel batan gemilerde zikıymet eşya bulunacağı tahmin ediliyor

İzmir (Hususî) — Tüccardan Mahmud Alanyalı, geçen yaz Çeşme sahillerinde, kara sularımız dahilinde define araştırmalarına başlamıştır. Çeşme ile Ilica arasındaki sahillerimizde asırlarca evvel deniz harpleri olmuş ve fırtınalarda bir çok gemiler de batmıştır. Bu gemilerde altın, gümüş zikıymet eşya ve mühim miktarda para vardır. Kış mevsiminin başlaması üzerine muvakkaten tatil edilmiş olan araştırmalara önümüzdeki yaz tekrar başlanacaktır.

Tokat spor klübü temsilcileri

Tokat Spor birliği azalarından müteakıf temsil kolu «Sancağın şerefi» adlı piyes ile «Çapan oğlu» komedisini temsil etmek üzere Turhala gitmişlerdir. Gençler bundan sonra birer temsil vermek üzere Zile ve Erbaa kazalarına da gideceklerdir.

Isparta Halkevi çalışmaları

Isparta (Hususî) — Halkevi tarafından beş senedenberi ayda bir neşredilmekte olan Ü'n dergisi için tarih, dil, edebiyat kolu mensubları ve memleketin münevverleri Halkevi salonunda toplanarak bir Ü'n gecesi yapmışlardır. Derginin tarihçesi, çalışma tarzı, dergi hakkında yazılan yazılar ve şiirler okunmuş, güzel bir gece geçirilmiştir.

Hariçte bulunan ve Ü'n'e yazı göndermek suretiyle yardıma bulunanlara teşekkür telgrafları yazılmıştır. En sonra Halkevi başkanı bu haftadan itibaren cumartesi akşamları salonda aile toplantısı yapılmaya başlanacağını söylemiştir.

Resim inşaatı bitmek üzere olan yeni Halkevi binasını gösteriyor.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Hasan Bey bilmem dikkat ettin mi?..

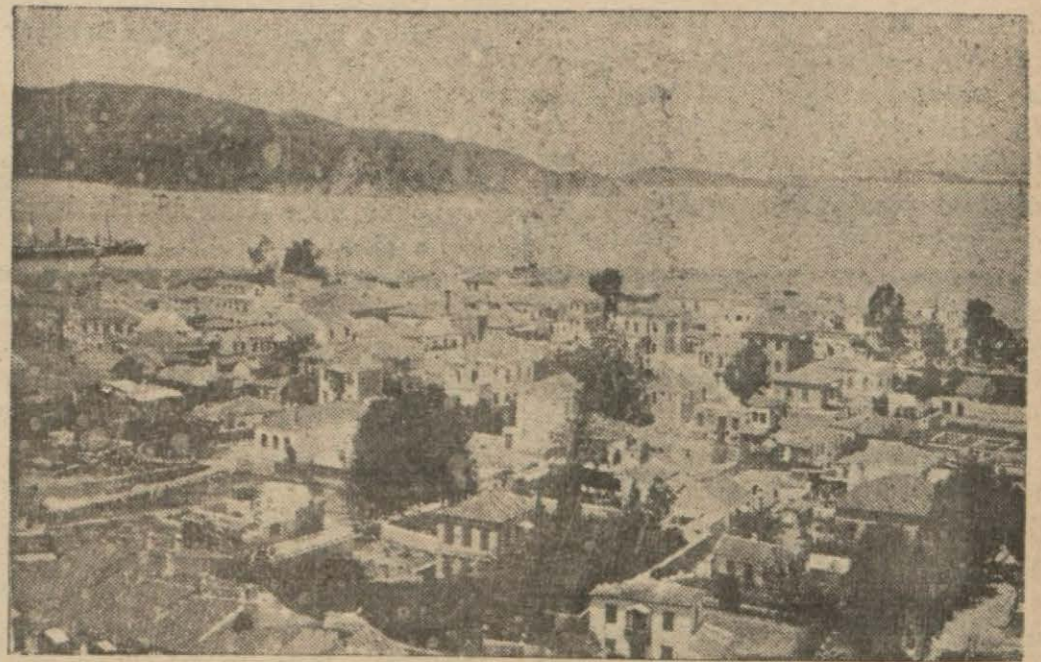
... Seyyahların her sene memleketimize uğradıkları ay Şubat ve Mart aylarıdır...

... Belediye turizm şubesi seyyahların çıktıkları yerleri temizleyip güzelleştirecektir...

Hasan Bey — Mümkün olsa da seyyahlar şehre beş on yerden çıksalar!

Fethiye hergün biraz daha kalabalık bir kaza oluyor

Fethiye köylüsünün de, münevverinin de tek arzusu kazada bir Orta okul kurulmasıdır

Fethiyeden güzel bir görünüşü

Fethiyeden yazılıyor: Sakin limanı, çeşitli mahsulleri, uyanık ve çalışkan halkile yurd ekonomisinde mühim bir rol oynayan Fethiye'nin ticari vaziyeti gün geçtikçe inkişaf etmektedir. Denizbank'ın İstanbul-Mersin hattına işliyen vapurları haftada iki defa limanımıza uğramaktadır. Fethiye, ticaretinin hemen hepsini deniz yoluile İzmir ve İstanbul'la yapmaktadır. Bodrum ve Marmarisin süngerciliğine mukabil Fethiyede de balıkçılığa çok ehemmiyet verilmektedir.

Çeşitli mahsullerinden başka, Fethiye toprak altı servetleri itibarile zengindir. Kazanın muhtelif noktalarında, bilhassa denize yakın olan mın-takalarında krom ve manganez madenleri pek boldur.

Etibank, krom ve manganez madenleriyle, Fethiye maden şirketi krom madenlerinde bugün 1.500 den fazla Türk işçisi çalışmaktadır. Türk kromunun kabark yekünlu listesinde en büyük rakamlardan birisini zengin Fethiye topraklarının cevheri teşkil etmektedir. Fethiye'nin bir çok yerlerinde zım-para madeni de vardır.

Fethiye ovasını, Fethiye körfezini

çeviren dağların arasında doluşursanız, ezilip sularla sızan siyah krom çamurunun ince şeritlerine adım başında rast-larsınız. Altından incecik bir su fıski-ran siyah taşı kaldırıp krom aramağa kalkmayın yumruk büyüklüğündeki bu cismi kımıldatamazsınız. Çünkü Fethiye'nin taşları demirdir.

Fethiye günden güne kalabalıklaşan yurd ocaklarından birisi olmuştur. Kaza merkezinde olduğu gibi bütün köy-lerde de her yıl mekteb çağına basmış Türk yavruları mekteplere üşüşmektedir. Fethiye'nin münevverinin de köy-lüsünün de tek arzusu ve tek temennisi vardır: Orta mekteb... Fethiye coğrafi vaziyeti itibarile de buna hak kazan-mıştır Kaza merkezi beş nahiyesine de muntazam şoselerle bağlanmış bir haldedir. Nahiy merkezleri de köyle-rinin ekserisi ile muntazam yüz irtibat tesis etmiştir. Fethiye-Muğla yolu 165 kilometredir. Yol Muğla'ya bağlı bulun-an Köyceğizden geçer. Bu yol üzerinde müteaddid beton köprüler vardır. Otomobiller Muğlayı buradan 4-5 saat içinde tutmaktadır. Vilâyet merkezleri-mizle Fethiye arasında gayet munta-zam posta servisi de yapılmaktadır.

Amasrada batan iki Vapur çıkarıldı

Amasra (Hususî) — Amasra limanında batarak limanı sığlaştıran Şahin ve Rize vapurlarının çıkarılması işi sona ermiştir.

Umumi Harb senelerinde rıhtımın dibinde batan Şahin vapuru ancak dipte dinamitle parçalanarak çıkarılabilmis-tir. 1931'deki büyük fırtınada karaya düşen Rize vapuru ise yarısı kapatılmak suretiyle suyu boşaltılmış, içindeki kömürün bir kısmı çıkarılmış ve yüz-dürülmüştür.

Rize vapuru ve içindeki kömür, şim-di maliyeye intikal etmiş bulunmaktadır. Maliye gemiyi ve kömürü satılığa çıkarmıştır.

Samsun Halkevi temsil kolunun hazırlıkları

Samsun (Hususî) — Halkevi gösterit kolu bundan bir müddet önce «Kanun adamı» adlı eseri büyük bir muvaffakiyetle aynamıştı ve eser iki gün ardardına tekrar edilmek üzere 3000 yurdaş tarafından seyredilmişti. El-yevm gösterit şubesi (Akın) piyesinin provoları meşgul olmaktadır. Bütün roller bayan ve bay öğretmen arkadaş-lar tarafından deruhte olunmuştur.

Ticaret Odası intihabı

Trabzon, (Hususî) — Şehrimiz Ticaret Odası yıllık kongresi ni akdederek yeni idare heyetini seçmiştir. Yeni oda heyetine Reis Atif Saruhan, azalıklara da Zühtü Saruhan, Kâmil Dedeoğlu, Hüseyin Çulha, Hüsnü Aybay, Mehmed Hazar, ve Nazım Ural seçilmişlerdir.

Trabzon lig maçları

Trabzon bölgesi lig maçlarının birinci devresi sona ermiş, puvan hesa-bile İdmanocağı birinciliği ve Necmi-ti klübü de ikinciliği kazanmışlar-dır.

İki karısını öve Döve öldüren köylü

Maras (Hususî) — Maraşın Yalide-mirli köyünden İkiz Mustafa oğlu Mus-tafanın, karılarının ikisini de eve ka-payarak sopa ile dövdüğünü, kadınlar-dan Ayşe adlı olanın dayak altında öldüğünü, diğeri Hatice'nin ağır hasta olduğunu yazmışım. İki gün sonra Ha-tice de ölmüştür.

Kadınların nâşları, otopsi yapılmak fail de adliyeye verilmek üzere mer-keze getirildiler. Katil:

«— Kadınlardan biri ağaçtan düş-tü, öteki «ince hastalıklı = veremli» t-di demektedir.

Ayşe ile on iki senelik evliymiş. Bun-dan, bir buçuk, beş, altı yaşlarında üç çocuğu var. İkinci karısı olan Hatice-yi iki sene evvel almış. Fakat bunun-la aralarında nikâh olmadığı gibi ço-cukları da yok.

Resimlerden biri katile, diğeri de o-nu yakalayan, Karamanlı karakol ko-mutanı yiğit ve vazifeperver onbaşı Halid Vidinciye aiddir

Hâdiseler Karşısında

ÜÇ ŞAHİS

Üçüncü şahıs — Demindenberi karşınızdayım, demindenberi size söylemediğim kalmadı. Siz de bir kere ağzınızı açıp bir şey söyleyiniz. dut yemiş bülbül gibi, ses çıkarmadan yüzüme bakıyorsunuz. haydi canım ne olur. Siz de konuşun, siz de söyleyin! Vallahi nerede ise ikiziniz de diliz olduğuna hükmedeceğim... Yeter artık patlatmayın beni. Haydi şundan bundan, dereden tepeden, inışten yokuştan, neden olursa olsun bir şeyler anlatın. haydi haydi...

İkinci şahıs — Ben daima az konuşurum.

Üçüncü şahıs — Çok şükür bir şey söyleyebildiniz. ha şöyle biraz daha açılıp. bu kadar tekellüfe ne hacet. haydi haydi siz de bana benzeyiniz. niye sustunuz? niye yüzüme bakıyorsunuz?.. Diliniz olduğu muhakkak. konuşmak ta biliyorsunuz... Peki amma niye benim gibi değilsiniz?

İkinci şahıs — Ben az söylerim.

Üçüncü şahıs — Malûm. fakat asıl tuhaf arkadaşınız daha hiç bir şey söylemedi. O sizden daha sükkütlü. ah onu da bir konuşturmanın çaresini bulsam. o da bana bir şeyler söylese. Haydi bayım; haydi; haydi... Siz de bir şeyler söyleyiverin. ne olur kıyamet kopmaz ya. Bakın arkadaşınız kadar olamıyorsunuz.

Birinci şahıs — Ben arkadaşımın da az konuşurum.

Üçüncü şahıs — Doğrusu şaşım, kaldım. Dünyanın halı. kimse kimseye benzemiyormuş. Desenize sizden gayri hayır yok, bakalım gene arkadaşınızda döneyim.. o belki biraz daha konuşur.. haydi bay.

İkinci şahıs — Söylediğim kâfi değil mi?

«Bu sırada içeriye bir şahıs daha girer, üçüncü şahıs ikinci şahısla, birinci şahsa bakar.»

Üçüncü şahıs — Bunu tanıdınız mı, tanıyıyor musunuz? Meşhur bir kimsedir. Ona adla sanla, hâdisat, derler.

Hâdisat — Ne var?.. Niye toplandıınız?.. Neler söylüyorsunuz?.. Dışardan yalnız bizimizin sesini duydum...

Üçüncü şahıs — Benim sesimi duymuşsunuzdur. Ben konuşuyordum.

Hâdisat — Senin adın ne?

Üçüncü şahıs — Benim adım «Yapacağım» dir. Arkadaşlarımın...

Hâdisat — Hele sen sus (İkinci şahsa döner): Senin pek sesin gelmiyordu.

İkinci şahıs — Evet, ben pek fazla konuşmam.

Hâdisat — Adın nedir?

İkinci şahıs — Yapıyorum.

Hâdisat — (Birinci şahsa dönmüştür). Senin sesini hiç duymadım desem yeri var. Ne dersin?

Birinci şahıs — Ben pek, pek az konuşurum.

Hâdisat — Adın nedir?

Birinci şahıs — Yaptım!

İsmet Hulusi

Kadın Köşesi

Taş saç tokaları

Yeni kalkık saçlara taş tokalar fevkalâde yararlıdır. Sade toka, klip değil, küpe, kolye de bu kuvafor sayesinde yeniden kıymet almıştır. Hatta, evet hattâ yüzüklere, bileziklere bile ekisinden daha fazla ehemmiyet verilmektedir. Çünkü bunlar yeni kuvaforlerin teferrüatı demek olan küpelerle, saç klip ve tokalarile yepyeni bir ahenk yapmakta, yıllardır unutulmuş bir kadın güzelliğini ihya etmektedirler.

Meselâ: Bir gece kuvaforünü iştâ böyle bir kliple süsleyebilirsiniz. (Yukarıdaki).

Bu (klip) e küpelerinizle kolyenizi, bileziğinizi, yüzüğünüzü de uydurursunuz.

Gündüzün aynı kuvaforün yalnız tokasını çıkarırsınız. O vakit küpelerinizle, kolyenize, bileziklerinize de lüzum kalmaz. (Aşağıdaki).

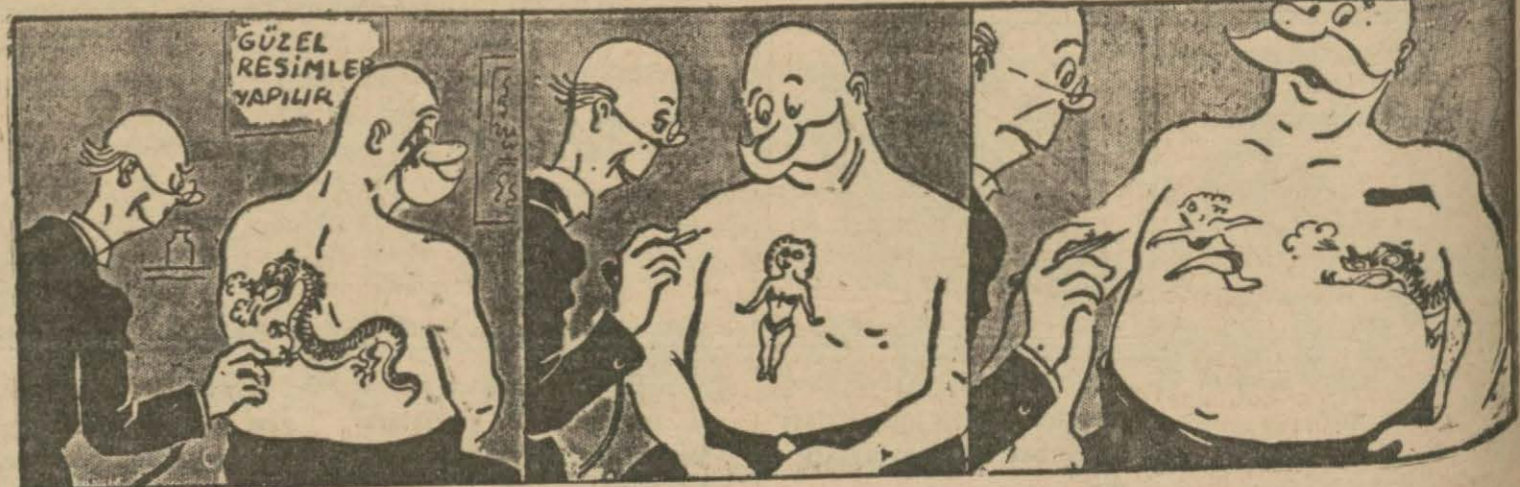
Elbiselerdeki parlaklık nasıl giderilir?

Cinsi ne olursa olsun, parlaklığın gidereceğiniz kumaşı kendi kumaşından bir parça ile ıslak bir tülband arasına koyar, üstünden ütü geçirirsiniz. Netice daima mükemmeldir.

Hardal bozulmadan nasıl muhafaza edilebilir?

Sofralarda kullandığımız hardalın uzun müddet bozulmaması ve lezzetini muhafaza etmesini isterseniz hardal kabının ağzına bir parmak kalınlığında daire şeklinde kesilmiş bir lifmon koyunuz.

iki ahbab çavuşlar:

Ejderha ve melek

Mahkemelerde

Üvey kızını öldüren katil yedi sene hapse mahkûm edildi

Katilin tecziyesinde tedavinin geç kalmasının ölümde müessir olması gözönünde tutuldu

Kadıköyünde Kuşdili civarında işlenen feci bir cinayetin muhakemesi, Ağırceza, dün neticelenmiştir.

Mahkemede okunan kararda, hâdisenin suçu suretle vukubulduğu anlaşılmıştır.

Suçlu Cevad, bir akşam sarhoş olarak, evine gitmiş ve evinde de aldıracağı bir şişe 21 lik rakıyı içmiştir.

Cevad, bundan sonra, başka bir eve nakletmek üzere, hazırlanmış olduğu konturatu imzalatmak için, aynı evde oturan Süfînin odasına girmiştir.

Bu sırada Cevadın karısı Sabiha da aynı odaya girerek, kocasına hitaben;

« Bay Sudiyi rahat bırak, uyuya cak» demiş ve sonra Tevekkeli değil» diye başlayarak, bazı imalı sözler söylemiştir. Buna asableşen Cevad:

« Sen kendi kızma bak!» diyerek, üvey kızı Reyhanı tahkir edince, Reyhan da küfürle mukabele etmiş ve kavga büyümüştür.

İşte, bu kavga sırasında çok hiddetlenen üvey baba, sustalı bıçağını çekerek, genç kızı bir çok yerinden yaralamış, Reyhan kaldırıdığı hastanede ölmüştür.

Suçlunun cinayeti işleyişinde bir kasdı olmadığına dair vaki iddiası, elde müsbet deliller karşısında mahkemece kabule sayan görülmemiş, ancak, hâdisede Sabihanın sözleri de tahrik mahiyetinde bulunmuştur.

Reyhanın ölümünde, tedavinin geç yapılmasının müessir olması da nazara alınarak, suçlu Cevad ceza kanununun 448 inci maddesine tevfikân ve tahlifen 7 sene 4 ay müddetle ağır hapse ve maktul genç kızın veresinesine 1000 lira ölüm tazminatı vermeğe mahkûm edilmiştir.

Okmeydanı cinayeti tahkikatı neticelendi

Okmeydanı cinayeti etrafında, müddeiumumîlikçe yapılmakta olan tahkikat neticelenmiştir.

Dadayı İhsanı başını taşla ezmek suretile öldürmekten maznun olan Arab Muradın hâdiseyi inkâr etmekle beraber, suçu da delillerle sabit görülmüştür.

Müddeiumumîlik, iddianamesini hazırlıyarak, tahkikatı sorgu hâkimliğine göndermiştir.

Hâdisa, bugünlerde Ağırceza mahkemesine, intikal edecektir.

Tramvay şirketi 7800 liraya tazminata mahkûm oldu

936 yılı zarfında Şişhane yokuşunda vukubulan tramvay faciasının Ağırceza görülen muhakemesi neticelenmiş, hâdisenin hukukî ciheti de Asliye 5 inci hukuk mahkemesine intikal etmişti.

Hukuk mahkemesi, davacıardan Kadriye Özdemirin davasını neticelendirerek, tramvay şirketini 7800 lira tazminat vermeğe mahkûm etmiş, karar mahkemei temyizce de, tasdik olunmuştur.

Bir kadın süttan zehirlendi

Kasımpaşada Şehveli sokağında otu-

ran Vecahet isminde bir kadın bir süttan 100 gram süt alarak içmiş, biraz sonra tesemmüm alâimi göstererek, Etiler hastanesine kaldırılmıştır.

Hâdisa, adliyyeye intikal ederek, tahkikat mevzuu olmuş, adliyyeye tahkikat Enver Karan, süttan tıbbi adli kimyâhanesinde, tahlil edilmesine lüzum görmüştür.

Pollste:

Mangal kömüründen bir amele zehirlendi

Beyoğlunda Cihangir caddesinde 51 numaralı evin bodrum kat odasında oturan inşaat amelelerinden İsmail, sabah odasında ölü olarak bulunmuştur. Yapılan muayenesinde İsmail'in yanmamış manga kömürü zehirlenmiş olduğu anlaşılmıştır.

Bir hizmetçi halı silerken pencereden düştü

Taksimde Gümüş apartmanının beşinci katında hizmetçilik eden yirmi iki yaşlarında Refia, dün pencereden halı silerken birdenbire müvazenesizli kaybederek düşmüştür. Muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanan Refia berayi tedavi hastaneye kaldırılmıştır.

Bir sucu beygiri bir kadına çarptı

Mahmudun idaresindeki su tenekesi yüklü beygir Talimhane caddesinde den geçerken Elmadağında Üftade Satınoğlu adında bir kadına çarparak yere düşürmüştür. Kaza neticesinde başından hafifce yaralanan Satınoğlunun müdâvâti yapılmıştır.

Bir hırsız elektrik malzemesi çalıp

Kasımpaşada oturan Murad adında biri, Galatada Lâleliçeşme sokağında elektrik mağazasından elektrik malzemesi çalıp kaçarken yakalanmıştır. Suçlu hakkında takibata başlanmıştır.

Tutuşan baca kurumları söndürüldü

Kadıköyünde Caferaga mahallesinde Kadife sokağında 12 numaralı evin ikinci katında yanan sobanın tesirile baca kurumları tutuşmuşsa da yangın büyümesine meydan verilmenden itfaiye tarafından söndürülmüştür.

Bir hırsız kaçarken yakalandı

Necati adında biri, evvelki gece Beyoğlunda Tarlabasında Pekmezyana inşaat mahallinden bazı eşya çalıp kaçarken yakalanmıştır.

Kahvede esrar içen biri yakalandı

Eyübe Abacıçeşme caddesinde Med Alinin kahvesinde esrarı sigorta içilmekte olduğu zabita tarafından haber alınarak yapılan aramada Hasan adında biri esrar içerken yakalanmıştır. Üzerinde de bir miktar esrar bulunmuştur. Suçlu hakkında takibata başlanmıştır.

Eminönü hanının yıkılma işi geri kalmadı

Eminönü hanının yıkılmasını istemiş, ihtiyat akçesini belediyeye bursamıştır. Hanın yıkılması için yeniden hale yapılacaktır.

Bunları biliyor mu idiniz?

Bir kabilenin yegâne ferdi

İngiliz Genyesinde yaşayan Tarume kabilesinin biricik yaşayan ferdi, resimde görüldüğü bu kadındır.

Çünkü bundan üç sene evvel bu kabile birbiri ardı sıra muhtelif felâketlere uğramış, hastalık, afetler, komşularile harb

Boynuzlu ve mahmuzlu kuş

Cenubi Amerikada yetişen bu kuşların başlarında bir boynuz, ayaklarında da mahmuz bulunur.

Bu hayvan baston yutmuş bir adam gibi dimdik yürür. Mahmuzları onun öne, arkaya gidip gelmesine mânidir.

nihayet hepsini öldürmüştür. Bu kadın da bu felâketler esnasında bir ağaç kovuğuna saklandığı için ve uzun günler orada yaşadığı için kurtulmuştur.

GÖNÜLİSLERİ

Kabul edilmemesi mümkün olmayan Bir rica..

Bu sütunlarda 34 yaşına kadar evlenememiş bir kızın A. E. imzasile bir feryad, bir şikâyet satırları çıkmıştı. O satırların çıkması üzerine de sağdan soldan üç beş tane teklif yağmıştı. Fakat hiç biri de münaşib, hele ciddi değildi, A. E. ye yazdığı bir fıkrada bu fikrimi söylüyorum. Talib olanlardan biri, B. N. yazımı görmüş, itiraz ediyor. Ne çare ki, insanların kendi kendilerini oldukları gibi görebilenleri pek çok değildir. Ve hüküm bahsinde insanın kendi kanaatinden ziyade tâbi olduğu muhabatının düşüncesi müessirdir. Fakat geçelim. Yalnız hoşuma giden bir noktayı da kaydedyim:

Okuyucum mektubunun sonunda hüviyetinin şimdilik gizli tutulmasını rica etmiş. Güldüm:

— Hem hükmü teyid eder, hem kabul edilmemesi mümkün olmayan bir rica, dedim.

Zira mektubunda ne hüviyeti yazılıydı, ne de iki harften gayri imzası vardı.

★

Bay «M. Ş.»:

— Kimsesiz, dosttan, arkadaştan mahrum bir genç evlenmek isterse ne yapar? diye soruyorum. Sokak muarefelerinden çekineceği tabii, o halde hangi yoldan gitmeli?

Gerçekten mühim mesele, evet ne yapmalı?

— Cemiyet hayatına girecek, evli tanıdıklarınızdan yardım isteyecek, yahud da işi tesadüfe bırakacaksınız. demek mümkündür.

Fakat ya, tanıdığınız da yoksa..

Meseleyi iki erkek dostuma ayrı ayrı sordum:

— Farzediniz ki İngiltereye gittiniz, yerleştiniz, orada kalmak istiyorsunuz, evleneceksiniz, tanıdığınız da yok, ne yaparsınız?

Dostlarımdan birincisi atılğan, cür'etkâr, müteşebbistir. Şu cevabı verdi:

— Şahsım hakkında mevcut malumatı toplayan ne kadar resmî ve sika varsa hepsinin de resmî birer kopyelerini çıkarttır, sonra oturduğum semtte, benimle hem âyar bir aileye yollar, bir mektubla da meseleyi anlatarak kendilerinden randevu ister, bu şekilde cemiyet hayatına yerlerim.

İkinci dostum biraz korkak, biraz pısrık:

— Şu veya bu şekilde bir iş âlemine girer, orada çalışan kızlardan birinin bana gülmemesini beklerim, dedi.

Bana öyle geliyor ki birinci dostumun, hele İngilterede olursa ömrü intizarla geçecektir, ikinci dostum ise Taymis nehrinin koyu, kirli sularının içine gömülmeğe mahkûmdur.

TEYZE

Bir Saraylının Hatıraları

Yakın Osmanlı tarihine aid ifşaat: 8

Abdülhamid beni istintak etti ve Medineye sürdü

NAKLEDEN: SUAD DERVİŞ

Dünkü kısmın hülâsası

Hikâyeyi padişah Muradın cariyelerinden birinin ağzından dinliyorsunuz. Bu kadın elyevmün yatacaktır ve İstanbul'da bulunmaktadır.

Abdülâziz hal'edilmiş, veliahd Murad bir gece ansızın sarayından alınarak tahta çıkarılmıştır. Eski padişah tahtı tesvîrle intihar etmiştir. İntihar hâdisesi beşinci Muradın zaten bozuk olan asabını büsbütün bozmuş, padişah delilik alâmetleri göstermeye başlamıştır.

Bunun üzerine o da tahttan indirilmiş, Çırağan sarayına İspatılmıştır. Abdülhamid beşinci Muradın bir an evvel öldürmek istemektedir. Bunun için eski padişah ve saray halkı müthiş bir taziyeye maruz bırakılmaktadır. Çırağan sarayı tam bir mahpus olmuştur.

(Saraylı hikâyesine devam ediyor)

Sarayın içindeki hayat nakabî tahammüldü. Abdülhamid, Sultan Muradın ölmesi için elinden gelen her şeyi yapıyordu. Hastalığını teşdid etmiş diye esasen inhimaki olduğunu pek iyi bildiği içkiyle onu zehirlemek istiyordu. Nihayet arzusunun da nail oldu. İçki ile böbrekleri bozulan Sultan Murad şeker hastalığına tutuldu ve tedavi görmeden öldü.

Korkunç günler

Çırağan sarayının korkunç günlerini bize tarif edemem. Hiç birimizde artık hayatta ne bir ümid, ne de istikbale emniyeti kalmıştı. Büyük bir dehşet içinde öleceğimiz günü veyahud ihtiyarlığın gelmesini bekliyorduk.

Çok sevdiğim bir arkadaşım vardı. Benim yaşında idi. Belki benden küçüktü. Günün birinde hastalandı. Bu birimde rahatsızlığı mıydı, bir barsak delinmesi miydi, bilmiyoruz.

Vücudü sancılanıyordu. Hemen koştu, nöbetçilere bir doktor getirmelerini rica ettik.

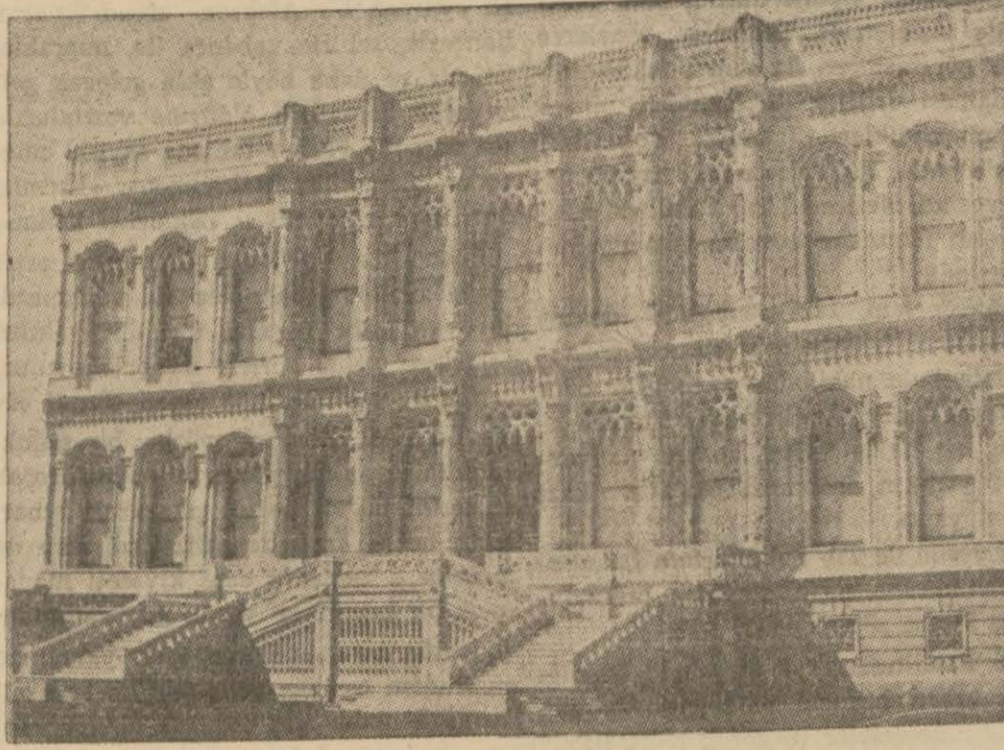
Nöbetçiler bizi dinlemediler. «İnsan ölmüyor» dedik. Evvelâ harem ağaları, sonra bizim harem kadınları yalvardık, yalvararak kimse bize merhamet etmedi. Kızın rengi mosmor kesiliyordu. Bir an tepimiz yoktu ki su ısıtılm, karnına konuydu. Bir ilâcımız yoktu ki verip canını acısını geçirelim. Yüzüne baka baka genç kızı öldürdük. Hiçbir şey yapamamadan can çekişmesini seyrettiğimiz bu arkadaşımın ölümü bana müthiş tesir etti. Bu hayata tahammül için yaptığımız son gayretti de kırdı.

Kendi kendime düşünmeğe başladım: O zaman oğulları, haydi saltanat için, iktidara geçmek için, şunun için, bunun için birbirleriyle mücadele ediyor, kâh bir amni görmekten çekinmiyorlar. Fakat biz... Biz niçin onlar gibi aynı felâketlere maruzuz? Biz esirler niçin onlarla birlikte zulum çekiyoruz?

Efendilerimiz bizi satın alırlar, biz onları kendimiz seçmeyiz. Biz kim isterse o satın alır ve bir esiri isterse saraya, işin altın içine kovsunlar, o esir olduğuna hayatın tadını duyabilir mi?..

Bunlar yetişmezmiş gibi biz de efendilerimizin kabahatlerini, yahud kötü tahtımızı böyle canımızla ödiyelim...

Bu fikre isyan ediyordum. Daha doğrusu bu hayat içinde bulunmaktan, arkadaşım gibi herhangi bir hastalıktan acı çekme çeki, kıvrana kıvrana, tepine tepine, morara morara en ufak bir yardım görmeden ölmekten korkuyordum. Öl-

Çırağan sarayının eski hali

dükten sonra bu meşum sarayın bir odasında ötekiler için yeni bir işkence olmak üzere, cürüyünce, kurdlanıncıya kadar kalmaktan korkuyordum.

Gençliğim, yaşamak istiyakım buna isyan ediyordu.

Beşinci Muradın metaneti

Şehzadeliği zamanında o kadar asabî, padişahlığında o kadar hasta olan Sultan Murad bu mahpusiyeti herkesten daha büyük bir soğukkanlılıkla karşılamıştı. Hepimize cesaret veriyor, hiçbir şeyde fazla telâş göstermiyordu. Kendi çocuklarına kendisi dersler veriyor, onlara piyano, keman ve org öğretiyordu. Gece-leri tek başına bir odaya kapanıyor, bir mum ışığında uzun saatler org çalıyordu. Fevkalâde kötü şeyler yiyen Sultan Murad istediği zaman, istediği kadar şampanya içiyordu.

Çırağan sarayından nasıl çıkıyordum?

Günün birinde, bir haber geldi! Çırağan sarayında bulunan halayıklardan çıkarılmaları istiyenleri Abdülhamid çıkarıyordu.

Bu haberi duyar duymaz buradan kurtulmaktan başka hiçbir şey düşünmedim. Çırak olmasını isteyenlerin içinde Salâhaddin efendinin gözdeleleri bile vardı.

Birkaç saraylı, geçmiş gün şimdi iyi hatırlamıyorum, belki on, on beş kişi saraydan çıkarıldık. Evvelâ Yıldız götürüldük, teker teker Abdülhamidin karşısına çıkarıldık. Abdülhamid ötekilere neler sordu bilmiyorum. Beni de yalnız olarak karşısına aldı ve dedi ki:

— Nasıl Çırağan sarayında biraderimizin hiçbir şeyi eksik değil ya!

Abdülhamid çok kısa boylu bir adamdı. İri siyah sakalı vardı. Üstünde düz siyah bir esvab bulunuyordu. Kırmızı fes altına doğru inmisti. Çok keskin bakışlı kapkara gözleri vardı. Ayaklarında uzunca ökçeli iskarpinler bulunuyordu.

Ve:

— Çırağan sarayında biraderimizin hiçbir şeyi eksik değil ya! Sorarken, zerrece hicab duymuyor, Çırağan sarayından gelen bir insana bunu sormayı, biraderine karşı bu calî alâkayı göstermeyi, yahud da onun sefaletiyle böyle eğlenmeği çirkin bulmuyordum.

Gözlerim yerde idi. Üstümde yırtık, yırtık bir esvabım vardı. Çehrem, çehrem çizgileri, yaşamın gençliğine rağmen omuzlarımın çöküklüğü elbette ona Çırağan sarayının dahili vaziyetinin iyi bir nümunesini veriyordu.

Fakat o bütün bunları görmemezliğe, bütün yaptırıldığı işkenceleri bilmemezliğe geliyor ve cevabım geciktirdiği için hafifçe esabileşen bir sesle aynı suali tekrarlıyordu:

— Biraderimizin hiçbir şeyi eksik değil ya!

Ona o anda birçok şeyler söylemek,

çektığımızı bütün anlatmak «saye şahane» dediğimizde biz kurtulduk, fakat orada olanlara merhamet buyurun padişahım» demek istiyordum. İstiyordum amma bu hareketimi Abdülhamid nasıl bulacaktı? Bu sözlerimin onu memnun etmesine imkân yoktu. Muhakkak surette kızacaktı ve belki de beni tekrar oraya, o sefaletin içine gönderecekti. Bunun için ona söylemek istediğim şeyi söyleyemedim. Sade önünde eğildim:

— Saye şahane Murad fendinin hiçbir şeyleri eksik değildir, diye cevap verdim.

Fakat sonra artık efendilerim değil, mahpus arkadaşlarım, felâket yoldaşlarımız olan genç sultanların hali gözümün önüne geldi ve hafif bir sesle ilâve ettim:

— Yalnız Çırağan sarayının kömürü bitmişti. Boğaz sahilinde kış çok şiddetli oluyor. Murad efendi ve çocukları soğuktadırlar

Bunu kendisince malûm olmayan bir şey dinler gibi alâka ile dinledi ve bana:

— Pekî, bir çaresine bakınız!

Dedi. Dışarı çıktım. Daha o gece bizim hepimizi Yıldızdan Topkapı sarayına gönderecekler. Topkapı sarayında bizden başka saraylılar vardı. Yıldızdan bazı genç kızlar, veliahd Reşad efendinin dairesinden bazı Çerkes kadınları...

Biz Çırağandan çıkanlardan bir ikimiz bir lûtfü mahsus olmak üzere Bursaya yollandık. Fakat ben ve benim gibi daha bir çoklarımızı. Reşad efendinin ve Yıldızın birçok halayıklarını bir gemiye bindirdiler.

Meğer çırak etmek sözü boş lâkırdı imiş. Sultan Muradın mahpuslarından çıkanları hiç Abdülhamid çırak ederek haik arasına salar mı idi?

Sürgün hayatı

Bizi Medineye sürdü. Medinede hatırlamadığım kadar uzun seneler sürgün hayatı geçirdik. Şunu itiraf ederim ki bu sürgün hayatı bizim Çırağan sarayında geçirdiğimiz hayatın yanında fevkalâde serbest ve rahat bir hayattı. Hepimize evler verilmişti. Saraylılar arasında evlenenler de oldu.

Kaç sene olduğunu bilmiyorum. Fakat daha uzun seneler Medinede kaldık.

Sonra günün birinde hürriyet olmuş, bir takım insanlar bize geldiler: «Esaretten, sürgünden kurtulduunuz. Artık siz bundan sonra memleketin gözbebeği olduğunuz» dediler.

Bizi bir vapura doldurdular. Böylece İstanbul'a getirdiler. İstanbul'da her birimizde cödrer yüz kuruş maaş bağlanıldı.

Abdülhamid ve beşinci Muradın kızları

İstanbul'a geldikten sonra saraylılardan öğrendim. Sultan Muradın ölümünden sekiz dokuz sene evvel Abdülhamid genç sultanları kendi sarayına çağırması,

Almanyanın yapacağı şeyleri daima 6 ay evvelinden bilirim!

YAZAN

İngiliz muharriri R. C. K. Ensor

Alman erkânharbiyesi 1864 ten beri, kendisinin karar vermediği ve plânını çok evvelden hazırladığı hiç bir harbe girmemiştir. Bunun içindir ki, gerek Cihan Harbinin, gerek son Avrupa buhranının tarihini Almanyanın yaptığı hazırlıklara bakarak, gününden önce tayin etmek mümkündür. Netekim böyle oldu.

1913 yılında idik. O sırada Berlinde bulunan George Renwick adında bir gazeteci arkadaşım bana, Almanların o Ağustos'ta harb çıkaracaklarını söyledi. Görüşü çok kuvvetli olan bu adam bu fikri, «Müdafaa vergisi» nin toplanma zamanına ve sarfediliş tarzına bakarak ileri sürüyordu: «Alman şeylerin çoğu bir mevsimlikdir. Bu mevsim geçer de harb edilmezse hepsi boşa gider.» diyordu. İkinci bir sebep olarak da şunu gösteriyordu: Ağustos ayı büyük manevralar zamanı idi. Yeni kur'a efradının talim ve terbiyesi de o ay bitmiş olacaktı. Böylece harb devresi temmuz iptidalarında başlayabilecek, - ve eğer pek uzun bir plân kurulmuşsa- Eylül sonuna kadar sürecekti.

Renwick'in kehaneti ile Serajevo cinayeti arasında, Almanya daha bir çok hazırlıklar yaptı. İnsan bunları hep birden gözönüne getirince, Cihan Harbinin çıkmasında tahrik edici sebebin mühim bir rolü olduğuna pek de inanmıyor.

Simdi gelelim (1933'e): Cokları bilir, ben daha o tarihte (yani bundan altı yıl evvel) Almanların 1938 de Avrupa büyük bir harble tehdit edeceklerini anlamış ve sövlemistim. Bu orijinal kesim ilk zamanlar - bir iki kıymetli habere davanan - bir tahminden ibaretti. Fakat Alman hükümetinin 1936 da ele aldığı dikkate değer siyaset: bu tahmini hakikate çok yaklaştırdı. Sonra da hâdisat sözlerimi harfi harfine teyid etti. Bu nasıl oldu bakınız?

Hitler iktidara geçtiği zaman ben onun «Mein Kampf»ı ana dilinde okumaya bulunuyordum. Bu, buğünün harici meselelerini tetkik bakımından pek faydalıdır. Zira Alman devlet sefi bu kitabda bir devlet adamında görülebilecek en büyük samimiyeti göstermiştir. Mein Kampf bana şu kanaati verdi: Hitler yalnız sözle kalmıyan, dediğini yapan bir adamdı. Dediğini de ancak Avrupayı harble korkutarak yapabilecekti.

1933 sonlarına yaklaşıyorduk. Führerin Almanya'yı yeni baştan silâhlanmasına ses çıkaran yoktu. Kendi kendime sordum:

«Alman devlet reisi harble meydan okumuya acaba ne vakit başlayacak? İncilere ile Fransayı baş eğmiye veya harbi göze almayı mecbur edecek kat'i adımı ne zaman atacak?»

Sualimin cevabını «Mein Kampf» verdi: İmkân bulur bulmaz. İmkânın bulunduğuna kim hükmedecekti? Şüphesiz Alman erkânharbiyesi. O vakit aklıma şu geldi:

çünkü Abdülhamide Beşiktaş muhitindeki dedikodular jurnal edilmekte imiş.

Sultan Muradın ölmesi matlubmuş, fakat aynı zamanda mahpusiyet hayatını bin mahrumiyet içinde genç sultanların da çekmesi, Çırağan sarayına karşı halkın hissettiği merhameti ve bu merhamet dolayısıyla sevgiyi arttırmıyormuş.

Günün birinde bir harem ağası Çırağan sarayına gelerek Abdülhamidin biraderzadelerini çok özlediği ve çok görmek istediği haberini getirmişti. Sultanları zorla Çırağan sarayından alıp Yıldız götüremişler. Yıldız sarayında Hatice sultan ve Fehime sultan Abdülhamidin bütün iltifatlarına rağmen Yıldızda kalmak istemediklerini, pederlerinin yanına dönmek istediklerini söylemişler.

(Arkası var)

Hitler Alman erkânharbiyesi arasında

Erkânharbiyeler umumiyetle ihtiyatlıydılar. Bir yandan makineyi, makineleşmeyi benimserken bir yandan da dört elle insan kuvvetine sarıldılar.

Bu düşünce ile zihnimde «sual» en kat'isi belirdi: Şu halde Alman erkânharbiyesi; harbe girmeye karar verince, en az kaç sınıf talim ve terbiye görmüş askere ihtiyac gösterecekti? Araştırdım. Ve mütehassısların bunu şimdiye kadar hep «altı sınıf» olarak gösterdiklerini anladım. Bunun üstüne 1932 de, Fon Papen hükümeti zamanında, ilk sınıf silâh altına çağırılınca, ufak bir hesabla şu neticeye vardım: Altıncı sınıf 1937 de toplanacak, harb de 1938 de patlak verecekti.

Bu hesabı, Hitlerin 1938 yılında sık sık tekrarladığı şu cümlede kuvvetlendirir gibi oldu: «Almanya rejimimin beş senelik bir tecrübe devresi geçirmesine müsaade ederse, beş sene sonra neler yapabileceğimizi görecektir.»

Bundan sonra bazı yeni yeni şeyler daha, harb için kararlaştırıldığı tarihe uygun düştü, 1936 Eylülüne kadar bunu tam manasile doğru çıkaran bir vak'a olmadı. Fakat o Eylül, Alman erkânharbiyesi bir kararile her şeyi açığa vurdu: İki sınıf birden silâh altına çağırılıyordu. Hem de yalnız o sonbahar askere alınacaklar değil, 1937 senesine ayrılmış olanlar da, böylece iki yıl talim ve terbiye görmüş efrad sayısı 1938 de eskisinin iki misline çıkmış olacaktı. Bu tertib 1938 de askere çağırılacakları 1937 de toplam suretile tamamlandı. Ve netice şu oldu: 1914 de iki ay talimden sonra alelele İber cephesine sevkedilen topraklılara mukabil, 1938 de harbe girecekler on aylık tam bir kurs devresini bitirmiş olacaktı. Ve bu ilk kuvvetler normal zamanındaki yüzde elli üstün olacaktı.

Bütün bu hazırlıkların en manidar tarafı yalnız bir mevsime, 1938 harb mevsimine mahsus oluşları idi. Şayed bu mevsim geçer de harb olmazsa, yaptığı hazırlıklar Alman devletinin başına ne büyük güçlükler çıkaracaktı.

1936 sonlarına kadar tahminimin ekonomik bakımdan teyidi güçlü. Vakiâ Almanya bütün harici gelirin «tereyağ» yerine top» almak yolunda sarfederek olanca hizile silâhlanıyordu. Amma doktor Schacht el altında daima ihtiyat tutmanın yolunu biliyordu.

1937 yılı başından itibaren iş değişti. Almanya bazı malzemeyi sade kullanmak için değil depo etmek için de almayı başladı. Meselâ: Bakırla lâstik... 1938 başında memlekette lâstik ihtiyacını karşılayacak büyük bir dahill mamulât stoku vardı. Bunu korumak için haricden getirtilenlere yüksek bir gümrük resmi konuldu. Bu şerait altında dahilde lâstik ihtiyacının artacağı aklı bile gelmez. Öyle iken Almanyanın 1936 da 72.000 ton olan

★

(Devamı 12 nci sayfada)

Eski Şehremi operatör Cemil Topuzlunun hatıraları

Tıbbiyenin semtine uğramıyan muallimlerle mücadele

İttihad ve Terakki, hatta merkezi umumiye mensub bulunan bu muallimlerle bozuştuk. Maar'f Nazırını benim aleyhimde tazyika başladılar, nihayet fakülte riyasetinden çekildim

— Kadırgada tesis ettiğimiz Tıp Fakültesi Haydarpaşadaki binaya taşındı. Yani her iki tıbbiye mektebi birleşti. Binada birçok yere de tadilat ile beraber, karşıdaki inşa de yeniden hastane pavyonları yapmak icab ediyordu.

Fakültenin oda ve salon tavanları çok yüksekti, soba ile ısınmıyorlardı. Kalorifer yaptırdım ki bu resmi bir dairede ilk defa vücut getirilen tesattır. Aynı zamanda Avrupada bile misline nadir tenadüf edilen bir teşrihane ile mükemmel laboratuvarlar tesis ettirdik. Avrupadan birçok levazım ve 200 mikroskop getirttik. Halbuki her iki mektebde, evvelce, ancak 2 mikroskop vardı. Bu esnada, meşrutiyetin ilânından evvel bana tahsis olunan seririyati hariciye için, hiç bir noksan bulunmadığından dolayı, beş para sarfetmedim. Bu suretle diğer seririyatin eksiklerini tamamlamak imkânını buldum. Yeniden bir pavyon inşasına da başladım. Bunun tamamlanmasına kadar, mektebin üst katında sekizler, o-nar yataklı küçük küçük hastaneler açtım. Böylece yatak adedini (250) ye çıkarttım. Yaptığım program mucibince bu m'ktar (800) e kalıg olacaktı. Tıp Fakültesi, o zamana kadar içinde öten fakültesi, o zamana kadar bir kafese benziyordu. Fakat, bu suretle bütün noksanlar hemen hemen tamamlanmış, fakülte Avrupadakiler ile bir seviyeye gelmişti.

Lâkin, muallimlerden bazıları her nede dersler'ne ya vaktinde gelmiyorlar, yahud oâ tıbbiyenin hiç semtine uğramıyorlardı. Onların bu hareketlerinde, firkaçılık gayreti amil oluyordu. Kendilerine hergün yalvarır, yakarırdım. Uzak yerlerden gelen hastaların saatlerce beklemelerinin doğru olmadığını söyledim. Amma dinliyen kim?

Nihayet «meclisi muallimin» kararı ile devam etmiyen muallimlerin maaşlarını-

dan «kistelyevm» yaptırıldı. Hepsî, o zaman yola geldi amma bana da hususî mektup yazdılar. Muallim arkadaşlarımdan bir kısmı hergün Haydarpaşaya gidip gelmek zahmetinden kurtulmak ve hususî muayenehanelerine vakit ve zamanında yetişebilmek için fakültenin iştanbula naklini iletir sürmeğe başladılar. Tabii gayri memnunlar da bunlara iltihak etti. Gizlice talebe de kışkırtıldı. Çocuklar da yollarda vakit kaybettiklerini söylemeğe koyuldular, nümayiş yaptılar. Kargaşalık ve dedikodular matbuata, meclisi mebusana aksetti.

Maarif nezaretine Babanzade İsmail Hakkı Bey gelmişti. Nazır, bir gün bütün muallimler topladı ve hepimizi ayrı ayrı dinledi. Bazı arkadaşlar, keyfi surette icraatta bulunduğumu iletir sürdüler, söviend ler. Ben de, hemen hazırım önünde fakülte riyasetinden istifia ettim. İsmail Hakkı Bey, gûya bunu kabul etmiyecek gibi göründü. Hakikatte ise, ayrılmanını can ve gönüllerini istiyordu. Çünkü, tıbbiye ve allimlerin bir kısmı İttihad ve Terakki fırkasına, hattâ merkezi umumiye bağlı idiler. Bu yüzden, nazır, muhaliflerimin mütemadi tazyiklerine maruz kalıyordu.

Ertesi günü yeni bir reis intihabı için fakülte toplandı. Meclisi mualliminde benimle beraber çalışan arkadaşlarımla beraber, namzedliğimi koymadım. Bununla beraber yarıya yakın rey aldım. Nizamname mucibince, ekseriyeti kazanan iki namzed arasında birini intihaba nazırın hakkı vardı. Bu sebeble, nazırın gene beni tercih etmesi imkânı mevcud bulunuyordu. Fakat Babanzade İsmail Hakkı Bey, benden yalnız iki rey fazla alan diğer namzedi seçti. Bu intihab, pek güzel gösteriyordu ki iki rey noksan almasaydım bile gene kazanamıyacaktım.

Reislikten çekildikten sonra hastane pavyonlarının inşaatı durduruldu. Mekteb de taşınmadı. Talebeler, senelerce klinik göremediler. Az sonra, fakülte nizamnamesi değiştirildi. Yeniden muallim muavinlikleri (şimdiki doçentlik) ihdas olundu. Herkese de müderrislik pasesi verildi. Neticede, Tıp Fakültesi meşrutiyetin ilânından evvelki hale dönmeğe başladı.

Zannederseniz, 1924 senesinde doktor Neşet Ömer fakülte reisi olunca, mektebin İstanbul naklinden sarfınazar edildi. Neşet Ömer, senelerdenberi temeli atılmış bir halde kalan hastane pavyonları inşaatının devamına başladı. Bazı islahat yaptı.

Bu vesile ile Tıp Fakültesinin İstanbulla taşınmasına niçin aleyhtar bulunduğumu kısaca söyleyeyim:

Tıp Fakültesi gerek sinesinde taşıdığı laboratuvar, hastane ve teşrihane gibi birçok müesseseler ve gerek tedrisatında tenevvü bakımından herhangî bir âli mekteb ile mukayese edilemez.

Fakülte için idari işlere ve tedrisata mahsus birçok salonları olan ve üç - dört büyük amfiteatri bulunan bir merkez binası lazımdır. Teşrihane ve teşrihi marazi ile ensac dersleri için müteaddid laboratuvarları muhtevi ayrı ayrı binalar lazımdır. Müteaddid konferans salonları ve tıbbî nebatat tetkikine mahsus nebatat enstitüsü ve 1000-1200 yataklı hastaneler lazımdır.

Talebe, bir gün içinde bu müesseselerin bir kaçına devam etmek mecburiyetindedir.

Paris ve buna benzer birçok şehirlerde, evvelce, Tıp Fakültesine aid binalar ayrı ayrı yerlerde bulunuyordu. Talebe, oralara gidip gelmek için pek çok vakit

(Devamı 12 nci sayfada)

Yazan: Sabih Alaçam

EDEBİYAT

Edebiyatımız ve Aleksan Efendinin mahallesi

Yazan: Halid Fahri Ozansoy

Çocukluğunda, müteveffa Manakyan efendinin meşhur «Osmanlı dram kumpanyası», na benim gibi yetişenler bilirler: O dokuz perde bilmem kaç tablolu melodramların, o bilmem kaç çeşid cinayet sahnelerinde canî rolünü oynayan bir Aleksan efendi vardı. Hangerle, zehirle, tabanca ile, mızrakla, topuzla ve daha böyle akla gelecek gelmiyecek her türlü öldürme vasıtalarıyla her perdede ve her tabloda sayısız cinayetler işler, hele «Balmumcu», «Kırmızı Değirmen Cinayeti», «Ekmeği kadın», «Simone Mari» [*] gibi dramlarda artık bu klâsik ölüm sahneleri de yetişmezdi de oyun icabı insanlar diri diri yakılır, nehirlere atılır, gözleri millerle oyulur, tırnakları sökülürdü. Aleksan efendi bütün bu katil rollerini, müthiş bir soğukkanlılıkla, yalnız gözlerini döndürerek ve sesini boğuk boğuk çıkararak oynar, seyircilerini korkudan titretirdi. Bir de rolünün o zamanın canî kıyafeti moda-sınca bir hususiyeti vardı: Aleksan efendi, bütün bu sahnelerde, ister yatağında mışıl mışıl uyuyan genç ister kızını mirasına konmak için boğarak öldürürken, ister bir mösyö kontu yazhanesinde oturmuş, üç kollu şamdanın mum ışığında canının işine gelmiyecek herhangî bir vasiyetnamesini yazdığı sırada arkadaşan vurup ah feryadile yere yıkarken muhakkak siyah redingot giymiş, başına silindir şapkasını takmış ve ellerine de beyaz eldivenlerini geçirmiştir. Çocukluğunda bana dehşet veren bütün bu ölüm sahnelerinde yalnız yaşadım, Aleksan'ın bu klâsik beyaz eldivenleri idi. Canının bıçak veya rövelver tutan elindeki bu beyaz güvercin kanadlarına hiç akıl erdiremezdim. Nasıl ki şimdi, hayatımın kırk altıncı basamağında da buna gene mana veremiyorum. Her ne ise, o zamanlar Manakyan kumpanyasının otuz ramazan gecesinde İstanbulun «iyatro meraklısı halkına heyecanlı dakikalar

[*] Simone ve Mari'nin alafanga okunmuş tarzı. Eşer, bu isimle oynanırdı!

geçirten, ben yaştaki çocukları ise kudan babalarımın, yahud dayılarımın amcalarımın göğsüne sığdıran Aleksan efendi işte bu tarzda, bu hususiyette aktördü. Tiran rollerinin üstada idi ve le sanırım ki sonraları da onun bu rolüne hiçbir artist erişemedi! Ah belki mizansen! Aleksan o müthiş rolleri, narken sahnenin tam önündeki havaya lâtakları (malûm) ya, istibdad devri elebrikli yasaktı! dahi perdede açılmıy-söndürülür, yalnız bir masa üstünde nük bir kandil yahud bir mum yanak rakıldır. Kulislerin arkasından da kulan havuttarı, sinir tırmalayıcı bir lüm havası giygylardı. Bu da, hiç hesiz, cinayet sahnelerinin dehşetini ha fazla arttırmak içindi.

★

Aradan seneler, seneler geçti. Ben yüdüm, edebiyata, tiyatroya merak edim ve nihayet 1913 yılında eski Şehmini Operatör Cemil Paşanın himmetiyle İstanbulda konservatuvar olarak Dârülcemal'e girdim. Bu hatıralarımdan bir kısmı bahsedeceğim cihetle burada tahlil lâta girişmiyorum. Yalnız şunu hatırlatayım ki, sonradan temsil heyeti seçildi. Ben de müesseseye zamanlar şebek-böğülen bir müesseseye o zamanlar seçildim fakülte. Nazarı ve amele ders veren hocaları vardı. Bunlardan biri dram profesörü Manakyandı. Manakyan öyle sanırım ki o tarihten iki yıl sonra ölmüştür. Her ne ise, bir gün Şehzadehanedeki Letafet apartmanının en üst katındaki Darülcemal'in müdüriyetinde merhum Reşad Rıdvan Beyle oturmuş konuşuyordum ki, Manakyan işiyle ye girdi, onun arkasından da meşhur Şaradan buradan konuşulmağa başlandı. Ben henüz ilk defa takdim edilişim ve yakından ilk defa gördüğüm Aleksana bakarak, çocukluğumdaki Aleksan'a o kadar korku veren Aleksan bu idi? Bu yanakları çukura kaçmış, gözleri ölgün bakışlı ihtiyarlamış aktörün ması, bu muhaverenin daha ziyade zamanına mâni oldu. İçinden, önce kan Seniye:

— Geldik! dedi. Haydi, in. Kapan durmak olmaz.

Girdiler.

Kaldırımı bir yoldan geçerek, sondukları ahsab bir berhânenin beçeye açılan camlı kapısının önünde kendilerini, arab polişinden kırka girmiş bir arab karşı karşıya. Seniye eteğine varan bu karıya sordu:

— Gelen, giden var mı?

— Önünüz sıra, sarıkl bir efendi di.. tanırınız belki.. eskiden de bir defa gelmişti.. adını bilmiyorum.

— Nerede?

— Yukarıda, pembe odada, Hâver hanımia oturuyor.

— Kapının önünde bekletmedin mi?

— Yok, hayır. Siz, birisi gelecek diye tembih etmediniz mi idi? Ben zâhir budur, diye hemen içeriye aldım.

— Aferin, Menekşe!

Rânâ nerede ise düşüp bayılacak Ömründe bu kadar helecan çekmemiştir. Çarşafını çıkarırken, buz kesilen lerini iğneleri, uçkunun düğümlerini tırmıyordu. Vücudü baştan aşağı tırmıyordu. Seniye'nin peşî sıra merdivenlerden çıkarken ayakları adeta laşır gibi oldu. Bir iki defa sendeleyip

Yukarıda, odaya girmeden önce durdu; geniş bir nefes aldı. Bir dakik sonra, nasıl olduğunun farkında olmaksızın kendini odanın içerisinde Sami Mollanın huzurunda buldu.

— Vay, Rânâcığım! Güzelim! gözümün baharı! Gel, bakayım!

Bu ses, kulaklarının uğultusuna tıyordu, dimağın karmakarışık akse diyordu.. Henüz kendine gelmemişti. Odanın ortasında put gibi duruyordu.

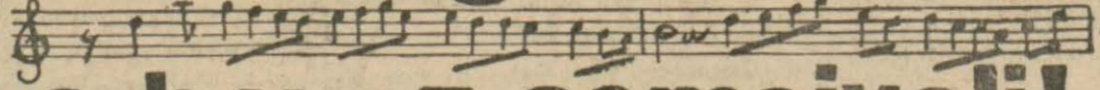
Kendileri gelinceye kadar Mollanın arkadaşlık eden, Hâver dedikleri kadını usulca çıkarmış, meydanı serbest bırakmıştı. Benli Seniye de ortada kaybolmuştu.

(Arkası var)

Son Posta'nın Romanı : 25

"Ah ne baygın bakışın var,

50 YIL
EWELKI
İSTANBUL

a beyaz şemsiyeli!,"

YAZAN
ERCÜMEND
EKREM
TALU

basma seçip aldı, sardırdı. Oradan da çıktılar.

— Şimdi nereye gidiyoruz?

— Tavukpazarından geçelim. Çemberlitaşın hizasında bizi araba bekliyor.

Nuruosmaniye avlusunu geçip, sağa, Tavukpazarına saptılar. Burası, gündüzleri daima sakin, iki sıra meyhaneler, geceleri geç vakitlere kadar süren içki âlemlerinden, bu saatlerde dinlenirdi. Onun için caddenin üzerinde, meze artıklarının gemiren serseri köpeklerden başka hemen hemen kimse yoktu.

Müşterilerinin ekseriyetle kibar takımından bulunması dolayısıyla zengin bir teşkilata malik olan Benli Seniye'nin, zevk ehlini götürüp getirmeye mahsus iki araba, nöbetleşe daima bu sokağın içinde ve bu zamanlar bekledi.

Rânâ ile ikisi Çemberlitaşa doğru ilerleyince, paytonu orada hazır buldular. Hanımın tanıyan arabacı iskemlesinden yere atladı ve binmelerine yardım ettikten sonra, sordu:

— Eve mi?

— Evet, Ahmed ağa!

Tezgâhın yanı başında, Benli Seniye oturmuş, mendilile yelpazeleniyordu

— Başka gelecek var mı?

— Yok. Haydi, çek!

Araba, demir tekerleklerini kaldırımların üzerinde gürültü ile yuvarlıya yuvarlıya Bayazide doğru yollandı. Seniye de, Rânâ da susuyorlardı. Seniye, Moilla beyden koparacağı caizenin hesabını yapıyor, azametini düşünüyordu, Rânâ da, birdenbire vicdanında hortlanmağa yüz tutan nedameti yenmeğe çalışıyordu.

Payton Beyazid meydanını katetti, Vezneçilere saptı, Şehzadebaşından Saraçhaneye çıktı, doğrudan doğruya caddeden Kızıtaşına dönmek için, dar bir sokağa girdi, yamru yumru taşların üzerinde fırtınaya tutulmuş bir

gemi gibi bucalıyarak ilerledi.

Yolun üstünde rastladığı helvacıyı, tablolarını indirip duvara yapıştırmaya mecbur ederek, kapı önünde topaç çeviren çocukları ürktüp kaçıtırarak, merkeble su taşıyan sakayı geri dönmeğe icbar ederek, sokağın öbür ucundan, tâ meydana çıktı. Bu aralık, heyecandan boğazı kuruyan Rânâ, arkadaşına sordu:

— Beyefendi gelmiş midir?

— Öyle sanırım. Gelmemiş ise de, yoldadır, herhalde.

— Sizin evde kimler var?

Seniye kısacık bir tereddüden sonra cevap verdi:

— Kızlarım.

— Kerimeleriniz mi var?

— Evet.

— Hiç söylememiştiniz?

— Sıra gelmedi.

— Onlar.. ne derler?

— Neye, ne diyecekler? Benim işlerime karışmak hadlerine mi düşmüş?

— Ya, dedikodu yaparlarsa?

— Aslâ!

Arabanın yüksek duvarla çevrili bir bahçenin kenarı önünde birdenbire dur-

KAHKHA

FAYDALI BİLGİLER

İçkilerinizi hizmetçilerinizin içmemelerini istiyor musunuz?

İçki şişenin tıplarına bir tahta çekiçe tıpa şişenin içine tamamen girinceye kadar vurursunuz ve sonra şişenin ağzını şu mahallde batırırsınız:

Mum ... 3 gram.
İnce talaş ... 25 gram.

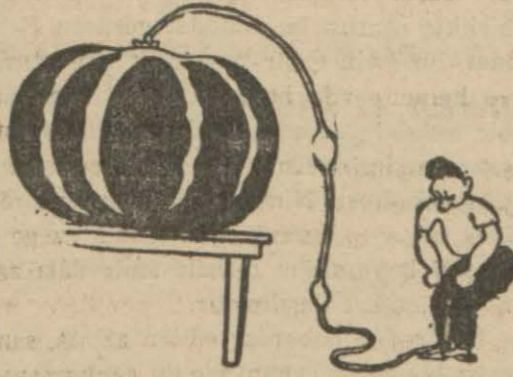
Zamk ... 12 gram.

Dikkat: Şişenin ağzını kırıp içindekini içen hizmetçilerden sakınmalısınız.

Sarımsakları tıraş ediniz

Sarımsak nedir belki bilirsiniz, eğer bilmiyorsanız bir bakkala gidin ve isteyin.. o size sarımsak verecektir. Sarımsağı elinizle alınız. Sakalları oduğunu göreceksiniz. İşte bu tarzda sarımsaklar iptidai bir şekilde büyümüş, ve medenileşmemiş olduklarından sakallıdır. Eğer alırsanız ilk işiniz onların sakallarını jilette tıraş etmek olacaktır. Tıraş sarımsaklar diğerlerine nisbetle daha modern ve daha güzel görünürlü.

Ufak domatesler nasıl irileştirilir?

Ufak domateslerin irileştirilmesi hiç te güç bir şey değildir. Yalnız bunun usulünü bilmek ve bu usulü tatbik etmek kâfidir. Bunun için domatesi alır, bir masanın üzerine koyarsınız. Bir yorgan iğnesi domatesin tepesinde bir delik açarsınız. Bu da olduktan sonra pompa ile su vermiye başlarsınız.. domates yavaş yavaş şişer, ve nihayet bir masa kadar büyür. Yalnız şunu da ilâve edelim ki bu arziyeyi sıcak bir yerde yapmayınız. Domates balon gibi havalanır.

— Siz de zayıflamak için mi koşuyorsunuz?
— Ne münasebet.. şapkama yakakıya bilmek için!

— Kayakları da öçekeli!
— Bilmez misin boyu uzun görünsün diye şehirde de hep yüksek öçekeli işkarpınler giyer.

NASIL DANS EDERLER?

Kemancı İşaret memuru Berber Mağaza çığırtkanı Süzücü Pehlivan

RESİMLİ FIKRALAR

Lokantada

— Kıvrık salata ister misiniz bay..
— Sakın ha!
— Neye bay, fena değildir.
— Sabahın akşama kadar ben de buna benzer şeylerle uğraşırım, artık bıktım.
— ????

— Kadın berberiyimi

Ayaktan başa

Kadın şapkacıya girmişti:
— Son moda şapka isterim!
Dedi. Şapkacı birkaç şapka çıkardı. Müşteri kadın bunları beğenmedi. Şapkacı:
— Sır tek şapka var bayan, dedi, en son modadır. On sekizinci asır ayakkabılarının biçiminde.
Kadın görünce şaşırıldı:
— Aman ne güzel, ben de böylesini istiyordum.

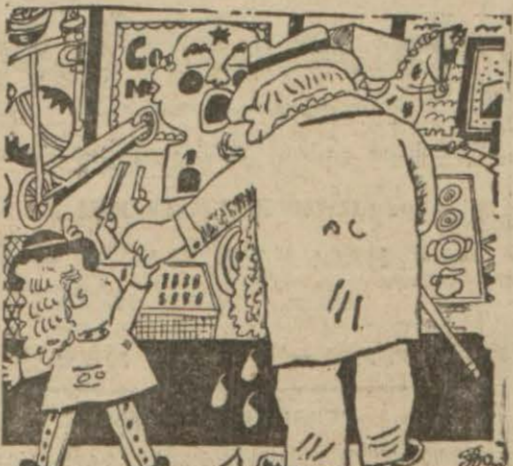
Satılmaz

Karı koca iki kişilik bisikletle gezmiye çıkıyorlardı. Kadın invalid bisiklete baktı:
— Niçin bunun üç kişiliğini yapmazlar.
— Şey anneciğim, hiç satılmaz da..

— Neye?
— Karısıyla birlikte kaynanasını da bisiklete alıp gezmiye çıkmayı kim ister ki!

Mazi

Eski dostlar buluşmuşlar, konuşuyorlardı:
— İlk nişanınızdan niçin ayrılmıştınız, halbuki onu çok seviyordunuz?
— Mazisini öğrenmiştim.
— Mazisinde ne vardı ki?
— Daha ne olsun, kırk beş senelik bir ömür!

Torun — Büyük baba, haydi gidelim; her oyuncakcının önünde bu kadar uzun zaman duracaksın biz eve gidinciye kadar akşam olur.

Ev sahibi — Bu evin kirasını ne vakit vereceğinizi soyler misiniz?
Kiracı — Nasıl söyleyebilirim. Ben kiracıyım, falci değilim ki!..

— Bir yandan içki içiyor, bir yandan da pipo tütürüyor..

— Edebsiz rezil, bir daha elinde böyle..

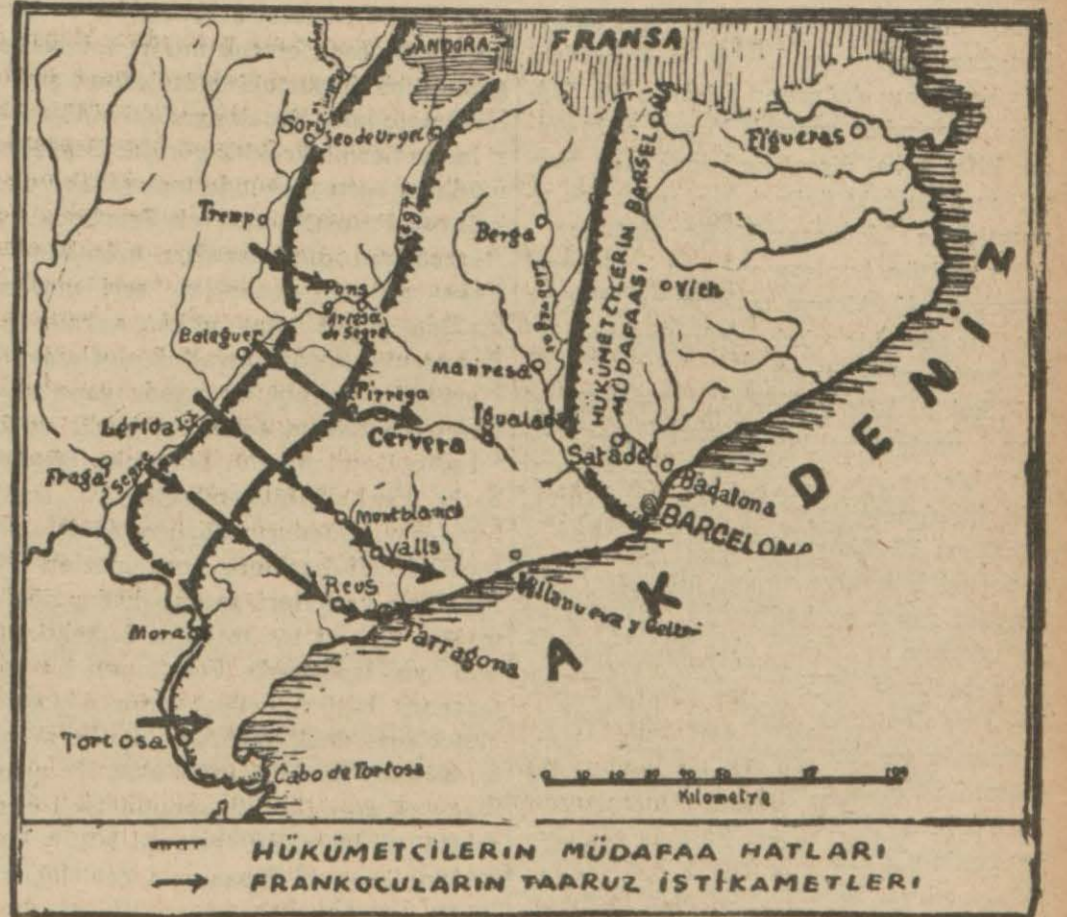
— Edebsiz rezil, bir daha elinde böyle..

Askerlik Bahisleri

İspanya harbine bitmiş nazarile bakabilir miyiz?

Frankocular son taarruzlarında hükümetçilerin müdafaa hatlarını nasıl yardılar, netice nereye gidiyor?

Yazan: General H. Emir Erkilet

Frankocuların son taarruzlarını gösterir kroki

İspanyadan gelen haberler, Katalonya'da, kat'i neticenin yakınlarda General Franko lehine hallolabileceğini gösteriyor. Nasyonalistlerin, Birincikanun sonuna doğru, Eber nehri şimalindeki Segre suyu cephesinden Barcelona ve Tarragona istikametlerinde yaptıkları yeni taarruzun hedeflerinden biri, yani Tarragonanın zaptile denize inmek hedefi, eloe edilmiş ve bununla General Franko hükümetçilerin elinde kalan Katalonyanın üçte birinden fazla bir parçasını, bir çok şehir ve sekensesile beraber, yalnız kazanmakla kalmamış, aynı zamanda ordusuna, Barcelonayı, şimal ve cenub batıdan, 60-70 Km. lik mesafelerden saran çok müsaid bir durum temin etmiştir. (Krokiye bakınız).

Son taarruzdan evvelki vaziyet

Hükümetçilerin Eber ve Segre taarruzları, sona ererek kuvvetlerinin bu iki nehirden geriye atıldıkları İkinciteğrinin son sülüsünden sonara İspanyada büyük askeri hareket muvakkat bir inkıtaa uğramış idi. Geçen Nisanda İngiliz - İtalyan anlaşmasının mer'iyyete konması İspanya muhariblerinin muhariblik haklarının büyük batı devletlerince tanınacağı umuluyordu. İtalyanlar İspanyadan 10,000 lejyoneri geri çektiler. Ademi müdahale komitesinin kontrol komisyonu da, hükümetçilerin muharebe saflarından, bazı küçük küt'alarla yaralıları Fransa hududunun ötelere sevketti; fakat her şeye rağmen, İtalyanın çok istediği, söyleniyor. Muhariblerin muhariblik haklarının tasdik bir türlü emri vaki olamadı. Çünkü bu hakkın tanınması en ziyade General Frankoya yarıyacak ve onun hükümetçilerine hükümetçi İspanyaya yapılımakta olan enternasyonal silâh ve mühimmat kaçakçılığının men'inde daha geniş ve salâhiyetle kullanılmasına imkân verecek idi. Bu ise hükümetçi İspanyanın ablukasına meydan vermek ve bahusus cenub parçasını mühimmatsızlık ve ağıktan teslim mecbur etmek demek olacaktı. Bunun için, muhariblik hakkının tanınması İtalya ve Almanya ne kadar isteniyorsa İngiltere ve Fransaca bunun aksi o derece fazla iltizam ediliyordu. Görülüyor ki İspanyanın bu meselesi üzerindeki uyuşamazlık sebepleri askeri ve sevkülceysidir.

Muhariblik hakkının tanınmaması, millîci başkumandanlığı evvelâ hükümetçilerin limanlarına, askeri tesisat ve işletmelerine karşı hava kuvvetlerini daha geniş bir mikyasta kullanmaya sevk etmiş ve bunun medeni bir şekilde yapıldığını göstermek için General Franko 3 Birincikanunda hava taarruzlarına hedef itti-haz edeceği 150 mevkiin listesini «millî radyo» ile ilân etmiş idi. Bu hususta dik-

kate değer olan bir nokta, bu hava taarruzlarıyla hükümetçi limanlarında hasara uğratan gemilerin hemen hepsinin İngiliz bayrağını taşımasıdır. İkinci kate değer nokta ise, Barcelonadaki hükümetçi millî müdafaa nezaretinin neşrettiği bir istatistik olmuştur. Buna göre İkinciteğrinin bir tarihine kadar Katalonyanın idare merkezi olan Barcelona 180 defa hava taarruzuna uğramış, 2500 insan ölmüş, 3200 kişi yaralanmış ve 1200 bina harap olmuştur. Mütebaki Katalonyada 73 şehir havadan, 627 ve denizden 18 defa bombardıman edilmiş ve bunların neticesinde 480 insan ölmüş, 4018 kişi yaralanmış ve 6000 ev zarar görmüştür.

Bu yeni hava bombardımanları sırasında, hükümetçi İspanya, nasyonalistlerin Katalonya ve Estremadura cephelelerinden, yeni büyük taarruzlarını bekliyor ve buna karşı türlü tedbirler alıyordu. Hükümetçiler bizzat bir taarruz inisiyativini ele almak, cesaretini kendilerinde artık bulamıyorlardı; çünkü, Eber savaş ordularını fazla yıpratmış idi. Gerçi, hükümetçi kuvvetlerinin Katalonya cephesi ile Cordoba karşısında tahşid edilmekte oldukları hakkında bazı şayialar çıkmış, fakat, büyük ölçüde yeni bir taarruzun onların şimdiki güçlerinin hududlarını aşacağı pek çabuk anlaşılmış idi.

Hükümetçilerin başvekil ve aynı zamanda millî müdafaa nazırı Negrin, Birincikanunun 11 inde neşrettiği bir emri yevmide General Frankonun Katalonya'ya yeni bir taarruz yapacağını bildiriyor ve şunları ilâve ediyordu: «Faşizmi İspanyada kökleştirmek hususunda ki son beyhude ümidinin yıkıldığını görmeden evvel, o, son kozunu oynamağa karar vermiştir. Fakat onun önüne Segrenin aşağı yatağı ile Pirene eteklerinde, istiklâl azmi-mizin ve hürriyet sevdamızın yarattığı, aşılması duvarı çıkaracağız.»

Bu emri yevmide, aynı zamanda, bir karış yeri elden çıkarmaması orduya emrolunuyordu.

Frankocuların taarruz hazırlıkları

Hakikatte, General Franko Katalonya'da yeni büyük bir taarruza karar verdiği için hükümetçilerin bu endişeleri ve tedbir almaları millî başkumandanlık için hiç te hoş bir şey değildi. Filvaki 1938 Nisanında Segrede tevakkufa uğrayan Katalonya taarruzunu denize ulaştırmak millîci generalin değişmeyen bir hedefidir; fakat burada arazi pek kesik ve arızalı idi. Bundan başka, batı devletleri bir temas ve çatışma bilhassa bu cepheye yakın bir ihtimal içinde idi. Bahusus, aradan geçen epey bir zaman zarfında, hükümetçiler Katalonya ile Barcelonayı setrü müdafaa için üç kuvvetli müdafaa

Askerlik bahisleri

İspanya harbine bitmiş nazarile bakabilir miyiz?

(Baştarafı 9 uncu sayfada)

hattı vücade getirmişlerdi. (Krokiye bakınız): Birinci hat hükümetçilerle nasyonalistlerin cephelelerini umumiyetle bir-birlerinden ayıran Noguera Pallaresa, Segre ve Eber ırmağının doğu sirtlarında derin ve kuvvetli bir müdafaa sistemi teşkil ediyordu. İkincisi, Segrenin yukarı yatağının doğusunda Seo de Urgel dolaylarından başlar ve Lerida doğusundaki büyük ovanın doğusuna tahdid eden dağların üzerinden geçerek Fayan doğusunda, Eber nehri dirseği ne kadar iner. Barcelona önündeki üçüncü son mevzi de umumiyetle Llobregat Kesiği doğusundadır. Bütün bunlara rağmen General Frankoyu Katalonya taarruzuna sevk ve mecbur eden bir sebep vardı: Seri ve kat'i bir netice elde etmek.

Filhakika, batı Avrupada beynelmilel siyasi vaziyet millici generalı seri ve kat'i bir netice elde etmeğe icbar ettiği gibi hükümetçilerin hariçten görmekte oldukları büyük yardımlarda onu bir an evvel işi bitirmeye ve hiç olmazsa Katalonyayı zapta sevk ediyordu. Fransa ile kara teması ve irtibatı olan Katalonya bir defa bertaraf edilirse cenubi İspanyayı hava ve denizden daha sıkı bir kontrol sayesinde teslim mecbur etmek belki mümkün olabilecekti. Bundan başka, harbin bitmesine tesir edebilecek kat'i bir neticenin sür'atle elde edilmesi imkânları Estremadura, Madrid veya Valencia cephelelerinde hemen mefkud gibiydi. Bunlara mukabil Katalonya daha çok bir muvaffakiyet ümidi veriyordu.

General Franko son zamanlarda ordusunu büyütmiş ve kuvvetlendirmiş idi. Nasyonalistlerin b'ldirdiklerine göre bu ordunun kuvveti 750.000 insandır. Geride ayrıca 250.000 kişilik bir yardımcı ordu daha vardır. Taarruzdan biraz evvel de 2000 namzed sübaylığa terfi edilmiş ve külliyyetli mühimmat vıçılmış idi.

Yapılan hile

Taarruzu beskin şeklinde yapmak için düşmanı maksad hakkında aldatmak lâzımdır. Fakat hükümetçiler, nasyonalistlerin taarruzunu Katalonvadan bekledikleri için, bu aldatma keyfiyeti pek güç idi. Buna rağmen Frankocuların bu işi de, ustalıkla becerdiklerini görürüz: 15 Bin kişikanun, Sanebastian İngiliz vis-konsolosunun otomobili Fransa - İspanya hududunu geçerken, yol çantasında, Frankocuların Katalonya taarruz planı olduğu anlaşılır (!) bir mahrem paketin yakalandığı malumdur. İşte bu paket Katalonya taarruzunun setrine ve hükümetçilerin nazarlarının başka semtlere çevrilmelerine güzel bir alet olmuştur. Millicilerin umumî kararğahı, Katalonya taarruz planının ifsası dolayısıyla burada taarruz edilmekten sarfi nazar edildiğini ve bunun yerine başka yerlerde yeni bir taarruz hazırlanması başlandığını ilân ettiği gibi Frankocu ordu saflarında bazı anlaşılamazlıklar ve ayrılmalar olduğu da ajanlar vasıtasıyla işe olundu. Bundan başka havalar pek bozuk gidiyordu. Bütün bunlar neticesinde hükümetçiler tarafından, nasyonalistlerin bir Katalonya taarruzu ihtimali karşısındaki endişeleri yavaş yavaş zail olmuş ve mukabele hazırlıkları tabiatile gevşemişti. Bay Negrin de 12-20 de, cepheden geri çekilen 34 üncü fırkayı ademi müdahale komitesi'nin kontrol komisyonunun huzurunda taftiş etmişti.

Nihyet taarruz

İşte hükümetçi İspanya bu suretle ıyutulduktan sonra, 23 Birincikanunu evvele, havanın çok sert ve soğuk olmasına rağmen Frankocular, hükümetçilerin Katalonya cephesini dört yerden hücum ederek yarmışlar ve ilk gün 8-10 Km. ilerlemişlerdi. Taarruzun ağırlık merkezi bidayetten itibaren Balaguer-Lerida bölgesinden Tarragona ve Barcelonaya giden yollar üzerinde idi. Dikkate şayan olan cihet bu yeni taarruzun şimdye kadar İspanyada bir arada görülmemiş derecede büyük kuvvetlerle, yani 7 kolordu ile yapılmış olması ve taarruzun cem'an 36 fırka halinde, takriben 300.000 millicinin iştirak etmiş bulunmasıdır. Bu taarruz sırasında hükümetçilerin Cebelüttarik sularına iltica etmiş bulunan «José Luis Diez» muhribi geceleyin Ce-

belüttariktan çıkarak Cartagenaya gitmek teşebbüsünde bulunmuş ise de Frankocuların Canarias kruvazörü tarafından muharebeye ve neticede Cebelüttarik İngiliz mıntakasında karaya oturmuş mecbur edilmişti.

Evveliyatın yukarıda gözden geçirdiğimiz bugünkü Katalonya askeri harekâtının acaba neticesi ne olacaktır ve bunlarla harb sona erecek midir meselesine gelince bu husustaki mütaleamız şudur: hükümetçilerin Katalonyadaki bütün askerî kuvvetlerini krökide görülen Barcelona müdafaa hattı gerisinde tophiyarak ve arkalarını Fransa vererek Frankocuların taarruzunu durdurmaları mümkündür. Fakat millici generalın seri motörli kat'ileri şayed buna imkân vermiyerek Barcelonayı zapta muvaffak olurlarsa hükümetçiler cenubi İspanyada gene mukavemete devam edebileceklerdir ve bu sebeble Katalonyanın tamamen düşmesi harbi derhal bitiremeyecektir. Dahill harbler yabancıların dövüşmesinden mütevellid adı harblere benzemezler. İç harblerin karakteri, sonuna kadar dövüşmektir. Çünkü teslim ölüm demektir. Onun için, İspanyada, Frankonun bu yeni taarruzu bütün Katalonyanın düşmesi neticelense dahi, harbin yalnız bu sebeble, biteceği beklenemez. Fakat Katalonyanın düşmesi harbin sonunu tacil edecektir, çünkü millici general bütün kuvvetlerini cenubi İspanyaya çevirebilecektir.

H. E. Erkiilet

Edebiyatımız ve Aleksan efendinin mahallesi

(Baştarafı 8 inci sayfada)

Koltuğunda yorgun yorgun bir şeyler anlatıyor, Manakyan ve Reşad Rüdvanı kısa cevaplar veriyordu. Fakat bir aralık bilmem hangi söz üstüne birdenbire ayağa kalktı ve hatırımda kaldığına göre şu sözleri söyledi:

— Beni böyle durgun görüyorsunuz ya... ben işte eskiden de böyle idim.

Manakyan tasdik etti:
— Evet... bütün hayatında çok sakın yaşamış adamdır. Hani karıncayı incitmez dedikleri...

Aleksan tekrar sözü yakaladı:
— Hah işte öyle bir adamdım. Fakat pek az kimseler beni böyle tanırdı.

Hayretle:
— Nasıl? dedim, sizi başka türlü mü tanırlardı?

— Evet, diye inledi, sahnedeki rollerimde ki gibi bir adam sanırlardı. Bilhassa oturduğum mahallede Ermeniler bile beni sevmezlerdi, arkamdan «Kötü ruhlu adam olmasa o rolleri o kadar sahi gibi oynuyabilir miydi?» derlerdi. İşte Manak efendinin bana azizliği bu oldu, hep katil rollerinde oynattı beni...

Manakyan, tebessümle karışık bir cevap verdi. Fakat gözlerinde sahne arkasının teessürüne iştirak ettiğini anlatan hüznü bir mana belirmişti. Eserindeki adamla hayatındaki adamı tefrik edememiş olan devrinin yanlış kanaatine belli ki içinden teessüf ediyordu.

Bu kanaat, bazı kimseler için şimdi bile tamamen değişmiş midir bilemem. Hâlâ, aşktan bahsediyor diye bütün şairleri adı bir zendust sananlar ve romancıları en samimî dost meclisi sohbetlerinde bile «Yayı, bırak şu romancıyı!».. Atma!» lâtifesiyle hayatta da en ciddi meseleleri hayal ve yalan çerçevesi içinde gören bir adam farzedilen var. Bunlar, şairin de, romancının da hayattan aldıkları irtubaları gene hayata iade ettiğini göremiyen, anhyamiyan zavallılardır. Fakat kabahat biraz da bu san'atkarlar da değil midir? Geçen haftaki makalemde yazdığım gibi mesleklerini ciddiye almak ve birbirlerine tam bir samimiyetle bağlanarak sıralarındaki manasız ve hiçbir faydası olmayan ihtilâfları, münaferelelerini yenmek herkesten evvel gene onlara düşmez mi? İşte o zaman, san'ata da, san'atkâra da halkın hürmeti başka türlü olur. Bunu daha ne kadar bekliyeceğiz?

Edebiyatımızı bir an evvel Aleksan efendinin mahallesinden kurtarmalıyız.

Halid Fahri Ozansoy

Bir genç kız yanlışlıkla tuzruhu içti

Dün genç bir kız, ilaç yerine yanlışlıkla tuzruhu içmiş ve hastaneye kaldırılmıştır.

Sultanahmedde Dizdariye mahallesinde Güçtaş sokağında oturan Salâhaddin'in nişanlı olup aynı evde oturmakta olan 22 yaşlarında Nimet, dün sabah evinden çıkarak Kocamustafapaşa caddesinde oturan annesine gitmiştir. Annesile birlikte oturup bir müddet görüşen Nimet, birdenbire bir baygınlık hissetmiş ve hemen evde bulunan sinir ilâcından bir miktar içmiştir. Pek az bir zaman sonra midesinde müdhiş sancılar hissetmeğe başlayan Nimetin içtiği şeyin sinir ilâcı olmayıp tuzruhu olduğunu ve geçirdiği baygınlığın tesirile sinir ilâcı sanarak içtiği anlaşılmıştır.

Hâdiseden haberdar edilen zabıta, sancılar içinde kıvranan Nimeti cankurtaran arabasile Haseki hastanesine kaldırtmıştır.

Kültür işleri:

Vali dün mektepleri gezdi

Vali ve Belediye Reisi Lütfü Kırdar dün sabah İstanbul Maarif Müdürlüğü Tevfik Kutia beraber Nişantaşındaki ilk ve orta mektepleri gezmiştir. Nişantaşı orta mektebinin yanında inşa edilen binanın önümüzdeki aylarda tamamlanmasına çalışılmaktadır. Nişantaşı kız enstitüsü yerindeki istismlâk işleri ilerlemektedir.

Vali bundan sonra Gureba hastanesini gezmiştir.

Kurban derileri hava kurumuna verilecek

Geçen yıllarda olduğu gibi önümüzdeki kurban bayramında da kurban deri ve barsakları Türk Hava Kurumu tarafından toplanacaktır. Bunların hasılatı Türk Hava Kurumu ile Kızılay ve Çocuk Esirgeme Kurumu arasında paylaşılacağından yurddaşların hayırlı işlere tahsis edilecek olan bu yardımın vatan borcu bilecekleri şüphesizdir.

Askerlik işleri:

Şubeye davet

Fatih As. Şubesinde: Yaş haddini aşmamış ve askerlik şube işlerini bilir sıhhi durumu yerinde emekli binbaşılardan münhal şubelerde çalışmağa isteklerinin şubeye uğramaları ilân olunur.

RADYO

Türkiye radyo difüzyon postaları

Ankara radyosu

DALGA UZUNLUĞU

1639 m. 183 Kcs. 120 Kw.
T.A.Q. 19.74 m. 15195 Kcs. 20 Kw.
T.A.P. 31.70 m. 9465 Kcs. 20 Kw.

PERŞEMBE 19-1-939

12.30: Türk müziği - Pl. 13: Saat, ajans, meteoroloji haberleri. 13.10.14: Müzik (operetler ve hafif müzikler).

18.30: Program. 18.35: Müzik (Cazband - Pl). 19: Konuşma (Ziraat saati). 19.20: Saat, ajans, meteoroloji haberleri, ziraat borsası (fiat). 19.30: Türk müziği (Fasıl heyeti - Hicazkâr fasıl). 20.15: Konuşma. 20.35: Türk müziği (şarkılar): 1 — Leylâ Hüzam şarkı - Ey sabahı hüsnü an. 2 — Leylâ Hüzam şarkı - Harabi intizar oldum. 3 — Lem'i Hüzam şarkı - Aman sâki. 4 — Refik Fersan - Tanbur takımı. 5 — Lem'i Suzınak şarkı - Yeter hicranlı. 6 — Lem'i Rast şarkı - Yok mu can. 7 — Halk türküsü - Yürü düber yürü. Okuyan: Semahat Özdenes. Çalanlar: Vecihe Refik ve Fahire Fersan. 21: Saat, esham, tahvilât, kambyo - nukud borsası (fiat). 21.10: Müzik (Oda müziği - Fritzsche Kuartet): 1 ci keman Gustav Fritzsche. 2 ci keman Lothar Gebhardt. Viyola Johannes Oelsner. Cello Volkmar Kohlschütter. Klâsik - Romantik ve modern eserler. 22.40: Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necib Aşkın): 1 — Hanns Löhr - Bayyera valsleri. 2 — İtalo Azzone - Sabah şarkısı. 3 — J. Strauss - Çardağ. 4 — Frans Abt - Ormanlarda ve ninli. 5 — Gerhard Winkler - Donna Chiquita - İspanyol - Uvertür. 6 — Hanns Löhr - Düğün marşı. 7 — Toman - Viyana hülyaları - Vals. 23.45.24: Son ajans haberleri ve yarınki program.

Kiralık daire

Gedikpaşada tebhirhane karşısında (20) numarada bir daire kiralıktır. Muntazam elektrik, havagazi ve terkos tesisi mevcuttur.

Fotoğraf tahlilleri

Çalışmağı ihmal etmemek kaydile

Ankaranan İ-mail muvaffak olup olamayacağı soruyor:

Bu çağda muvaffakiyet endişelerini ileri sürmek doğru değildir. Muvaffakiyet, kendi kendine meydana gelen bir şey de değildir. (Çalışacağım ve yapacağım) diyenlerin, muvaffakiyeti yaratmaları hergün görülen şeylerdendir.

Zorluklarla mücadele etmesini bilen bir tip

Nuruosmaniye-den Hüsameddin, karakterinin tahlilini istiyor:

Zorluklar karşısında yılmayan bir azimle mücadele yapar. Kolaylıkla ümitsizliğe kapılmaz.

Zeki ve bazan inatçı bir tip

Ankaranan, K. C. karakterini soruyor:

Zekâsuna, intizam kayıtlarını ilâve etmekle hayata daha çok hazırlanmış anlaşılabilir. Enerjisine zarar vermeyecek şekilde uysal ve yumuşak başlı olması da lâzımdır.

Ciddi ve kendi halinde bir tip

Ankaranan, N. E. karakterini soruyor:

Ciddi ve söz anlar hallerine ve yumuşak başlı hareketlerle kolaylıkla tevaccüh kazanabilir.

Tutunduğı işten bıkmamak kaydile

Hadımköyün - den, Salih Eker muvaffak olup olamayacağı soruyor:

Muvaffakiyet, tutulan işte gösterilecek sebat ile ölçülür.

İstikbal hakkında verilecek haberlere inanmamak daha doğru olur

Ankaranan Kemal, istikbalını soruyor:

İstikbalden haber vermek evvelâ mevzuumuz dışındadır, hem bu batıl iddialara inanmak ta beyhude bir kapılış olur. Okuma çağında olanlar, dürüst bir karaktere sahip olmağa ve kitaplarla anlaşmağa uğraşırken stikballerini bizzat ve en emin bir tarzda yaratmış olurlar.

İşine bağlı bir tip

Yalovadan Ni - nad karakterini soruyor:

İşine bağlı gösterir. Büyüklüğüne karşı itiraz yapmaz. (İtaatli ve açık gözlü) hareketleriyle kendisini çabuk sevdirir.

Son Posta

Fotoğraf tahlili kuponu

İsim . . . . .
Adres . . . . .

DIKKAT

Fotoğraf tahlili için bu kuponlardan 1 adedinin gönderilmesi şarttır.

Bir çncüğün ölümüne neticelenen iki köy halkının kavgası

Boyabab (Husuf) — Birkaç gün evvel Edil köyünde bir düğün olmuş, bu düğüne civar köylerden de bazı kimseler gelmişti. Burada Eğlence köyünden de kalabalık bir kafilenin geldiğini gören Edilliler bunları alarak evlerinin altındaki ahırlara götürmüşler ve ahır kapılarını açarak «buyurun!» demişlerdir. Bu vaziyet karşısında Eğlence köyünden gelenler kızışmışlar ve: «Biz hayvan mıyız ki hayvan yerine koydunuz!» diye söylenmeğe başlamaları üzerine Edilliler de:

— Bir sene evvel siz de bize aynı şeyi yapmıştınız, şimdi sizin de kızmağa hakkınız yoktur. Cevabını vermişlerdir.

Bunun üzerine her iki taraf arasında bir kavgaya başlamış ve bu kavgaya gittikçe büyüyerek silâhlı bir boğuşma haline almış ve atılan kurşunlardan biri Eğlence köyü halkından Mustafanın oğlu 14 yaşlarında Mehmed Engelin başına isabet ederek, çocuk derhal ölmüştür.

Vak'dan haberdar olan müddeu - mi Kadri Özen tahkikata el koymuş ve her iki tarafın da silâhi müsadere edilmekle beraber ölümün kimin kurşun ile vukubulduğu araştırılmağa başlanmıştır.

Bursa Halkevi kupa maçları

Bursa (Husuf) — Spor bölgesi tarafından tertib edilen Halkevi kupa maçlarına dün Atatürk stadında başlanmıştır. Ziraatçı - Ziraat mektebi maçını 2-1 Ziraat mektebi, Muradiye - İpekişçi maçını 8-0 Muradiyeliler kazandılar.

Boyabadda iki abdal aşık oynanan oyun

Boyabab (Husuf) — Boyabada başlı Nefsiyiren köyünde garib bir hâdiseler olmuştur: Sadık ve Asım adında iki genç Muammer adında bir kadınla uzun zamandanberi tanışmaktadırlar. Cumatabaklı köyünden Feyzi ve Hidayet adındaki iki kişi de aynı kadınla münasebet peyda etmek arzusuna kapılmışlar ve fakat bunu kavgaya mahal kalmadan temin etmek için rakiplerine para teklif ederek ondan vazgeçmelerini teklif etmişlerdir. Nihayet 20 liraya mutabık kaldıktan sonra parayı alan Sadık ve Asım Kadı adında birini kadın kıyafetine sokarak ve atabindirecek geceleyin Feyzi ve Hidayete teslim etmişlerdir. Bir müddet sonra bu hile anlaşılmış ve her iki taraf birbirlerine girmişlerdir. Vak'adan haberdar olan zabıta tahkikata başlamıştır.

Toplantılar:

Kadıköy Halkevinde konferans

Cuma akşamı saat 8.30 da Halkevi salonunda (Çocuk bakımında vitaminlerin rolü) mevzuolu bir konferans verilecektir.

Eminönü Halkevinde temsil

Eminönü Halkeviden: Perşembe, ve Cumartesi akşamları saat (20.30) da Evminin Çagaloluğundaki merkez salonunda Gösteriş şubemiz, (Dekbahlık) piyesini temsil edecektir.

İspanyadaki vaziyetin Fransada bir buhran tevliid etmesinden endişe ediliyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Bone, bundan başka parlamentoda harici siyasete müteakib yapılmakta olan müzakerelere vereceği cevabı kabinenin tasvibine arz etmiştir. Cevab, ittifakla tasvib edilmiştir. Kabine toplantısını müteakib bir tebliğ neşredilmiştir.

Pirene hududları tekrar açılıyor mu?

Parlamentonun yarın ve Cuma günü yapacağı toplantılarda, Fransanın ademi müdahale siyasetine devam etmek ve yahud Pirene hududunu tekrar açmak şikâretinden hangisinin tercih edileceğine dair bir karar verilecektir.

Leon Bluma müzaheret edelmekte olan bazı radikal sosyalistlerin, reye müraaat zamanı geldiği vakit başvekil il-tizam emelleri imkânı vardır. Maamafih «sol cenahçılar», Barselona hükümetinin esliha tedarik edebilmesi maksadıyla Fransız - İspanyol hududunun yeniden açılması lehindeki faaliyetlerini teksif etmektedirler.

Daladyenin, Fransanın iyi bir yolda yürümekte olduğuna meclisi ikna etmek için bütün telâkatını sarfetmek mecburiyetinde kalacağı tahmin edilmektedir.

Diğer taraftan komünist partisi meclise bir takrir vererek, Pirene hududunun açılmasını ve hükümetçi İspanyaya silâh gönderilmesini istemiştir.

Meclisin askeri encümeni, komünistlerin bu takririni reddetmiştir.

Siyasi mahfellerde, İspanya meselesinin Fransada yeni bir buhran doğurmasından endişe edilmektedir.

Tunus hududunda İtalyan tahşidatı

Tunus 18 (A.A.) — Bugünlerde Trablus giden mülteciler son haftalar zarfında Tunus hududu civarında kâin Zuar'a'da 20.000 kişilik bir İtalyan kuvvetinin karaya çıkarıldığını beyan etmektedirler. Bu kuvvet, Tunus hududuna doğru sevk edilmiştir. İtalyanlar burada bir tarruz için hareket üsleri tesis etmektedirler.

Londrada

Noel yortusunu müteakib bu sabah haftalık ilk mutad toplantısını yapan kabine, Çemberlaynin Romada cereyan eden müzakereler ve Halfaksın da Cenevrede Bone ile yaptığı görüşmeler hakkında verdikleri izahatı dinlemiştir.

İspanyaya silâh gönderiniz,

Kabinenin iki buçuk saat süren bu toplantısında İspanyadaki vaziyet te müzakere edilmiştir.

Toplantı esnasında White - Hall de biriken halk «İspanyaya silâh gönderiniz» diye bağırıştır.

Kabine içtimasını müteakib, Çemberlayn, ögle yemeğini eski başvekil Lord Baldwin ile birlikte yemiştir. Yemekte, bilhassa İspanya meselesinin görüşülmüş olduğu söylenmektedir.

Muhalefet liderinin mektubu

Diğer taraftan muhalefet lideri binbaşı Atli de Çemberlayne bir mektub göndererek, İspanyadaki vaziyetin vahameti dolayısıyla Avam kamarasının derhal içtima davet edilmesini ve hükümetçi İspanyaya yardım yapılması için diğer devletlerle birlikte tedbir alınmasını istemiştir.

Başvekil Çemberlayn binbaşı Altinin bu mektubuna bir cevap göndererek, hükümetin ademi müdahale prensibine sadık kalacağını ve parlamentonun fevkalâde toplantıya davet edilmesine sebep olmadığını bildirmiştir.

Parlamento, bu ayın 31 inde toplanacaktır.

Komünist partisi tarafından da başvekilate tevdi edilen bir notada bilhassa şöyle denilmektedir:

«İspanyaya silâh ve erzak gönderilmesi ve İspanyaya yardım etmekle kendini müdafaa eden Fransaya yardım edilmesi istiyoruz.»

Gazetelerin mütaleaları

Paris 18 (A.A.) — Meclis dün İspanyada Fransanın müdahalesi veya ademi müdahalesi meselesini müzakere etmiş ve müzakere Perşembe gününe talik edilmiştir.

Le Jour gazetesinden:

«Totaliter memleketler şimal lisani kullanmayı itiyad edindiler. Cenub devleti olan İtalya lisani şimal müttefikinden daha fazla kullanıyor.»

«İspanya meselesinde, Fransanın müdahalesi veya ademi müdahalesi meselesini müzakere etmiş ve müzakere Perşembe gününe talik edilmiştir.»

«İspanya meselesinin görüşülmüş olduğu söylenmektedir.»

«İspanya meselesinin görüşülmüş olduğu söylenmektedir.»

«İspanya meselesinin görüşülmüş olduğu söylenmektedir.»

«İspanya meselesinin görüşülmüş olduğu söylenmektedir.»

«İspanya meselesinin görüşülmüş olduğu söylenmektedir.»

Üniversitenin müşterek derdleri

Üniversite rektörünün, sömestr tatili münasebetile son sınıf talebelerile pek iyi geçen ve bu yıl Üniversiteye pek iyi derece ile yazılanları davet ederek görüş-tüğünü yazmıştır. Rektör bu görüşmeler hakkındaki intabalarını bir muharririmize anlatarak şu beyanatta bulunmuştur:

— Üniversitemizin yedi sekiz yüz talebesile görüştüm.

Talebe ile temasından aldığım ilk intaba, talebenin sömestr tatilinde de hocaları gibi çalışma programı ile hareket ettikleridir.

İkinci intabam, Üniversitenin muhtelif fakültelerine mensub talebenin ve içinde feyiz aldıkları müessesenin memleket için güven verebilecek kudrette olduğunun teyid edilmesidir. En büyük sorbestlikle sual sormalarını, derstlerini dökmelerini istediğim talebemiz, rektörlerine gerek sual soruşlarında, gerek derd döküşlerinde öğünülecek bir olgunluk ve dürüstlük göstermişlerdir.

Yarının mes'uliyetini alacak olan Türk gençliği için bu kuvvetli ve büyük teminatdır.

Dinlediğim talebenin müşterek derdleri ve fakültelere göre ayrılabilen ihtiyaçları vardır.

Müşterek derdlerin başında yersizlik gelir: Beş fakültemizin ve Diş tababeti ile Eczacı mektebinin hemen bütün talebesi ayrı ayrı günlerde yersizlikten doğan güçlüğü ve mahzurlara ayrı ayrı ifadelerle temas etmişlerdir.

Dershaneler, her fakültede, talebeyi almıyor. Kütüphanelerde talebe oturabilecek, okuyabilecek yer bulamıyor.

Pen ve Edebiyat fakültelerinde talebenin nefes alacak, hattâ duracak yerleri yok. Yemek faslasında yemek yiyebilecek yer yok. Bütün bu şikâyetler tabif ve haklı. 2500 kişi için kurulmuş bir müesseseye 6000 kişi almırsa, elbette yersizlik halledilmesi lâzım gelen ehemmiyetli bir mesele olur.

İkinci müşterek derd, kitabsızlıktır: Üç sene içinde Üniversitenin bastırıldığı ders kitaplarının sayısı: 80 dir. Profesörlerin kendi hesaplarına ayrıca bastırıkları eserler de vardır.

Bununla beraber, talebemiz daha çok kitab istiyor. Bu ders yılı sonunda, ben kitabını bitirmemiş profesör kalmıyacağını kuvvetle ümit ediyorum.

Müşterek derdlerden biri de, talebenin kendilerine mahsus teşkilât, olmasındır. Üniversite, talebenin kendi işleriyle uğraşabilecek cemiyetleri olabilmesine taraftardır. Bunu kendilerine açıkça tekrarladım. Memleket gençliğin iyi yetişmesini istediği için, bu cemiyet işinde temnat olarak iyi ve çalışkan talebenin işi idare etmesini, dönmüş veya her hangi bir suretle kendisini ihtiraslarına kaptırmış olanların idarede yer bulamamalarını istiyoruz.

Müşterek meselelerden biri de, her fakülte talimatının imtihana veya tedsyata taallük eden kısımlarda değişiklikler yapılması istekleridir.

Müşterek işlerden biri de, Üniversite talebesinin bir evi, bir yurdu içinde talebelik şerefine yaşayabileceği bir binası, bir spor sahası bulunmasıdır. Üniversitenin 6000 talebesi içinde 2000 i hükümet hesabına Tıp Talebe Yurdunda, Askeri Tbbiyede, Yüksek Muallimde yedirilmekte, yatırılmakta, giydirilmekte ve her ihtiyaçları temin olunmaktadır. Kalan talebe içinde, taşradan geleni pek çoktur. Bunlar pansiyonlarda veya hususî yurdalarda çok zahmet çekmektedirler. Hükümet hesabına yurdlarda okuyanların dahi toplanacağı, okuyacağı, talebelik hayatını yaşayacağı yerleri yoktur.

Bir talebe lokantası açmak için küçük nisbette yapılan teşebbüs bile üç yıdır, neticelendirilememiştir. Geçen yıl bunun bitirileceğini o kadar kat'iyet ve kuvvetle vâdetmişim ki, bir hukuk talebesi sadece vâdimi aynı kelimelerle tekrarlayarak hatırlattığı vakit, verdiğim cevap - itiraf etmeliyim ki - beni de tatmin etmedi.

Merkez binasındaki merasim salonu ol - mak itibarile tarihî bir hatırası vardır - Üniversite talebesinin ders zamanları haricinde oturabilmeleri ve okuyabilmeleri için, bu sömestrden itibaren kendilerine açılacaktır.

Müşterek derdlerden biri de, şehirdeki

Arşidük Otto Avusturya Başvekili olmak istemiş

(Baştarafı 1 inci sayfada)

yor, tarih: 17 Şubat 1938 dir. Bütün dünyanın Avusturya meselesinde son hal tarzının Almanya ile birleşmesinde olup olmadığını düşündüğü günlere tesadüf ediyor.

Avusturyanın sonuncu başvekili Schuschnigin Alman devlet reisi Hitleri görmek üzere 11 Şubatta (Berhtesga - don) e gitmiştir. İntiba fenadır. Fakat tafsilât yok. Bazıları elân ümid ediyorlar. Fakat üç gün sonra Hitlerin itimadını kazanmış olanlardan Seys İnkardın dahiliye nazırı safitile Avusturyaya g - rişi gözleri açıyor.

Bu müddet zarfında Avusturyanın saltanat ailesinin son mümessili olan Otto çok endişededir. Avusturyanın Almanya ile birleşeceğini görüyor, hissediyor, korku içindedir. Günün birinde saltanat makamına geçebilmesi ümidi de sönecek.

17 Şubatta Şuşinge yazıyor. Şimdilik tahttan vazgeçmiştir. Kendisine başvekilik tevdiini istiyor. 7 asırlık bir hükümdarlığın son varisi memleketini cumhuriyet rejimi altında kurtarmak arzusunda.

Hâdiseler yekdiğerini takip ediyor. 21 Şubatta Hitler meşhur nutkunu söylemiş:

— Alman hududunun öte tarafında 10 milyon Alman bizden ayrı olarak yaşıyor, demıştır.

24 Şubatta Avusturya başvekili mu - kabele ediyor:

— Bütün dünya karşısında Avusturyanın istiklâlini muhafaza azmimizi söylüyoruz.

Fakat memlekette Alman taraftarlığı artmıştır. Bu harekete bizzat dahiliye nazırı da yabancı değildir. O zaman Avus -

turya başvekili son silâha müracaat ediyor:

— Pilebisit yapalım, halkın reyini alalım.

Bu kararım 9 Martta ilân etmiştir. Fakat bir gün evvel Avusturyanın muhtemei hükümdarı sandığı Ottoya yazıyor, bu mektubunda:

— Prensın teklifini reddedecek, sebep olarak ta mücadelenin sonu ne olursa olsun hükümdarlık idealinin ve prensın ihtilâf haricinde kalması lüzumunu gösterecektir. Zira:

— Avusturya dünya haritasından silinme gününün birinde doğabilir, bunun için elinde hiç bir vatandaşın kanı görülmiyen bir prensın kalması lâzım, diyecektir.

Maamafih 12 Martta Avusturya Almanya ile birleşmişti.

Şimdi bu iki tarih vesikanın ikisinin de en mühim cümlelerini kaydedelim:

Otto von Habsburgun 17 Şubat 1938 tarihli mektubundan:

— Eğer Almanyanın tazyikine daha ziyade mukavemet edemeyeceğiniz zannına düşecek olursanız vaziyet ne olursa olsun başvekilik vazifesini bana tevdi etmemizi rica ederim. Ben devleti ve milleti muhafaza için sonuna kadar dayanmaya kat'iyen azmettim ve itimad ederim ki millet benim müracaatıma cevab verecektir. Bu münasebetle hükümdarlığın iadesini istiyecem değilim.

Schuschnigin 2 Mart tarihli mektubundan:

— Eğer Allah muhafaza etsin, bir tarihi darbe vukua gelse, Avusturya uzun müddet şerefle karşısında mukavemet ettiği kuvvete boyun eğse bile, hükümdar ailesinin bu akibete karışmamış olması mürecahtır, zira bu takdirde öldükten sonra dirilme sırrına erebiliriz.»

Belediye ucuz ekmek fırınları açacak

(Baştarafı 1 inci sayfada)

neden belediyeye gelmiştir. Tahlilhaneye raporuna göre çeşni matlûba muvafık değildir. Belediye yeniden çeşni tutacak ve ekmek yapacaktır. Tesbit edilen çeşni üzerine yapılan ekmeklerin mayası, hamuru kontrol edilmemiştir. Belediye ekonomisi istişare heyeti Cuma günü ikinci tecrübesini yapacak, yeni çeşni üzerinden bir başka ekmek nümunesi meydana getirecektir.

Beğenilmeyen ekmek çeşnisinin içinde yüzde seksen sert buğday, yüzde yirmi mısır mevcuddu. Ekmeğe mısır ilâve olunması doğru bulunmamıştır. Sert buğday yerine yumuşak buğday kullanılmaktadır. Yumuşak buğdayla ucuz ekmek elde etmek kabil olmayacağı ileri sürülmektedir.

Fırınlar ucuz ekmek çıkarmak tarafına yanaşmadıklarından belediyenin halka ucuz ekmek yedirmek için yapmakta olduğu müsbet teşebbüsler akamete uğramaktadır. Bu işde cezri harekete geçilmesi, fırınların ucuz ekmek imaline mecbur edilmesi, ucuz ekmek yapan fırınların diğerlerinden ayrılması zarurî görülmektedir. Bu iş te Belediyenin elinde bulunduracağı ekmek işlerinden en liyan kimseler tarafından idare olduğunda taktirde kabil olacaktır. Belediye Reisliği bu noktaları incelemektedir.

Muhtelif zamanlarda her hangi bir vesile ile kapanan fırınların tekrar açılma -

larda istenen kitapların kolay bulunamaması, yazma eserlerden istifadenin güçlüğü yapılabilmesidir. Talebemiz bütün kütüphanelerin talebenin istifade edebileceği bir hale getirilmesini hak olarak istediler.

Bütün kütüphanelerin kitaplarını mütenazır işlerle tesbit etmek ve işleri merkez kütüphanesinde de Fakülte kütüphanelerinde de bulundurma, her hangi bir eserin merkez kütüphanesine celbedilebilmesi usulünü temin etmek, kütüphaneler memurlarını ilmi bir karakter halinde ayrıca kurmak Üniversiteye düşünülmüş ve bunun bir kanunla temin edilmesi Maarif Vekâletine zaten arz edilmiş olduğu için kütüphaneler işinin hem talebimizin, hem memleketin, hem dünya ilim adamlarının istifadesi için esaslı bir mesele olarak halledilmesi lâzımdır.

Fakültelerin ayrı ayrı ihtiyaçlarına temas etmezi baska bir zamana bırakıyor -

ması için fırıncılar bunların kiralalarını ödemekte ve kapalı tutmaktadırlar. Bu suretle mevcut fırınlar İstanbul ihtiyacını karşılayacak miktarda bulunmadığına, bakkallarla, tablacıların ekmek satışı yapmaları yüzünden şehir ekmeksiz kalmaktadır. Fırınlar İstanbul ekmek satışı karşılama için gece gündüz yirmi dört saat mütemadiyen ekmek çıkarmaktadırlar. Tablaklar ve bakkalarda ekmek satılmadığı takdirde fırınların gündüz satışları ihtiyacı karşılamaya - cak, halk gece sabaha kadar fırın kapılarında beklemeye mecbur tutulacaktır. Fırınlar, bu sebeble ucuz ekmek çıkarma teşebbüslerine karşı cephe alabilmektedirler.

Belediye, metrük bulunan fırınları işletecek, yeni çeşni üzerinden ucuz ekmek yapacak ve satacaktır. İstanbul belediyesi ile rekabete girişecek olan diğer fırınlar da mecburiyet tahtında ucuz ekmek imaline başhyacaklardır.

Ekmek işleri, Devlet Ziraat Kurumu tarafından idare edilmek istenmektedir. Bu husustaki tetkikler bitinceye kadar şehirde ucuz ekmeği Belediye fırınları satacaktır.

Mütakaidlerin maaşları

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Mütakaid dul ve yetim maaşları ve tahsisatları 1938 bütçemizde 16 buçuk milyon lirayı bulmaktadır. Eski kanunla maaş almakta olan mütakaid, dul ve yetimlere bir miktar da olsa zam yapılması ise bu yekünü esashi surette kabartacaktır.

Meclis mehafilindeki arzu ve cereyan, hiç olmazsa millî mücadelede cepheye çalışmış ve eski kanunla mütakaid olmada terfihlerin temin edecek tedbirler alınması lüzumu etrafında toplanmaktadır.

Sözün Kısası:

(Baştarafı 2 nci sayfada)

Parti, Belediyeler, Maarif Vekâletine elele veseler bu iş, duymadan başarılabilir. Ve o zaman, Naşid de, Türk sahnesindeki mevkiine eski canlılığı ile, san'atının bütün şaşaasile dönmek imkânını bulur.

Değil mi?

"San Posta,"nın Hikâyesi

KOCA HOROZ

Çeviren: İsmet Hulûsi

Evvelki yazda. Ben şehrin nisbeten sessiz, nisbeten tenha sayfiyelerinden birinde kiraladığım bir köşe taşınmışım. Köşk komşularım kendi hallerinde insanlardı. Bilhassa bitişik köşkte oturan Abdi Bey çok babacandı. Sabahleyin kalkar kalkmaz arkasında pijaması bahçeye çıkar, saatlerce çiçeklerin köklerini düzeltmekle, ağaçların kurumuş yapraklarını ayıklamakla vakit geçirirdi.

Abdi Bey'i taşıdığım gün tanıştım, ben eşya arabasından, eşya indiren hammallara bakarken, o yanıma gelmişti, kendi kendini tanıtmış ve benim kendisine komşu olmamdan hissettiği sevinçli izhar etmişti:

— Ne yapalım beyciğim, demişti. İnsan konuşacak, derdegecek bir komşusu olmazsa edemiyor. Sizin bu köşkü kirala-dığınız haber alınca doğrusu çok memnun olmuşum. Gerçi tanışmıyorduk ama ne olsa tanışacak, görüşeceğiz. Malûm ya, böyle küçük yerlerde insanlar daha çabuk ahab olurlar.

Ertesi akşam, haber göndermiş, gece de evime gelmişti. Şuradan buradan uzun uzun konuşmuş, vakit geçirmiştik; bu arada onun hususi hayatı hakkında da epey malûmat sahibi olmuşum. Kırk beş yaşında idi. Henüz hiç evlenmemişti. Kimsesi de yoktu. İhtiyar bir hizmetçisine birlikte oturuyordu. Yemeğini yapan, evinin işlerine bakan bu ihtiyar hizmetçiydi.

★

Artık Abdi Beyle iyi ahabdık. Pazar günleri beraber gezmiye çıktığımız, işimden erken döndüğüm günlerde ya onun bahçesinde, ya bizim bahçede karşılıklı oturup tavla oynadığımız sık sık vakidi.

Bir akşam şehirden döndüğüm zaman bir haber aldım. Abdi Bey'e o gün birdenbire bir fenalık gelmiş, bahçede patladak yere düşmüş bayılmış, ihtiyar hizmetçi şaşırmış, çarpıp duruyormuş. Karşık! bahçıvan tesadüfen onların bu halini görmüş. Koşmuş, Abdi Beyi köşke almış, yatağına yatırmış ve kendisi doktor aramaya çıkmış. aksi gibi köyde de doktor yokmuş. Koşa koşa tam yarım saatlik yere gitmiş, bir doktor bulmuş, getirmiş. Doktor gelinceye kadar Abdi Bey o halde kalmış. Doktor bir enjeksiyon yapmış. Abdi Bey de bu sayede kendine gelebilmiş. Doktor söylemiş: eğer biraz daha geç kalınsa imiş, Abdi Bey ölmüş.

★

Abdi Bey' ertesi gün bahçede gördüm. Sapaşlandı:

— Geçmiş olsun komşu!

Beni görtünce gülümsedi:

— Teşekkür ederim komşu, başımıza bir hal geldi. İnsan bu, sağlam; diye güvenmemeli. Az kalsın öbür dünyayı boyhıyacaktım.

— Ne ise atlatınız ya! Karşıkı bahçıvan da çok işe yaradı.

— Allah razı olsun, onun sayesinde hayattayım.

— Fakir bir adam, bari birkaç para verseniz.

— Evet, evet; görür görmez on lira vereceğim.

On lirayı fazla bulmamıştım amma ne olsa fakir adam için gene bir şeydi.

— İyi edersin komşu, fakir adam sevinir.

— Evet evet.

Abdi Beyin hayatını kurtaran adama karşı bu kadar lakayit hareket etmesi nedense bana biraz garib gelmişti. Bir kaç gün sonra konuşurken sözü gene aynı mevzuu getirdim:

— Bahçıvana vereceğinizi verdiniz mi?

— Ha; evet, şu mesele değil mi?.. O gündenberi hiç tesadüf etmedim. İlk gördüğümde kendisine bes lira vereceğim.

— Beş lira mı?

— Evet beş lira..

Abdi Beyi bir iki gün sonra bir kere daha gördüm. Bu sefer lâfi doluştırmadan, asıl mevzuu girdim:

— Ne var, ne yok; beş lira bahçıvana verdiğinizde adamcağız herhalde çok sevinmiştir.

— Ha şu mesele mi, ben daha başka türlü düşündüm. O tavuk meraklısıdır.

Kozanda saralı b'r ihtiyar bir yalakta boğuldu

Adana (Hususi) — Kozanın Kuyulu köyünde Mehmed adında bir ihtiyar, aptest almak üzere köyün çeşmesine gitmiştir. Bu esnada Mehmedin sarası tutmuş ve çeşmenin üzerine düşmüştür. Adamcağızın kafası yalağın çukuruna girdiği için nefes alamıyarak boğulmuştur.

Bergamada ihtiyar bir kadın bir kaza neticesinde öldü

Bergama (Hususi) — Kurtuluş mahallesinden 70 yaşında bir kadının evinde duvarda asılı duran av tüfeğini yere düşmüş ve çıkan kurşun kadına isabet etmiştir. İhtiyar kadın aldığı yarının tesirile ölmüştür.

Benim de güzel bir horozum var. Bu horozu kendisine vereceğim.. güzel bir horoz; iki yaşında, fakat görseniz kocaman! Hatta benim ihtiyar hizmetçi onun adını koca horoz koymuş. Geçende tarımtım, tam iki kilo geldi.

★

O günün ertesi günü şehre taşınmıştım. Fakat bu meseleyi de bir türlü unuttum.

★

Bu sessiz, tenha sayfiye yeri hoşuma gitmişti. Bir mevsim sonra gene aynı köşkü kirala-dım. Eşyalarımı arabadan indirtirken Abdi Beyi karşımda gördüm:

— Vay komşu, hoş geldin, gene sizin bu rayı tuttuğunuzu duyunca ne derece sevinmiş olduğumu tasavvur edemezsiniz.

— Teşekkür ederim komşu.

Mahud mesele aklıma kurcalıyordu:

— Abdi Bey, dedim, hani şu sizin koca horoz vardı. İki kiloluk horoz.

— O mu, hiç sorma komşu, kışın onu bir güzel besledim. Ağırlığı artıktı. Üç kiloya çıktı.

— E sonra!

— Daha evvelki gün kest'im. Öyle de yağlı çıktı ki, kestigiime değdi. İki gündür onu yiyoruz.

— Kim kim?

— Kim olacak, kimim var da.. ben ve ihtiyar hizmetçim.

YARINKİ NÜSHAMIZDA:

Fırtınadan sonra

Yazan: Muazzez Tahsin Berkand

Bursanın Gürsu köyündn bir biçki kursu açıldı

Bursa (Hususi) — Gürsu nahiye merkezi olan köyde bir biçki ve dikiş kursu açılmıştır. Bu kurs köylerde ilk defa vaki olan bir eserdir. Açılma töreninde Vali Bay Şefik Soylerle Maarif müdürü Fakir Erdem belediye reis mu avini Bayan Zehra Budunç ve diğer zevat hazır bulunmuşlardır. Birkaç gün zarfında genç köylü kızları ve evli köy bayanlarından mürekkep 45 talebe kaydedilmiştir.

Orhangazi köyü'nin imarı

Orhangazi. (Hususi) — Kaymakam Fuad Alperin köylerin imarı üzerinde yaptığı tetkikler bitmiş, bu hususta çalışmalara başlanmıştır. İlk olarak Çeltikçiköyünde asri ve nümune köy konakları yapılmaktadır.

Almanyanın yapacağı şeyleri daima 6 ay evvelinden bilirim!

(Baştarafı 7 inci sayfada)

İstikthalatı 1939 da 98.000 tonu buldu.

Almanya bu siyaseti uğruna daha 1937 ye girmeden ihracatından eline geçeni tüketmiş bulunuyordu. Doktor Schacht itiraz etti. Ve işden çekildi. Fakat siyaset devam etti. O senenin Martında Avusturyayı ilhak eden Almanyanın eline oldukça büyük bir altın stoku geçti. Bir kaç ay geçmeden hepsi harb hazırlığına sarfedildi.

Bu son ihtiyatın da silâhlanmak için elden çıkarılmasının ne kadar manalı olduğunu, insan ancak modern silâhların ömürsüzlüğünü bilirse takdir edebilir. Tayyareler bir iki sene geçmeden eski tip sayılıyorlar. İspanya muharebesi, harb başlamadan alınan bütün tankların harbde eski sırasına geçireceklerini açıkça gösterdi. Şu halde Alman erkânıharbiyesinin maksadı, İngiltere gibi 1940-1941 de son kuvvetine ulaşmak olsaydı Schacht'ın siyasetine uyulur, ihtiyat elden çıkarılmazdı. O, son markını bile 1937-1938 tip silâhlara vermekle o sene içinde bir «harb buhranı»nın bütün mes'uliyetini gözüne kestirmiş oldu.

Ve bunu muvaffakiyetle başardı. Tam buhran zamanı Almanya; İngiltere ve Fransanın tayyareleri mecmuundan daha çok tayyareye sahibdi. Bu, geçici fakat endişe verici üstünlüğü bir sene sonra artık bulamazdı.

★

Kurduğum plâni teyid eden diğer bir enteresan hâdiseyi daha anlatmadan geçemiyceğim. 1937 senesi İkkânunun 11 inci günüyü. Çekoslovakya'ya iki Nazi aleyhtarile konuşuyorduk. Söz arasında kendilerine Almanyanın Avusturyayı ilhak etmeden Çekoslovakya'ya saldırmıyacağı kanaatinde olduğumu söyledim. Tasdik ettiler. Tabii Almanyanın bu koca lokmayı yutması için biraz vakit istiyecekti amma ne kadar? Çekler: «Biz hesabladık, A-

radan altı ay geçmelidir.» dediler. Hitler 12 Şubat - yani Ağustos - çıkacak harbden tam altı ay önce Berchtesgaden'de Şuşnigi zorladı. Şuşnig memleketine dönünce Führerin dediğini yapmadı. Alman devlet şefi bu aldaniş yüzünden bir ay kaybetti. Sonra şiddetini daha açığa vurdu. 11 Martta - yani «Nuremberg»de sulh maskesini yüzünden sıyırp atmadan tam altı ay önce Avusturyayı ilhak etti.

Almanya (Avrupa tekniğinin yeni bir tabirince manevra adı verilen) seferberliğe de Perchtesgaden hâdisesine altı ay kala başlamıştı. Arada bir ay fazla geçtise buna sebep eski Avusturya Başvekili olmuştu. Maamafih bu geçikme de Almanyanın işine yaradı. Bu sayede hem Ren müdafaasını kuvvetlendirdi, Paris ve Londranın maneviyatını kırdı, hem de bir ay geçirmekle kışa daha çok yaklaşıyorlardı. Çekoslovakya ile harb nasıl olsa uzun sürmüyecekti. Almanya bir kere istiklâla girince elbette ki kışın gelmesini ve düşman milletler ordularını güllüğe düşürmesini isterdi.

Çeviren K. Neyyir

Eski Şehremini Operatör Cemil Topuzlunun hatıraları

(Baştarafı 8 inci sayfada)

kaybediyordu. Bu halin mahzuru anlaşıldı. Son zamanlarda Almanyada Fransanın Lyon şehrinde, tıp fakültesi derli toplu bir vaziyete getirildiler.

Hattâ o civara yakın yerlere, talebeler için, yatırımları yapıldı. Bu suretle vakit ziyasına mâni oldular ve daimî surette çalışmasını temin ile daha olgun daha müktedir hekimler yetiştirmeye başladılar.

İşte, ben, bunları düşünerek 1908 de yani otuz bir sene evvel fakülte için 450.000 altına yaptırılan Haydarpaşadakı binadan münasibini göremedim.

GRİPİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma

Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.

İlacında günde 3 kaşe alınabilir.

Son Postanın edebî romanı: 31

Âşıklar yolunun yolcuları

Yazan: Halid Fahri Ozansoy

O zaman, merdivende birbirimize çarparak, el yordamı ile yukarıya, üçüncü kata çıkabiliydik.

Bu anlattığım iki yıllık mesele.. fakat bana dünkü gibi geliyor. Süheylâcığım o vakit tam genç kızlık çağına girmişti. Buraya onun ismini sokuşum, karımla kendi odamızda geçen kavgamızın sonunda onun yanımda girmiş olmasındandır. Ah, hiç istemezdim, anasının, birdenbire kendinden geçerek, o papağan kafesini kafana fırlattığını ve benim kan içinde yere yıkıldığımı görmesini hiç istemezdim.

Sanki bu faciayı yeni işitiyormuşum gibi haykırdım:

— Nasıl?.. Demek başınıza bir kafes fırlattı?

— Evet.. bir kafes fırlattı. Çok sevdiğim ve daima odamda masamın üstünde bulundurduğum papağanın kafesini.. Evde kedi yoktu, köpek yoktu, o kuşcağız aracıkla, güzel renkli tüylerini kabartıp ve toparlak gözlerini açarak, bir dost gibi hep bana bakardı ve beni görünce sevincinden kanadlarını çırparak öterdi. Onunla ikimiz ne samimi dosttuk! Fakat karım hirsından bu kuşu kafesile beraber kafama fırlatmaktan çekinmedi. Bense ona yalnız teessürümü, bana yap-

tuğu haksızlığı söylüyordum ve hiç olmazsa kızımın şerefini, onun istikbalini düşünmeli değil mi idik? diyordum. O ise, gözlerini kan bürümüş bir canavar gibi hareket etmişti.

Yıkıldığım halının üstünde başım deşetli ağrıyor, papağan kanadlarıle kafesini döğerek haykırıyor, bu anda içeriye giren Süheylânın çığlıkları ise apartmanı inletiyordu. Bu gürültüye beslememiz koştı. O zaman, ızdırabımın içinde karımın şu sözünü iyice işittim:

— Demin bir otomobil kazası atlatmıştık Bey şiddetle başını camın kenarına vurdu, yaralandı, şimdi ağrısı ziyadeleşti.

Fakat eminim, onun beslemeyi aldatılmayan o yalancı bir anda bana bir aydınlık olmuştu. Çünkü bu ses, birdenbire biraz evvelki şiddetini, kuduzluğunu kaybeden ve yaptığı işin korkusundan yumuşayan, hattâ tatlılaşan bir sesteydi ve bu ses bana bir yalvarış gibi gelmişti. Evet, hakikati herkese böyle göstermemiz lâzımdı. Yoksa işe polis müdahale eder ve karım mahkemeye verilir, hapse girerdi. Bense bunu istemiyordum. Hiçbir zaman bunu istemezdim. Çünkü ondan o dakikada bile ayrılmış düşünmemiştim. Ne zillet değil mi, yavrum?

«İşte iki ay hastanede yatışım bundandır ve sakat kalışım da bundan... Bu yarım sara, bana o gecenin yadigarı..»

«Papağana gelince, ben hastaneden döndüğüm zaman, kafesile beraber ortadan kaybolmuştu. Kim bilir, belki karım satmıştı onu?..»

Burada kalbim sızlıyarak Süheylâyı düşündüm ve Namık Bey'e, içimde «Ah bilsen, bedbaht, dedim, karın, iki yıl evvel, dargın âşığı ile barışmak için, düşüncesizliğinden, ihtiyatsızlığından daha ne mukaddes şeyler satmadı ki!..» Fakat karşımdaki, susmamış, başını iki elleri arasında sıkarak söylüyordu:

— Neticede herkes bu yaiana kandı, çok eski, çok sadık bir beslememiz olan Emine ise hakikati bizim gibi herkesten gözledi. Süheylâ, sevgili kızım da, sonuna kadar bu sırrı tutmasını bildi ve bize bir daha tek kelime ile o geceyi hatırlatmadı.

Sevgili kızı Süheylâ!.. Namık Beyin onu, böyle sevgiden içi titreye titreye anısını dudaklarımda acı bir tebusümle dinledim. Zavallı adam! Dünyada inandığı şeylerin hepsi ona ihanet ediyordu! Ne bilsin ki Süheylâ da bu sırrı dün geceki âşığına fısıldamıştı?

Namık Bey, gözlerinin yaşını mendili ile kurularak, acıklık macerasını şu cümlelerle bitirdi:

— İşte benim hayatımın faciası.. Bu facia bitmez tükenmez, Tuğrul Bey!.. Hele ben sakat olalı, artık hiç ses çıkaramaz oldum. Biliyorum, karım gene eskisi gibi eğleniyor ve beni hergün yeni bir namussuzlukla kirletiyor. Fakat insan namussuzluğa da alışıyormuş, çocuğum! Katmerli, kaşarlanmış bir namussuzum ben! Hiç değilse hayatımı elimle

yok edemiyorum. Bu, belki en doğru, en temiz iş olurdu. Fakat korkağım ben.. ölümden korkuyorum. Ve sonra.. karımdan korkuyorum. Onu sevdiğim kadar şiddetle korkuyorum ondan... Ben görülmemiş, işitilmemiş bir bedbahtım!..»

Aramızda artık konuşacak ne kalmıştı? Karşımda bir balmumu gibi büsbütün sararan, büsbütün eriyen bu adama her hangi bir teselli verebilir mi idim?

O da benim düşündüğümü düşünmüş olmalı ki, koltuğuna tutunarak, ağır ağır yerinden kalktı:

— Çok yoruldu, dedi. Artık yatmak zaman.. yatmak.. ve belki, mümkün olursa uyumak..

— Uyursunuz, dedim. Yalnız bunları biraz unutmaya çalışın..

Elem dolu bir bakışla:

— Unutmak mı?.. diye yüzüme doğru eğildi. Unutmak mı?.. Ne mümkün... Seven ve sevdiği için rezil olan bir adamın bu şeyleri unutmaması kabil mi?.. İyi ki sakat oldum, iyi ki hiçbir yere gidemiyordum. Yoksa insanların yüzüne nasıl bakacaktım? Hattâ şunu bilin ki, bir akşam size gelişim bu iki yılın içinde tek bir hâdisedir. Biliyorum, arkamdan, uzaktan «Ne namussuz!» diyenler çoktur. Kim bilir belki «Ne zavallı adam!» diyenler de bulunur. Siz herhalde onlardanınız değil mi?

Cevab olarak sadece elini öptüm. Bana son sözü şu oldu:

— Bu konuştuklarımızı tabii aramızda kalacak.. size teşekkür ederim. Derdimi döktükten sonra biraz hafiflediğimi hissediyorum. Bu, benim, sekiş yıl sonunda ilk hafifleyişim... Bana acıyınız!

Bu ses hâlâ kulaklarımda çınlıyor. Ah,

Süheylâ, sen bu adamın ve o ananın kızı olmamalıydın!

V

— Ertesi günü öğleye doğru... Bu sabah hiç evden çıkmadım. Süheylâ anasile dönecek diye, odamın balkonundan hep yokuşu gözetledim. Fakat öğle oldu, hâlâ gelmediler. Öğle vakti rüfandan da çıkmadıklarına bakılırsa daha da geçecekler!

Endişedeyim. Acaba ne oldu?

Hep sklim Süheylâda... Namık Beyin sırf o bedbaht aşkı yüzünden uğradığı bütün zilletlere nasıl katlanmış, karısının bütün namussuzluğuna nasıl boyun eğmişse ben de şimdi onun gibiyim. Karıyı heylânın bu gece neler yaptığını, kolları kur ettiğini bile ona belki hiç söylemeyeceğim. Yeter ki çok geçmeden gelmesin, içime güneş saçan sarı bukletli saçları gözlerime görünsün!

Bu satırları balkonda karalıyorum. Fakat fazla duramayacağım, güneş balkon vurdu, gözlerimi yakıyor. Çamların şirdadığı bu saatte artık içeriye girmem yim.

— Öğleden sonra biri geçerek... Bu anda odamın kapısı vuruldu. Bizim kiter plâjdan gelmişler, yemeğe çağırıyorlar. İştiham yok! diye seslendim ve ben yattım.

Fakat uyuyamadım, gene kalktım. Zaten yatışım uyumak için mi idi?.. Hayır, gözlerim kapalı, sadece Süheylâyı düşünmek için... Süheylâyı ve tabiatla anasını... sonra, Namık Beyin bana anlattıklarını... (Arkast var)

(Son Posta) nın macera romanı: 13

Kenan Paşa Zade Sarafim

Yazan: ZİYA ŞAKİR

Bir cinayet gecesi

Artık, hiç bir söz kulağıma girmiyordu. Kafamın içinden kasırgalı rüzgârların seslerini andıran bir uğultu geçiyordu.

★
Teyzem, beni âdeta büyülemişti... Annem için beslediğim hülyalar, bir anda zihnimden silinmişti. Onunla olan rabıtam, birdenbire kırılıvermişti. Maminin odasına yerleşmiştim. Ve henüz masum bir çocuk olduğum halde, teyzemin işlettiği bu kötü yerin bir rüknü srasına geçmiştim.

Maminin odasına yerleştiğim gece - den itibaren, içine karıştığım muhitin, bütün mana ve mahiyetini anlamakta gecikmedim.

Teyzem, ilk iş olarak üstümü başımı temizledi. Kaç gündülden beri sokaklarda sürünmekten perişan bir hale gelen kıyafetimi tanzim etti.

Sonra, bir berbere göndererek saçlarımı kestirdi. Muntazam bir surette taranmayı öğretti.

Daha sonra, önüne oturarak, şu talimatı verdi:

— Oğlum!.. Bu dünya, fırtınalı bir deniz benzer. Farzet ki bir vapurdasın. Vapur battı. Sen de herkesle beraber, denize döküldün. Tabiidir ki, gene herkesle beraber, uğraşacaksınız. Çalıp çabalayıp kendini kurtarmaya çalışacaksınız. Öyle değil mi?.. İşte dünyanın halini de böyledir. Gözünü aç. Açık gözlerle dolu olan bu memlekette, sen de kazanmanın çaresine bak... Paranın iyisi, kötüsü olmaz. Elverir ki, ele geçebilirsin. Eğer budalalık etmezsen burada sen de bir hayli para ele geçirebilirsin. Bunun için de, hiç bir güçlük çekmeyeceksin. Sadece, geceleri gelip giden misafirlere hizmet edeceksin...
— Yalnız bir mesele var. Müslüman ismi ile burada bulunman caiz değil. Onun için bugününden itibaren ismini değiştireceksin.

İçimde derin bir acı hissettim. Seneleden beri taşıdığım ismi nasıl değiştirecektim. Teyzemi kızdırarak buradan da kovulmaktan korkarak:

— İsmimi değiştireyim. Fakat, ne isim alayım?..

Teyzem, her şeyi evvelden düşünmüş olmalı ki, hiç tereddüd etmeden cevap verdi:

— Şöyle, güzel ve kibar bir isim... Mesela... Sarafim.
O dakikadan itibaren (Sarafim) tesmiye edildim.

★
— Sarafim!..
— Orisi.
— Meyhaneye koş.. bir okka rakı al..

.....
— Sarafim!..
— Orisi!..
— Bakkala koş.. pastırma al.

.....
— Saire.. vesaire...
Hayatım, bu emirler arasında geçiyordu.

Akşamları, ortak kararırken misafirlere gelmiye başlıyordum. Ve bütün gece, başkattaki dört oda, dolup boşalıyor - lardı. Ortadaki büyücek sofaya geniş bir içki masası kuruluyordu.. renk renk, çeşitli kadınlarla, hemen her millete mensup olan erkekler bu masanın etrafında sızlanıyor.. bir ud ile bir ke - lilyor.. her dilden şarkılar çalınıp söyleniyor.. ölçü ve âyârını kaçıran hovar - daların:

— Aaaaaah, ah.. mavro matimo..
Veyahud:
— Yandım Allah...
Nâraları, camları sarsıyordu.

Bu gürültülü hayata alışınca ya ka - dar bir hayli sıkıntı çekmiştim.

Ve ilk zamanlar, epeyce korku geçir - miştim.

(Sarhoş) denilen mahluk ile bu mah - lûkların nasıl sarhoş olduklarını ilk defa olarak burada görüyordum..

Vakîa üvey ablam (Meliha)nın, E - min bey ile bulunduğu geceler, sofada nöbet beklemekle beraber, birbirine yabancı olan erkeklerle kadınların tek -

Birbiri arkasına içtiği birkaç kadeh rakıdan sonra...

lifsizliklerine de gene ilk defa olarak burada şahid oluyordum.

Vaziyeti düşünmiye ve tahlil etmiye ne yaşım müsaiddi ve ne de vakit vardı... Geceler, o başdöndürücü emirler, altkattan üstkata tabak, bardak ve saire taşımaklar.. mutbaktaki kirli kapları yıkamaklar.. meyhaneye, bakkala, Beyoğlunun muhtelif sokaklarına koşmakla geçiyordum. Gündüzleri ise, yor - gunluktan, uykudan ve akşama hazırlanmaktan göz açamıyordum.

Teyzem, memnundu.

— Fire gibi oğlan.. çok işe yarıyor.

Diyordu... Mami ise, pervane gibi etrafında dönüp dolaşıyordu.

HAPİSANEDE ALDIĞIM İLK DERS

Bir gece, bu coşkun eğlence âlemi devam ederken birdenbire vaziyet değişti. İki sarhoş, birbirine girdi. Biri, ötekini bıçakla vurarak kanlar içinde yere serdi.

Polisler koşup geldiler. Hepimizi toparlayarak hapisaneve götürdüler.

İsticvab, başladı. Bu cinayet esnasında orada bulunan sarhoş erkekler ve kadınlar, karmakarışık ifade veriyorlar; tahkikatı fena bir mecraya sür - rüklüvarek zabıta memurlarını sinir - lendiriyorlardı.

Sıra, benim isticvabıma gelmişti. İfademi alan memurun çatkın çehresini görür görmez, elimin ayağımın bağı çözüldüverdi.

Sert bir ses sordu:

— Adın ne?..

— Sarafim.

— Babanın adı ne?..

— Kenan paşa.

Menuur, elinden kalemi bıraktı. Dik dik ve hiddetli hiddetli yüzüme baktı.

— Kenan paşa mı?.. Nasıl Kenan pa - şa?..

— Bilmiyorum. Bildiğim bir şey varsa, sadece bu isimden ibaret.

Memur, kendisini iğfal ettiğime zah - hib oldu. Çok haklı olarak, öfkeli bir sesle bağırdı:

— Ulan, sen hangi cinsten, hangi mezhebdesin?..

— Onu da bilmiyorum.

— Öp babanın elini... Ulan, şunun doğrusunu söyle. Uğraştırma bizi.. Kenan paşa kim?..

— Bilmiyorum, efendim.

Babamın adını ağzımdan kaçırdığı - ma pişman olmuştum. Eğer söylediğim sözün doğruluğunu ispat edemezsem, vaziyetimin alacağı fena neticeden korkuyordum. Ve, tiril tiril titriyordum.

Allahtan olacak.. başka bir memur, imdadıma yetişti..

— Canım.. kârata piç yalan söylüyor.. kendisine, paşazade süsü vermek istiyor... Bir paşazade, miçoluk eder mi hiç...
Diye söylendi... Memurun bu söz - leri, ifademi alan memura derhal kanaat vermiş olacak ki:

— Vay habis vay.. daha bu yaşta za - bıtayı aldatmayı düşünüyorsun ha?.. Anlaşıldı. Sen, bizim başımıza belâ ol - lacaksın... Bir daha yalan söylersen, ağzını yırtarım, senin.

Diye bağırdıktan sonra, ifademi al - mıya devam etti.

Fakat, ifadelerimizin alınması, ko - layca bitmedi. Bilhassa benim, dört gün tevkifhanede kalmama sebebiyet verdi.

★
Hayatımın en dikkate şayan olan bir kısmı da; işte bu, (dört gün)dür. Bunu da kısaca izah edeyim:

Eskiden tevkifhanede (Sübyan) is - minde bir koğuşu vardı ki, çocukları bu koğuşa verirdi. Güya çocukları, böylece büyük maznunlardan uzak tutarak, onların ahlâklarını sıyanet et - mek isterlerdi... Halbuki bu koğuş, en masum ve en metin ahlâkları bile bir kaç saat zarfında bozma kâfi gelen bir (hırsız ve yankesici mektebi) idi.

Ben bu koğuştan içeri ayağımı attı - m zaman, bir anda etrafımı on dört çocuk ihata etti. Hepsi de sefil, pe - mürde ve perişan kıyafetli idi.

Yaşları, on üç ile on yedi arasında görünüyordu.

(Tayyare) lâkabını taşıyan, orta boylu, dolgun çehreli, esmer, keskin, sabit ve cür'etkâr bakışlı bir çocuk, bunlara riyaset ediyordu.

Etrafımı alan çocuklar, karmakarışık suallerle beni şaşırtmışlardı. Tayyare - nin kısa bir emri, bunlar dağıtma kâfi geldi.

Henüz on altı yaşlarındaki bu çocuk, beni kendi kösesine çekti. Eski bir ki - lim parçası üzerine yerleştirdi.

— Eh.. geçmiş olsun.

Dedi. Ondan sonra, pişkin bir tahkik memuru gibi ağır ağır ve sükûnetle isticvaba girişti:

(Arkası var)

Son Posta

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25

İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aiddir.

ABONE FİATLARI

	1	6	3	1
	Sene	Ay	Ay	Ay
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez. İlanlardan mes'uliyet alınmaz. Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203

Son Posta'nın tefrikası: 6

Baron de Tott'un hâtıraları

Tercüme eden: MÜSEYİN CAHİD YALÇIN

İstanbul yangınları

Çıkan yangın için sarfedilen gayretler fayda vermedi. Evleri yıkmakla meşgul bir yeniçeri alayı yanlardan gelen iki kol ateş ile kuşanmıştı

Bunların muhtelif hanfleri muharrirle - rin intihabına kalmıştır. Bu suretle tah - sile yeni yeni engeller ihdas etmişlerdir. Bir adamın hayatı doğruca okumaya an - cak kifayet edebilirse okuyacağı şeyleri ne zaman seçebilir ve okuduklarından ne zaman istifade edebilir?

Bilhassa mücerred ilimlere taallük e - den bahislerde Türklerin cehaletini baş - lıca bu mahzura atfetmek icab eder. Sırf harfleri güzelce tersim ve onları kıraat ile meşgul oldukları için izzetinesifleri kendilerini bu kabil zorlukları aramağa sevk etmek lâzım gelirdi. Bütün tetkikic - rinin ve edebiyatlarının mevzuu iki tür - lü manalar, harflerin takdim ve tehiri gi - bi şeylere inhisar ediyor. Fena bir zevkin müfekkireyi bozmak için icad edebilece - ği şeylerin hepsi onları pek mütelezziz ediyor ve hayran bırakıyor.

Anasıl İranlı olan, şiire pek taraftar bulunan lisan hocam afyon ve rakı ile de sarhoş oluyordu. Hergün iki saat bu lâ - tîf muhitte başbaşa kalyorduk. Ben, bil - hassa, hafızamın biriktirdiği kelimeleri kullanmak yolunu bulmağa çalışıyordum. Söylediklerini anlayabilir hale geldiğim zaman, evime girerken dikkat etti - ği bir kokunun ne olduğunu sordu. Ona bir şişe lāvanta suyu gösterdim. Filika kumandanının misal arzu ettiği bir fe - dakârlığı kolayca razı olmağımı intaç etti. O buna pekâlâ tahammül etti. Fak - at ben bu kadar tehlikeli bir içkiyi ona vermekte devam etmeyi münasib gör - medim.

Birçok kelime toplamak hususunda sarfettiğim gayret ve bilhassa bunları istimal için gösterdiğim müsaraat az za - man içinde bana şöyle böyle maksadımı ifade etmek imkânını verdi. Artık tercü - mandan sarfınazar edebilecek hale gel - miştim. M. de Vergeune tertib edeceği bir eğlente bütün yabancı sefirleri ve İstanbulda yerleşmiş Avrupalıları davet etmek istiyerek hazırlıklar yapılması için emir verdi. Bu haber ileri gelen bazı Türklerin merakını tahrik etti. Onlar da bu eğlente hazır bulunmak istediler. Bunun türktece temrin yapmak için bir vesile teşkil edeceğini gördüğümden ken - dilerini memnuniyetle davet ettim.

Yeni evlenmişim. Bu Türklerin için - de en ileri geleni ile kaynanam arasında mevcut olan münasebet türktece öğren - mek hususundaki gayretimin kendisine telkin ettiği alâkayı artırıyordu. Gelir gelmez, gördüğü kadınlar içinde Ma - dame de Tott'a kendisini takdim etmemi rica etti. Sonra, onun bütün hareketleri - ne gayet dikkat ederek gözlerle uzaktan takib ediyor ve karım kalabalık arasında bir an gözünden kaybolursa endişeli bir hal alıyordu. Bu endişe ile beraber, eğ - lencenin umumî manzarası Türkleri pek meşgul ediyor gibi görünmekte idi. On - lar için yeni olan bu levhaya dair sor - dukları sualler bana birçok şeyler öğret - tikleri kadar tuhafıma da gidiyorlardı.

Bu sırada bir «menuet» ile balo başla - dı. Dansörün kim olduğunu sordular. Bu, İsveç murahhası idi. Nasıl! dedi Türk hayretle... İsveç murahhası mı? Babâli ile müttelik bir sarayın elçisi... Aldanı - yorsunuz, iyi bakınız. Hiç aldanmıyorum, dedim ona. İsveç sefiridir, evet tâ ken - disisi, Artık kanaat getiren Türk gözlerini yere eğdi, düşündü ve «menuet» nin so - nuna kadar sustu. Sonra bunu başka bir «menuet» takib etti. Dansörün kim oldu - ğunu anlamak için yeni bir sual: Fele - menk büyük elçisi. Türk ciddiyetle. O! dedi, buna hiçbir zaman inanmam. Bir Fransız sefirinin debdebe ve tantanası çok geniş olabileceğini bilirim. Duydu - ğum hayrete rağmen, ikinci derecede bir sefiri oynatabilecek kadar zengin olabi - leceğini zihnime sığdırdım. Fakat bir büyük sefiri kaç paraya oynatabilir? A - ralarında bu kadar büyük bir fark ola - maz ki. O zaman, eğlencenin sebep ve hikmeti bu sefirilere ikramdan ibaret ol - duğunu, onların oyuncu olmadıklarını, Fransa sefirinin de bizzat dansedeceğini anlatmak için bütün bildiğim türktece ke -

limeeri kullandım. Zorlukla o... na edebildim. Biraz sonra, Türkün şüphesiz daha alâkaya şayan bulduğu bir mevzu onu tamamen meşgul etti. Karını gö - remiyorum, dedi. Ha, işte... Fakat birisi ona bir şeyler söylüyor. Çabuk koşunuz, aradaki muhavereyi kesiniz. Neden? di - ye sordum ona. O zaman, daha açık su - rette meramını ifade etti. Ben onu tes - kine çalıştığım sırada, Madame de Tott, konuşmasında devam ederken, kâğıd oyu - nu salonuna girdi ve gözden kayboldu. Bunun üzerine, Türk, kendine hâkim o - lamıyarak ayağa kalktı ve beni sürükledi. Mümanaat etmedim. Birkaç masa, bitirilerile münakaşa eden kadın ve er - kekler: Bu manzara şüphesiz ki bana karşı beslediği dostluk hissini korktuğu bir şey değildi.

Supe getirildi. Dostum herkesin muht - elif masalara ayrıldıklarını görünce, gitmek istedi. Daha ciddi cinsten bir en - dişe onu istilâ etmiş gibiydi. Eğlencenin sonunu beklemesi için ısrar ediyordum. Heyecanla: Her şey bitti, içkiye başlıyor - lar, dedi. Brakınız biz gidelim. Beni din - lerseniz karınızı alıp götürünüz, siz de çekiliniz. Anhyorum, dedim ona. Fakat müsterh olunuz. Her şey ihtimal verme - diğiniz derecede sakin bir surette cere - yan edecektir. İsrar ettim. Meraklı Türk - leri masaların etrafında dolaşırdayım ve onları kendileri için hazırlanmış olan masaya oturttum. Bir iki kadeh likör on - lara cesaret verdi ve sözlerime kanaat getirmelerine hizmet etti. Sabaha kadar kaldılar. Ayrılacakları sırada, kendi ara - larında böyle bir eğlence tertib edilmiş olsaydı: belki otuz kişi maktul düşmeden eğlencenin nihayete ermiyeceğini temin ettiler.

Elde ettiğim ahlâki malûmat, onları tevsiya hizmet edebilecek ahbablıklar ve rabıtalara tesisi hususunda beni teşvik ettiler: İstanbulun fethindenberi her ne - silde imparatorluğa müftüler yetiştirmiş olan ve kendisi de bu mevkie namzed bu - lunan damadzadenin ailesi en çok görü - tüğüm aile idi. Kendisinden sık sık bah - se vesile çıkacaktır. Onun karakterini tasvir suretinde hakkında söyleyeceğim şeyler müleitn karakteri hakkında da bizi tenvire hizmet edebilir.

Şahidi olduğum vekayin süsiesini mümkün olduğu kadar takib edebilmek için şimdi yangınlara bir bakalım. Yan - gınlar İstanbulu o kadar sık tahrib eder - ler ki onlardan bahsetmemeğe imkân yoktur. Bunların arasından en göze çar - pan bir levhayı yani bizim muvasalatı - mızdan biraz sonra bu muazzam şehrin iki sülüsünü tahrib eden yangını intihab ediyorum.

Beyoğlu varoşunda kâin olan Fransa sefarethanesi limana ve İstanbul şehrine hâkim bir mevkiidedir. Yangın sabahle - yin liman ve saray surları zurbunda bir evden zuhûr etti. Şimalden esmekte olan rüzgâr yangının bu surlar boyunca de - vam ederek saat yediye doğru yokuşun üzerinde kâin bulunan sadrazamın ko - nağına sirayet etti. Padişah buraya gel - mişti. Fakat onun emirleri, bu muaz - zam binayı kurtarmak için sarfedilen gayretler fayda vermedi. Ateşin konağa sirayet etmesi alevlere yeni bir hız ve rerek yangının rüzgâr istikametinde ga - yet büyük bir sür'atle intişarına sebep oldu. Fakat, Ayasofyaya yaklaştıkça bu binanın yangına bir sed teşkil edeceği ü - mid olunuyordu. Bütün yardımlar, heç o cihete masruf oluyordu. Yangını orada durdurabilmek ümidi besleniyordu. Fa - kat havanın sıcaklığı tesirle kubbenin kurşunları sıciyaklığı yağmur damlalıklı - rından bekeilerin ve işçilerin üzerine dökülüyordu. Bu sebeble ateşin faaliyeti ne saha açık kaldı. Artık yangını durdur - mak ümidi terkedildi. Rüzgâr istikame - tinde bulunan şeylerin kâffesini tahrib etmesine karşı bir şey yapılamadı. Yan - gın, tepenin öbür tarafında sahile kadar indi. Yeis ve keder umumî idi.

(Arkası var)

«Son Posta» nun deniz romanı 71

Deniz Şeytani

Türkçeye çeviren: M. Süreyya Dilmen

İlk kadın misafirimiz

Güvertedeki kadının derhal kamerasına daldığı ve tayfaların da sandallara koştuğunu görmüştü. Hattâ dümeni de dümeni bırakarak tayfalara katılmıştı. Bunların içinde itidali muhafaza edebilen yalnız kaptan olmuştu. O, metin ellerle dümeni yakalamış ve gemirin faça edip durmasını temin etmişti.

Misafirlerimiz, kendi sosyetelerine katılacak olan yeni arkadaşlarının gelişlerini daima merakla takip ederlerdi. Onlar yenileri candan karşılamaya ve bunlara «hoş geldiniz!» demeğe her vakit hazır bulunurlardı. Fakat bu defa ikinci bir kadın yolunun gelişi gemimizde bir bayram havası yaratmış gibiydi. Herkes etvar ve hareketinin daha düzgün ve edibane olmasına itina eder görünüyordu. Bizim «kaptanlar klübü» nün azaları, yeni zaptolunan geminin zabitanile bayanı, münasib bir şekilde selâmlamak üzere bütün kuvvetlerini güverteye toplamışlar ve bir selâm ve ihtiram safı vücutte getirmişlerdi.

Bizim ilk kadın misafirimiz de en güzel elbisesini giymiş ve benden de, evvelce zaptolunup batırılan gemilerden üğünam edilen sun'î çiçeklerden bir demet istemişti.

İkinci kadın misafirimizin bizim koruncu korsan gemisinde karşılaşmağı hiç ummadığı bir tarzda istikbal edilmiş bulunması, onun için bir sürpriz olmuştu. O, yalnız «kaptanlar klübü» nün bütün azası tarafından azamî bir nezakete selâmlanmış olmakla kalmamış, mütebessir bir genç kadın tarafından da karsılanarak kendisine —sunî bulunmaları dolayısıyla kokusuz olmakla beraber— parlak renkli çiçeklerin vücutte getirdiği bir buket sunulmuştu. Her iki kadın, derhal birbirine anlaşmışlar ve çok candan iki neşeli dost olmuşlardı. Onların gemimizde neşettikleri neşe ve setaret bizim de saadetimizi tekmil etmiş oluyordu.

Bu, zaptolunan barka, British Jeoman adında bir İngiliz gemisi olup bir miktar canlı domuz ve kümes hayvanatı da dahil olduğu halde bazı nadir erzak hamuleli idi. Gemide bir çift de gayet sevimli havvan vardı: Bir ada tavşanı ile bir güvercin. Bunları da ganaim meyhanada gemimize getirmiş ve akın gemisindeki esprinin şerefine «sulh kumrusu» tesmiye etmiştik. Bu tavşanla güvercin birbirinden ayrılmaz iki dost idiler. Tavşan dostundan biraz uzaklaşsa derhal güvercin «hu hu» larına başlar ve arkadaşını çağırır ve tavşan da bu çağırışa mutiane icabet ederdi.

Bu iki sevimli mahlûktan başka gemimizde Piperle ve Schnaeuzchen adlarında iki de köpek vardı. Piperle çok akıllı, herkesle dost, küçük bir mas kara idi. O, maksadımızın neden ibaret olduğunu anlamış gibiydi. Bir gemi zaptolunup ta üzerine ganaim müfrezesi gönderildiği zaman o da onlara refakat eder ve yeni zaptolunan gemide bizim arzumuz muhalif bir hareket vukunu hissederse çılgınca havlar ve fakat vaziyet düzelince de kuyruğunu hareket ve muhabbetle sallardı. Piperle gemimize getirilen esirleri, sevinç, neşe ile istikbal etmeği âdeta kendisi için bir vazife telâkki ediyordu. Yeni gelenlerin üzerine sıcravarak sevinçli havlamalarla sanki onlara:

— Hello, siz burada iyi bir vakit geçireceksiniz!

Derdü. Schnaeuzchen ise Dach köpeklerinin fena huylu dişilerine bir örnek olabirdi. O, Piperle'nin hareketlerine hiçbir ifade eden nazarla bakardı. Sonra yolcular onun dostluğunu kazanabilmek için kendisine bir hayli dostluk üvertürleri yapmak lüzumunu duyarlardı. Hülâsa biri ne kadar sevimli, kanı sıcak ve herkesle dost bir köpek ise, öbürü de aksine huvsuz, dostluğu kazanılması mümkün bir mahlûktu. Kendi aralarında da —bir çok kar ve kocalar arasında olduğu gibi— daimî bir geçim

sizlik vardı. Ekseriya ağır dalaşması yaptıkları görülürdü.

Güvercinle tavşan Piperle'nin kulübesine misafir etmiştik. Onların kendi yanına verilmelerinden çok sevinç duyan iyi tabiatlı köpek, çok candan tezahüratla misafirlerini karşılamış ve tavşanın tüylerini yalamağa başlamıştı. İlk günlerde bu hareket, zavallı güvercinin somurtkanlığını, kıskançlığını ve acı acı ötüşlerini mucib oluyordu. Biçare tavşan ise eski ve yeni iki dost arasında ne suretle hareket edeceğini biraz şaşırması gibi görünüyordu. Fakat çok geçmeden diplomat bir hayvan olduğunu isbat etmişti. Çünkü Piperle ile güvercini uzlaştıracak bir yol bulunmuştu, bu suretle de az zamanda bu üç sevimli mahlûk candan birbirine dost olmuşlardı. Onlar Piperle'nin kulübesinde uyurlarken tehzihi ahlâka örnek olabilecek bir ahenk manzarası husule getiriyorlardı. Piperle yan üstüne yatıyor, tavşan da onun karnına sokuluyor, güvercin ise tavşanın karnında yer alarak uyuyorlardı.

Bed tynet, hilekâr Schnaeuzchen ise «habis» rolünü ifa ediyordu. O, ekseriya tavşanı veya güvercini, yahud da her ikisini yok etmek için teşebbüslerde bulunuyordu. Hiç olmazsa onları ısırmağa çalışıyordu.

Bu ters köpek keskin dişi, dalama hususunda da bir hayli kurnazdı. Ben bizzat bu kıskanç hayvanı; üç dostu kendi hallerine bırakması için kandırmağa çalışmışım. Biçare Piperle de iki arkadaşını müdafa ve himaye eylemek üzere daima müteyakkız bulunmak mecburiyetini duyuyordu.

Bir gece, dişi köpek, cür'etkârane ve kanlı bir kararlı Piperle'nin kulübesine bir baskın yapmıştı. Farzolunabilir ki o, bu hoşuna gitmiyen vaziyetten kurtulmak için anı bir darbe ile hareket etmek lüzumuna kail olmuştu. Piperle

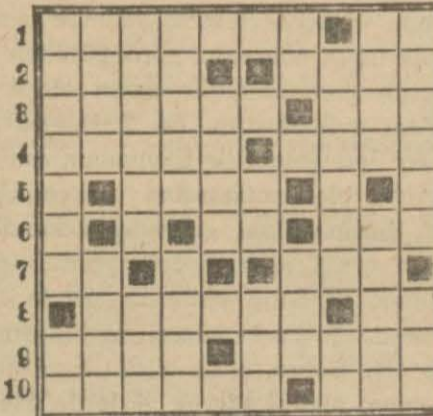
henüz ne olduğunu anlamağa vakit bulamadan dişi köpek kulübeğe girmiş ve zavallı tavşan onun dişlerinden yakayı dar kurtarmıştı. Dişinin kötü maksadını derhal anlayan Piperle onun üzerine saldırarak fena halde onu hırpalamış ve bu suretle arkadaşlarını müdafa eylemiş idi. Bundan sonradır ki bu ters yaradılışlı hayvan ötekilerden tamen ayrılmıştı ve hiç bir vakit onlarla bağdaşamamıştı. Bu suretle de gerek güvercin, gerek tavşan onun şerrinden masun kalmışlardı.

Hayvanlar hakkında konuşurken bizim bir akıncılık hayatımıza cidden hayrı dokunmuş bir hâdiseyi hatırlamamak mümkün değildir. Biz bu deniz baskınları esnasında denizin gemicilere verdiği her türlü zorluklarla karşılaşmak ve bu zorlukları ihtikam etmek mecburiyetinde idik: Arktik denizinin yüzü, tropik muntakanın güneş, fırtına veya sükunet, müthiş çalışma veya öldürücü ıssızlık, gemi parçalanması, ıssız bir adada sürgünlük, matrudların hayatını geçirmek, açık bir sandalda hftalarca korkulu günler yaşamak, açlık, ve susuzluk ve iskorpit! İşte bütün bu belhelerle uğraşmak ve bunları yenmek mukadderdi. Yalnız uğraşmak mecburiyetinde kalmadığımız, ta'zib edilmediğimiz bir şey var idise o da bu sefer esnasında tahtakurularına malik olmadığımız idi. Bu tufeyli ve muzır hayvançıklar hakkında, gemiciliğimin en erekn günlerinde elde edilmiş müessir tecrübelerim vardı. Bu tecrübelere dayanarak bu defa gemimizde onlardan tekinin bile bulunmasını temin ediyorum. Tahtakurular, yelken gemilerinde, gemicileri en ziyade tazib eden menhus hayvanlardır. Hiç şüphe yoktu ki zaptettiğimiz gemilerin bir çoğunda bunlardan mebzulen vardı.

(Arkası var)

Günün Bulmacası

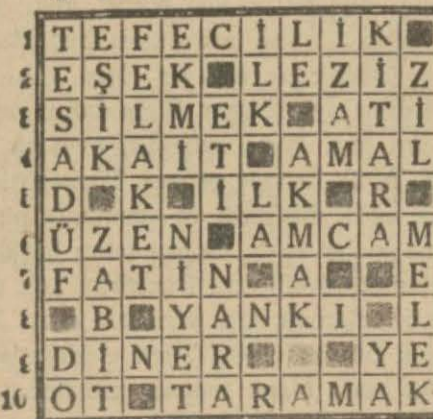
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Suldan sağa ve yukarıdan aşağı:

- 1 — Maydanozun kardeşi-kamer.
- 2 — Mezruat-keder.
- 3 — Ricaya gelen-Zul nasıl çalar?
- 4 — Almanın âlâsi-ceriha.
- 5 — Üstelik verilen.
- 6 — Beyaz-cefa.
- 7 — Alaturka bir çalgı-vermek.
- 8 — Büyüklük-bir nota.
- 9 — Yüz sene-zulmeden.
- 10 — Gece kuşu-gözleri görmiyen.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

Samsunun asri mezarlık işi

Samsun (Hususî) — Samsun belediyesi asri mezarlık işle yakından meşgul olmaktadır. Bu işin halline olan ihtiyaç çok hissedilmektedir. Yeni belediye reisi doktor Necmeddin Divitci-öglü asri mezarlık işinin biran önce başarması için büyük bir gayret sarfetmektedir.

Bir doktorun günlük notlarından

Kadınlarda Şişmanlık

Muayyen bir yaştan sonra kadınların hemen süratle denlecek bir derecede şişmanlamaları ekseriyetle görülen bir hâdisedir.

Böyle vak'alarda yüzde doksan yumurtalıkların faaliyetinin azaldığını derhal düşünmek lazımdır. Hakikaten aybaşıları çok az gelmeğe başladığı ve vaktini şaşırıldığı ufak bir isticevab ile meydana çıkar. Böyle şişmanlık perhiz ile veyahud jimnastiklerle zail olmaz, ancak derhal tatbik edilecek ilaçlarla az çok düzeldir. O da genç dişi hayvanların yumurtalıklarının hüllâsalarından ibaret olan bazı mühim ilaçları kadınlara şiringa etmekten ibarettir. Hakikaten bunun bir ay veyahud iki ay içinde faydası görülmür. Hayız muntazam vaki olmağa başlar ve fazla şişmanlık ta yavaş yavaş zail olur

Cevap isteyen okuyucularımızın posta pulu yollanmalarını rica ederiz. Aksi takdirde istekleri maksatsız kalabilir.

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Aksarayda: (Ziya Nurl), Alemdarda: (Esad), Beyazıda: (Asador), Samatya'da: (Rıdvan), Eminönünde: (Beşir Kemal), Eyüde: (Arif Beşir), Fenerde: (Husameddin), Şehreminde: (Nazım), Şehzadebaşında: (İ. Asaf), Karagümrükte: (Suad), Küçükpazarda: (Hikmet Cemil), Bakırköyünde: (İsteyan).

BeYOĞLU cihetindekiler:
İstiklal caddesinde: (Kanzuk), Galatada: (İsmet), Taksimde: (Nizameddin), Kurtuluşta: (Needet), Yenışehirde: (Parıncayan), Bostanbaşında: (İtimad), Beşiktaşta: (Nali Halid).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalar'dakiler:
Üsküdar'da: (Nali Halid), Sarıyerde: (Nurl), Kadıköyünde: (Sihat, Rifat), Büyükdada: (Halk), Heybelide: (Halk).

SPOR

İngiltere lig maçları aksamadan devam ediyor

Bu hafta birinci, ikinci, üçüncü Şimal liginde lider olan takımlar mağlûb oldular

Maçlardan iki heyecanlı sahne

İngiltere lig maçlarının yirmi dördüncü haftası oyunları mevsimin en fena günlerine tesadüf ettiği için hemen her yerde karlı sahalarda yapılmıştır.

İkinci devre oyunları mutad olduğu üzere birdenbire hararetlenmiş, takımlar ilk devrede kaybettikleri puanları telâfi için azamî gayret sarfına başlamışlardır.

Birinci, ikinci, üçüncü şimal liginde lider olan takımlar mağlûp olmuş, üçüncü cenub ligi lideri ise berabere kalmıştır.

Aston Villa 3 - Blackpool 1

Villa Park'da yapılan maçın ilk dakikalarında A. Villa merkez muavini'nin kendi müdafiine verdiği geri pası yakalayan karşı taraf merkez mühacimi bir fırsattan istifade ederek ilk golü yapmıştır.

Bu vaziyetten ufak bir şaşkınlık göstermeyen A. Villa hücum hattı sol açıkları vasıtasile beraberliği derhal temin etmiştir.

Aston Villa sol açığı frikikten ikinci sayıyı yaparak galib mevkiine gelmiştir. Devre 2-1 Aston Villa lehine bitmiştir.

İkinci devre Aston Villa takımının hücumlarıyla geçmiştir. Aston Villa sağ içi kuvvetli bir şütle üçüncü golü takımına kazandırmıştır.

Üçüncü sayıdan sonra Blackpool müdafaası sert bir oyun tutturmuş ise de Aston Villanın bir fırtına halini alan hücum ve kornerlerinden kurtulamamıştır.

Aston Villa 24 puanla dokuzuncu, Blackpool 21 puanla on sekizincidir. Maçta 28 bin kişi bulunmuştur.

Liverpool 3 - Charlton 1

İlk devreyi 2-1 galib olarak bitiren Liverpool ikinci devrede bir sayı daha yaparak kuvvetli rakibini 3 - 1 mağlûp etmiştir.

29 puanla Liverpool dördüncü, 28 puanla Charlton altıncıdır. Maçta 24 bin kişi bulunmuştur.

Everton 2 - Arsenal 0

Lig lideri Derby takımını geçen hafta 1-0 mağlûp ederek kral kupası dışına atan Everton ligde en kuvvetli bir takım olan Arsenali güçlükle olmakla beraber mağlûp etmiştir.

Şampiyonadaki yıldızı her hafta mağlûp olan bir hayli sönen Arsenal ümid edildiği gibi ikinci devre oyunları başladığı halde hâlâ kendini toplayamamıştır. Bu çetin maçın ilk devresi sıfır sıfıra bitmiştir.

Bir tek sayı peşinde koşan iki takım, ikinci devre oyununa hem sert, hem de pek hızlı bir şekilde başlamışlardır.

İngiltere millî takımının genç merkez mühacimi Lavton şahsî bir hücumla Arsenal müdafaasını yarmağa muvaffak olarak ilk golü yapmıştır. Bu savıya mukabele için uğraşan Ar

senal hiç beklemediği sırada Everton sol açığının pek nefis bir şütle çektiği bir şütle ikinci golü yemiştir. Bu mühim maçın boynu bükük olarak çıkmıştır.

Everton 32 puanla ikinci, Arsenal bir maçı noksan oynamış 22 puanla on dördüncü vaziyettedir.

Maçta 45 bin kişi bulunmuştur.

Preston 2 - Leicester 1

Kral kupası galibi Preston ilk devreyi 2-1 bitirmiş, ikinci devre değişmemiştir.

Preston 21 puanla on yedinci, Leicester 20 puanla on dokuzuncudur. Maçta 15 bin kişi bulunmuştur.

Sunderland 1 - Derby County 0

Oyunun on dakikası istisna olarak hâkimiyeti altında geçmiştir.

Sunderland takımının teşebbüs ettiği bütün hücumlar Derby müdafaasında bozulmuş, devrenin bitmesi ne on dakika kala merkez mühaciminden güzel bir pas alan Sunderland sağ içi harikulâde bir şütle takımına biyeti kazandıran sayıyı yapmıştır.

İkinci devre kuvvetli bir müdafa yapan Sunderland muavin hattı İngilterenin en kuvvetli hücum hattı durmağa muvaffak olmuştur.

Oyuna pek güzel başlayan Blackburn fena bitiren Derby takımını Park sahasından mağlûp ayrılmıştır.

Derby bir çok takımlardan bir çok fazla yapmış, 35 puanla lig lideri, Sunderland 24 puanla onuncu vaziyettedir.

Maçta 20 bin kişi bulunmuştur.

İkinci lig maçları

Swensea 2 - Blackburn 1

İkinci lig lideri Blackburn ilk devreyi 1-0 mağlûp bitirmiştir.

İkinci devrede her iki takım sayı yapmışlardır. Blackburn 33 puanla lig lideri, Swensea 18 puanla on dokuzuncudur.

Maçta 8 bin kişi bulunmuştur.

Sheffield. U. 1 - W. Bromwich 1

İlk devre sıfır sıfıra bitmiş, ikinci devrede her iki takım birer sayı yapmıştır. Sheffield 32 puanla ikinci, W. Bromwich 29 puanla beşincidir.

Maçta 30 bin kişi bulunmuştur.

Luton 3 - Manchester 0

Birinci ligden ikinci lige düşen Manchester chester ilk devreyi sıfır sıfıra bitirmiş, ikinci devrede üç gol yemiştir.

Manchester 27 puanla yedinci, Luton 27 puanla sekizincidir.

Maçta 16 bin kişi bulunmuştur.

Westham 0 - Bury 0

Bu oyun sıfır sıfıra nihayet bitmiştir.

Westham 26 puanla on ikinci, Bury 21 puanla on altıncıdır.

Maçta 20 bin kişi bulunmuştur.

T. İŞ BANKASI'nın 939 K. TASARRUF İKRAMIYE PLANI

32,000 LİRA MÜKÂFAT

Kurallar: 1 Şubat, 1 Mayıs, 26 Ağustos, 1 Eylül,
1 ikinciteşrin tarihlerinde çekilecektir

İKRAMIYELER:

1 Adet	2000 liralık	=	2.000 lira
5 "	1000 "	=	5.000 "
8 "	500 "	=	4.000 "
16 "	250 "	=	4.000 "
60 "	100 "	=	6.000 "
95 "	50 "	=	4.750 "
250 "	25 "	=	6.250 "
435			32.000

T. İş Bankasına para yatırmakla, yalnız para biriktirmiş olmaz, aynı zamanda talihinizi de denemiş olursunuz.

Türkiye Cümhuriyet Merkez Bankası

14 - İkincikânun - 1939 Vaziyeti

AKTİF

Kasa:		
Altın: Safi kilogram	17.159.835	24.136.680,71
BANKNOT UFAKLIK		18.938.184,—
Dahildeki Muhabirler:		1.237.828,40
Türk İhran		575.217,50
Hariçteki Muhabirler:		
Altın: Safi kilogram	9.054.614	12.736.033,33
Altına tahvil kabli serbest dövizler		15.734,40
Diğer dövizler ve Borçlu kliring bakiyeleri		6.701.340,09
Hazine Tahvilleri:		
Deruhde edilen evrakı nakdiye karşılığı		158.748.563,—
Kanunun 6 - 8 inci maddelerine tevfi kan hazine tarafından vâki tediyat		16.004.121,—
Senedat Cüzdanı:		
TİCARİ SENEDAT		84.751.721,59
Eşam ve Tahvilât Cüzdanı:		
(Deruhde edilen evrakı nakdiye karşılığı Eşam ve Tahvilât itibari kıymetle)		40.911.797,63
(Serbest eşam ve tahvilât)		7.643.735,52
Avanslar:		
Altın ve Döviz üzerine tahvilât üzerine		153.622,08
Hissedarlar:		7.897.863,98
Muhtelif:		
		8.051.486,04
		4.500.000,—
		11.571.433,52
Yekûn		364.415.639,75

PASİF

Sermaye:		
İhtiyat Akçesi:		
Adi ve fevkalâde		2.712.234,11
Hususî		6.000.000,—
Tedavüldeki Banknotlar:		
Deruhde edilen evrakı nakdiye Kanunun 6 - 8 inci maddeleri ne tevfi kan hazine tarafından vâki tediyat		158.748.563,—
Deruhde edilen evrakı nakdiye bakiyesal		16.004.121,—
Karşılığı tamamen altın olarak ilâveten tedavüle vaz edilmiş Reeskont mukabil ilâveten tedavüle vaz.		142.744.442,—
19.453.112,82		19.000.000,—
Türk Lirası Mevduatı:		
Döviz taahhüdâtı:		43.000.000,—
Altına tahvil kabli dövizler		204.744.442,—
Diğer dövizler ve alacaklı kliring bakiyeleri		21.368.100,21
Muhtelif:		
		3.107,73
		21.347.114,96
Yekûn		364.415.639,75

1 Temmuz 1938 tarihinden itibaren:
İskonto haddi % 4 Altın üzerine avans % 3

Devlet Demiryolları ve limanları işletmesi Umum idaresi ilânları

6/Şubat/1939 Pazartesi günü saat 15 de yapılacak ilân edilmiş olan Avrupa hattı lokomotiflerine aid yedek aksam eksiltmesi, görülen lüzuma binaen 27/Şubat/1939 Pazartesi günü saat 15 e tehir edilmiştir. (410)

HALK OPERETİ
Bu akşam saat 9 da
ÜÇ YILDIZ
Yakında senenin en şen opereti
MODERN KIZLAR
Yazan M. Yesari

**ERTUĞRUL SADI TEK
TİYATROSU**
Taksimde bu gece
(KİSMET)
Vodvil 3 perde
Pek yakında: İnsan Mabut

TURAN TİYATROSU
İsmail Dömbül
Comal Sahir birlikte
Örkmizin Nişanlısı
Komedi 3 P.
Yeni varyete numaraları

İstanbul Jandarma Satınalma Komisyonundan:

Miktarı	Cinsi	Tahmin fiatı	Tahmin bedeli	İlk teminatı
Kilo		Kuruş	Lira Ku.	Lira Ku.
9240	Çoraplık tire ipliği	140	12936 00	970 20
1 - Tahmin bedeli ve ilk teminatı yukarıda yazılı 9240 kilo çoraplık tire ipliği 6/Şubat/1939 Pazartesi günü saat 15 de İstanbul Gedikpaşadaki Jandarma satınalma komisyonunca kapalı zarf eksiltmesiyle satın alınacaktır.				
2 - Nümunne ve şartname hergün adı geçen komisyonunda görülebilir ve şartname parasız alabilir.				
3 - 2490 sayılı kanuna göre geraiti haiz isteklilerin kapalı zarf mektuplarını eksiltme günü saat 14 de kadar makbuz karşılığı olarak komisyonuna vermeleri. (407)				

Tramvay şirketi murahhasları bugün geldiler

Tramvay şirketinin satınalma müzakerelerinde şirketi temsil edecek olan heyet bu sabah Spesiyalin riyaseti altında İstanbul'a gelmiştir. Bugün tramvay şirketinde bütün hissedarların iştiraki ile mühim bir toplantı yapılacak ve heyet akşam treni ile müzakerelere iştirak etmek üzere Ankara'ya gidecektir.

Tramvay şirketi amelelerinin taavün sandığına bulunan paraları kendilerine verilmediğinden şikâyetinde bulunulmuş -

tu. Nafia Vekâleti amelenin şikâyetlerini dinlemek üzere bir hakem heyeti vücutte getirmiştir. Amele, bununla da iktifa etmemiş, telgrafla hükûmete müracaat etmiştir. Amele murahhaslarına gelen cevabda şikâyetlerinin Cumartesi gününe kadar neticelendirileceği bildirilmiştir. Nafia Vekâleti, satınalma müzakereleri devam ettiği esnada şirket murahhaslarından amelenin isteklerini yerine getirmesi istenecektir.

Şehir işleri:

Akhisar kaymakamı Belediye reis muavin'ine tayin edildi

Bay Raufun Sivas vilâyet idare heyeti azalığına tayin edilmesi üzerine açılan İstanbul belediyesi reis muavinliğine Akhisar kaymakamı Rifat tayin edilmiştir.

Müteferrik:

Belediyede münhallere tayinler yapılmıyacak

Hazirana kadar belediyedeki açıl yerlere yeniden tayin yapılmıyacaktır. Yalnız muakkip, tahsildar, tanzifat ameleleri, itfaiye efradı gibi münferid işlere tayin yapılabilecektir.

Kırıkkık?

Ürperme?

Vücutünüz bir tehlikenin yaklaştığını haber veriyor:

Grip!

Hemen ASPIRİN; grip, soğukalgınlığı ve ağrıların emniyetli ilâcı ASPIRİN alınız! Aspirin'in iyi tesirini pek az sonra göreceksiniz.

İsrarla

ASPIRİN
isteyiniz!

20 ve 2 tabletlik şekillerde bulunur.

Her şeklin üstündeki markası aldığımız malın hakiki olduğunun ve iyi tesirinin garantisidir.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

Cinsi	Miktarı	Muhammen bedeli		% 7,5 Te.	Teslim mahalli	Eksiltmenin Şekli	Saatı
		Li. Krs.	Li. Kr.				
Benzin	40000 kilo	20.80	8320.—	624.—	Kabataş A.	Kapalı	15.—
Motörin	95000 "	7.—	6650.—	498.75	" ve Cibali "	"	15.30
"	24000 "	7.—	1680.—	126.—	İzmir Fab.	Açık	16.—

1 - Yukarıda cins ve miktarı yazılı 40.000 kilo benzin, İstanbul teşkilâtımız için 95.000 kilo ve İzmir fabrikamız için de 24.000 kilo motörin şartnameleri mucibince ayrı ayrı hizalarında yazılı usullerle satın alınacaktır.

2 - Muhammen bedelleriyle muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.

3 - Eksiltme 6/2/939 tarihine rastlayan Pazartesi günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Ahm Komisyonunda yapılacaktır.

4 - Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

5 - Kapalı eksiltmeye girmek isteyenlerin mühürlü teklif mektubunu kanun vesaik ile % 7,5 güvenme parası makbuzu veya banka teminat mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarfları ihale saatlerinden birer saat evveline kadar yukarıda adı geçen Ahm Komisyonu Başkanlığına makbuz mukabilinde verilmesi için eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin ve münakasa için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte komisyonuna gelmeleri ilân olunur. «420»

Cinsi	Miktarı	Muhammen B.		% 7,5 teminatı	Eksiltme Şekli	Saatı
		Li. Kr.	Li. Kr.			
Çember raptiye	3000 kilo	—,49	1470.—	110.25	Açık	14
İnce Kinnap	300 "	1.00	300.—	22.50	Pazarlık	14.30

I - Nümunenin eb'ad ve evsafında fakat siyah renkte «3000» kilo çember raptiyesi ile nümunesine uygun olmak üzere «300» kilo ince kinnap hizalarında gösterilen usullerle ayrı ayrı satın alınacaktır.

II - Muhammen bedelleriyle muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.

III - Eksiltme 27/1/939 tarihine rastlayan Cuma günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Ahm Komisyonunda yapılacaktır.

IV - Nümuneler hergün sözü geçen şubede görülebilir.

V - İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyonuna gelmeleri ilân olunur. «421»

Sabah, öğle, ve akşam her yemekten sonra dişleri niçin temizlemek lâzımdır?

Çünkü unutmayınız ki:

Bakımsızlıktan çürüyen dişlerin difteri, bademcik, kızamık, enfloenza, ve hattâ zatürreeye yol açıkları, iltihab yapan diş etleriyle köklerinin mide humması, apandisit, nevreteni, sıtma ve romatizma yaptığı fennen anlaşılmıştır. Temiz ağız, ve sağlam dişler umumî vücut sağlığının en birinci şartı olmuştur. Binaenaleyh dişlerinizi her gün kabl olduğu kadar fazla —lâakal 3 defa (Radyolin) diş macunile fırçalayarak sıhhatinizi garanti edebilirsiniz ve etmelisiniz. Bu suretle mikrobları imha ederek dişlerinizi korumuş olursunuz.

RADYOLIN

Bütün tehlikelere karşı sıhhatinizi korur, sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra dişlerinizi fırçalayınız.

Tornacı alınacaktır.

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğünden:

Kırıkkalede istihdam edilmek üzere tornacı alınacaktır. Fabrikalarımıza girmek isteyenlerden İstanbuldakilerin Zeytinburnu fabrikasına, İzmirdekilerin İzmir silâh fabrikasına vesair yerdükilerin de Umum Müdürlüğe müracaatları. «9354»

KANZUK

ÖKSÜRÜK ŞURUBU

“Sirop Pectoral,”

Eski ve yeni bütün öksürükleri geçirir, balgam söktürür, bronşları temizler, nezle ve gripten korur, göğüsleri zayıf olanlara bilhassa şayanı tavsiyedir.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu İstanbul

Bursa Ticaret ve Sanayi Odasından:

Aded	Aded
1 — Tavel 20 gözlü motörlü tam takım	1 — Schopper kumaş mukavemet makinesi
1 — Çile makinesi	1 — 100 kiloluk hassas baskül
1 — Seriplan 10 kiloluk	1 — Adf terazi.

Bursa İpek Kondisyonman bürosu için müfredatı yukarıda yazılı âletler alınacaktır. Vermek isteyenlerin 1 Şubat 1939 tarihine kadar Bursa Ticaret Odasına müracaatla tekliflerini yapmaları ilân olunur.

Dikkatinizi rica ederiz

Kendinizde veya çocuklarınızda; halsizlik, kansızlık, hazımsızlık, karın ağrıları, karın şişmeleri, burun ve makat kaşınması, ishal, oburluk, başdönmesi, salya akması, sarıya benzer sinir halleri, gece korkuları mı hissediyorsunuz? Bu gayritabiî haller, vücudünüzde solucan bulunduğuna alâmettir. Derhal (İSMET SOLUCAN BİSKÜVİTİ) alınız.

İSMET SOLUCAN BİSKÜVİTİ barsaklarda kan emerek yaşayan ve üreyen muzır hayvanların en birinci devasıdır. Büyük ve küçüklere itimadla verilir. Kutuların içinde kullanım tarzı yazılıdır, okuyunuz ve çocuklarınızın senede birkaç defa ihtiyaten veriniz. Her eczanede fiatı 20 kuruştur. İSMET İSMİNE DİKKAT.

Türk Hava Kurumu Satınalma Komisyonundan:

27 ncı tertib piyango biletleri için 150.000 el ve 10.000 duvar plânı ve 10.000 afiş yaptırılacak ve 20/1/939 Cuma günü saat 15 de münakasa yapılacağından istekli olanların şartnamesini görmek üzere Piyango Direktörlüğü muhasebesine müracaatları. (332)

Cild unsuru olan
BIOCEL'in
tesiri şayanı hayret
Olduğunu bayan

Marcilla
diyor:

Bir kaç gün zarfında yüzümdeki küçük buruşukluklarım ve çizgilerim kaybolmağa başladığını gördüm ve birkaç hafta sonra 10 yaş daha genç göründüm.

Biocel, büyük bir Viyana Profesörünün keşfidir. Pembe renkteki Tokalon kreminin terkinde Biocel vardır. Her akşam yatmadan evvel bu kremi ve sabahları da beyaz renkteki Tokalon kremini kullanınız. Bu suretle en esmer ve en sert bir cilde çabucak bir gençlik parlaklığı ve canlı bir tazelik vererek yumuşatacak ve beyazlatacaktır.

SELÂNİK BANKASI

Tesis tarihi : 1888

İdare Merkezi : İSTANBUL (GALATA)

Türkiyedeki Şubeleri:

İSTANBUL (Galata ve Yeniceami)
MERSİN, ADANA Bürosu

Yunanistandaki Şubeleri:

SELÂNİK - ATİNA

Her nevi banka muameleleri
Kiralık kasalar servisi

Akba kitab evi

Her dilden kitab, gazete, mecmua, mektep kitaplarının ve kırtasiyenin Ankara satış yeridir. Undervud makinesinin acentasıdır.

İlan Tarifemiz

Tek sütun santiml

Birinci sahife	400 kuruş
İkinci sahife	250 »
Üçüncü sahife	200 »
Dördüncü sahife	100 »
İç sahifeler	60 »
Son sahife	40 »

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilân yaptıracaklar ayrıca tenzilâtli tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticarî ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlanlık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Rağıp Emeç
SAHIPLERİ: S. Rağıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIGİL

KIŞ GELDİ!...

Grip - Nezle - Bronşit - Baş - Diş - Romatizma ve üşütmekten husule gelen bütün ağrılara karşı en kuvvetli ilaç

SEFALİN

**HOLANTSE BANK
ÜNİ N. V.**

Esham ve tahvilât ile eşya Muhafaza ücretlerinde Tenzilât yapmıştır. Esham ve tahvilât üzerinden Avanslarda faiz nisbetini indirdiği gibi bunlardan muhafaza ücreti de almaz

EV-İŞ

Son Kânun Sayısı Bugün Çıktı

Hergün biraz daha sevgisi artan ve Türkiye Ölçüsünde Türk evlerine yayılan ve Türk kızının ev kadınının hakikî can yoldaşı olan bu güzel gazetenin bu sayısı da baştan başa renk, güzellik ve yuvanın faydalanacağı bilgi güdularıyla doludur.

Fiati 15 Kuruş

Bayanlara mahsus elması ve priantalı Singer saatlerinin yeni modelleri gelmiştir. Fiatları 75 lira ilâ 500 liradır.

— EMSALLERİ GİBİ ON BEŞ SENE GARANTİLİDİR —

Taşradan talep vukuunda yeni katalog gönderilir.

SINGER SAAT MAĞAZALARI — İstanbul Eminönü, Tel: 21964
İstimalak dolayısıyla mağazamız arkadaki dar sokağa naklolunacaktır.

**Türk Hava Kurumu
BÜYÜK PİYANGOSU**

Dördüncü Keşide 11/Şubat/939 dadır.

Büyük ikramiye: 50.000 Liradır...

Eundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (20.000 ve 10.000) liralık iki adet mükâfat vardır...

Bu tertibden bir bilet alarak iştirak etmeyi ihmal etmeyiniz. Siz de piyanonun mes'ud ve bahtiyarları arasına girmiş olursunuz...

İnşaat Mühendisi alınacaktır.

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğünden:

Alınacak inşaat mühendisinin her türlü statik hesaplarda betonarme ve maride mütehasıs olması şarttır. İsteklilerin şimdiye kadar ne gibi işlerde çalıştıklarını gösterir vesikalarile Nafia Vekâletinin ruhsatnamelerini birer istekle beraber ve birer istekle beraber bağlayarak Umum Müdürlüğe müracaatları lüzumu ilân olunur.

Son çıkan son derece müessir **KESKİN KAŞELERİ** üşütme, grip, nezleye ve ağrılara bire birdir. SALİH NECATİ Bahçekapı